

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-क

वर्ष ७, अंक ३]

गुरुवार, फेब्रुवारी २५, २०२१/फाल्गुन ६, शके १९४२

[पृष्ठे १६२, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतर वैधानिक प्राधिकार्यांनी तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ व एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांमधील इतर)
वैधानिक नियम व आदेश ; यात भारत सरकार, उच्च न्यायालय, पोलीस आयुक्त, आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क),
जिल्हादंडाधिकारी व निवडणूक आयोग, निवडणूक न्यायाधिकरण, निवडणूक निर्णय अधिकारी व निवडणूक आयोगाखालील इतर
प्राधिकारी यांनी तयार केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांचा समावेश होतो.

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग, मुंबई

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण
परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१

विद्युत अधिनियम, २००३.

क्र.मविनिआ/लीगल/२०२१/६६ - विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६) मधील कलम ४३ च्या उप-कलम १ च्या परंतुकांसह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (टी) आणि कलम ४५ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (ए) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (यु), कलम ४५ च्या उप-कलम (५), कलम ४६, कलम ४७ च्या उप-कलम (१) आणि उप-कलम (४) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (व्ही) आणि खंड (डब्ल्यु) आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (एक्स) सह कलम ५० आणि कलम ५७ च्या उप-कलम (१) व उप-कलम (२) सह कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडए), कलम ५९, आणि कलम १८१ च्या उप-कलम (२) मधील खंड (झेडपी) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग याद्वारे खालीलप्रमाणे विनियम करित आहे :-

१ संक्षिप्त शीर्षक, व्याप्ती, मर्यादा आणि प्रारंभ

- १.१ या विनियमांना “महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१” असे म्हणावे (येथून पुढे यास ‘संहिता’ म्हणून संबोधण्यात आले आहे).
- १.२ या संहितेत अन्यथा काहीही नमूद केले असल्यास ते वगळून, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता आणि पुरवठ्याच्या इतर अटी) विनियम, २००५ आणि महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके, विद्युत पुरवठा सुरु करावयाचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चितीकरण) विनियम, २०१४ याद्वारे रद्द करण्यात येत आहेत.
- १.३ वरीलप्रमाणे विनियम रद्द करण्यात आले असले तरीही, अशा रद्द झालेल्या विनियमांतर्गत केलेली कोणतीही बाब किंवा केलेली किंवा करण्यात आलेली आहे असे अभिप्रेत असणारी कोणतीही कृती किंवा सुरु केलेली कार्यवाही, अधिनियमाशी विसंगत नसल्याच्या मर्यादेपर्यंत, या संहिते अंतर्गत करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल; आणि
- १.४ संहितेला जोडण्यात आलेले सर्व नमुने आणि प्रपत्रे, वितरण परवानाधारकांनी त्यांच्या नमुने आणि प्रपत्रांमध्ये ठेवावयाच्या किमान आवश्यकता म्हणून देण्यात आले आहेत. वितरण परवानाधारक या नमुना/प्रपत्रांमध्ये किमान माहिती ठेवताना त्यात योग्य त्या सुधारणा करू शकेल आणि आयोगाची पूर्व परवानगी घेतल्यानंतर संहितेशी विसंगत नसणाऱ्या किमान माहितीपेक्षा अधिक कोणत्याही बाबी समाविष्ट करू शकेल. ग्राहकांच्या उपयोगासाठी असे सुधारीत नमुने/प्रपत्रे आयोगाच्या पूर्व-परवानगी नंतरच, संबंधित वितरण परवानाधारकांच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करण्यात येतील.
- १.५ ही संहिता खालीलप्रमाणे लागू राहिल -
- (ए) मानीव वितरण परवानाधारकांसह सर्व वितरण परवानाधारक आणि महाराष्ट्र राज्यातील सर्व ग्राहक,
- (बी) अधिनियमाच्या कलम १३ अंतर्गत वगळण्यात आलेल्या सर्व अन्य व्यक्ती; आणि
- (सी) विजेचा अनधिकृत पुरवठा, अनधिकृत वापर, वीज अन्यत्र वळविणे आणि विजेच्या अनधिकृत वापराचे/(उचलेगिरी) चोरीचे अन्य मार्ग.
- १.६ हे विनियम शासकीय राजपत्रातील त्यांच्या प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.
- या विनियमांच्या मराठी अनुवादातील व इंग्रजी विनियमांमधील कोणत्याही शब्दांचा/मजकुराचा अर्थ निश्चित करताना कोणताही वाद उद्भवल्यास आणि/किंवा कोणतीही विसंगती आढळल्यास मूळ इंग्रजीतील विनियम ग्राह्य धरण्यात येतील.

२ व्याख्या

- २.१ वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या विद्युत अधिनियम, २००३ मध्ये व्याख्या करण्यात आलेले आणि या संहितेमध्ये वापरण्यात आलेले शब्द, संज्ञा आणि शब्दप्रयोग यांना सदर अधिनियमांत व्याख्या केल्याप्रमाणे आणि नेमून दिल्याप्रमाणे अर्थ राहिल.

२.२ या संहितेमध्ये संदर्भानुसार वेगळा अर्थ अपेक्षित नसेल तर :

- a. “अधिनियम” म्हणजे विद्युत अधिनियम, २००३ (२००३ चा ३६), वेळोवेळी सुधारणा केल्याप्रमाणे;
- b. “अर्जदार” म्हणजे अधिनियम आणि त्याखाली करण्यात आलेल्या नियम व विनियमांतील तरतुदीनुसार विजेच्या पुरवठ्यासाठी, करारांतर्गत मागणी/मंजूर भारामध्ये वाढ किंवा कपात करण्यासाठी, नावात बदल करण्यासाठी, पुरवठा खंडीत किंवा पूर्ववत करण्यासाठी किंवा करार संपुष्टात आणण्यासाठी किंवा अन्य सेवांसाठी, जसे असेल तसे, ज्याने अर्ज केला आहे अशी व्यक्ति;
- c. “पुरवठ्याचे क्षेत्र” म्हणजे वितरण परवानाधारकाला त्याच्या परवान्याद्वारे विजेचा पुरवठा करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले आहे असे क्षेत्र;
- d. “प्राधिकृत प्रतिनिधी” म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट प्राधिकाराखाली वितरण परवानाधारकाची कार्ये पार पाडणारे त्याचे सर्व अधिकारी, कर्मचारी किंवा प्रतिनिधी;
- e. “स्वयंचलित मीटर वाचन यंत्रणा (एएमआर)” म्हणजे प्रत्येक मीटर/ठिकाणापासून केंद्रीय ठिकाणच्या किंवा मध्यवर्ती ठिकाणच्या मीटर माहिती (डेटा) संपादन केंद्रापर्यंत (एमडीएस) किंवा अन्य कोणत्याही माहिती संचयन उपकरणामध्ये माहितीचे संकलन स्वयंचलितरित्या करण्याची योजना होय.
- f. “सरासरी पॉवर फॅक्टर” म्हणजे -
  - (i) देयक कालावधी दरम्यान वापरलेल्या किलोवॉट तासांचे, देयक कालावधी दरम्यान वापरलेले किलोवॉट तास आणि देयक कालावधी दरम्यान वरिअॅक्टिव्ह किलोव्होल्ट अॅपिअर तास (लॅग + लिड (lag+ lead)) यांच्या वर्गाच्या बेरजेच्या वर्गमुळाशी असलेले गुणोत्तर; किंवा
  - (ii) देयक कालावधी दरम्यान वापरलेल्या किलोवॉट तासांचे, देयक कालावधी दरम्यान वापरलेल्या किलोव्होल्ट अॅपिअर तासांशी असलेले गुणोत्तर;

जे ग्राहकाच्या मीटरने नोंद केल्याप्रमाणे असेल व ज्याचे दोन (२) दशांश अंकापर्यंत पूर्णांक करण्यात येतील;
- g. “कॉल सेंटर” म्हणजे ग्राहकांच्या तक्रारींच्या संबंधित प्रश्नांची अहोरात्र नोंद करण्यासाठी पुरेसे तंत्रज्ञान आणि यंत्रणा असलेले कार्यालय (**may be at back end or customer interfacing front end**);

- h. **“परवानगी”** म्हणजे नगरपालिका प्राधिकरण, विद्युत निरीक्षणालय, प्रदुषण नियंत्रण मंडळ इ. सर्व संबंधित व्यक्ती किंवा प्राधिकरणांकडून मागितलेल्या मंजु-या/ना हरकत प्रमाणपत्रे (एनओसी) जी वितरण परवानाधारकाला त्याची कामे करण्यासाठी आवश्यक असतात;
- i. **“सातत्यपूर्ण घटना”** म्हणजे नामित मूल्यापासून घेतलेली फारकत, जी सतत कालांतराने उद्भवते.
- j. **“ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक”** (Consumer Average Interruption Duration Index - CAIDI) म्हणजे अहवाल काळात ज्या ग्राहकांनी वीज पुरवठ्यातील व्यत्ययांचा अनुभव घेतला आहे त्यांनी अनुभवलेल्या मोठ्या व्यत्ययांचा सरासरी कालावधी जो, ग्राहकांनी अनुभवलेल्या सर्व मोठ्या व्यत्ययांच्या मिनिटांतील कालावधीच्या एकूण बेरजेला अहवाल काळांतील एकूण व्यत्ययग्रस्त ग्राहकांच्या संख्येने भागिले असता, मिळतो:
- k. **“आयोग”** म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग;
- l. **“ग्राहक”** म्हणजे अधिनियमाच्या कलम २ (१५) मध्ये व्याख्या करण्यात आल्यानुसार कोणतीही व्यक्ती. शिवाय, ग्राहकांचे वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे करावे:
- (i) लघु दाब ग्राहक (एलटी ग्राहक) जर तो लघु व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
- (ii) उच्च दाब ग्राहक (एचटी ग्राहक) जर तो उच्च व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
- (iii) अति उच्च दाब ग्राहक (इएचटी ग्राहक) जर तो अति उच्च व्होल्टेजने परवानाधारकाच्या जाळयाशी जोडला असेल किंवा त्यामधून पुरवठा घेत असेल तर,
- m. **“करारांतर्गत मागणी”** म्हणजे वितरण परवानाधारक आणि ग्राहक यांच्यात परस्पर सहमती झाल्यानुसार आणि करारात नमूद केल्याप्रमाणे त्यातील अटी व शर्तीनुसार; किंवा जेथे करारांतर्गत मागणीची तरतूद करारामध्ये करण्यात आलेली नसेल तेथे मंजूर भाराइतका वितरण परवानाधारकाने विजेचा पुरवठा करण्यासाठी बांधिलकी स्वीकारली आहे अशी किलोवॉट (केडब्ल्यु)/किलोव्होल्ट अँपिअर (केव्हीए)/अश्वशक्ती (एचपी) मधील मागणी;
- n. **“दिवस”** म्हणजे कामाचे पूर्ण दिवस;

- o. “पुरवठ्याचे घोषित व्होल्टेज” म्हणजे विद्युत पुरवठादाराने ग्राहक पुरवठा टर्मिनलच्या ठिकाणी घोषित केलेले व्होल्टेज. वीज पुरवठ्याचे घोषित व्होल्टेज सामान्यतः नामित व्होल्टेजच्या सममूल्य असते.
- p. “ग्राहकाधिष्ठीत वितरणाची सुविधा (डीडीएफ)” म्हणजे वितरण परवानाधारकाच्या वितरण यंत्रणेचा, सेवा वाहिनी सोडून, भाग असलेल्या अशा सुविधा ज्या, स्पष्टपणे व फक्त एकाच जागेमधील किंवा संलग्न असलेल्या जागेमधील एका ग्राहकाला किंवा ग्राहकांच्या गटाला विजेचा पुरवठा करण्यासाठी समर्पित करण्यात आल्या असतील; परंतु असे की, उच्च व्होल्टेज वितरण यंत्रणेद्वारे ग्राहकाधिष्ठित वितरणाची सुविधा मागणा-या एकाच जागेमधील किंवा संलग्न असलेल्या जागेमधील किंवा वेगळ्या जागेमधील एकल कृषी ग्राहक किंवा कृषी ग्राहकांच्या गटासाठी उच्च दाब वाहिनीच्या टॅपिंगला परवानगी देण्यात येईल.
- q. “निर्देशित ग्राहक” म्हणजे खालील कोणत्याही प्रक्रियेचा वापर करित असलेले किंवा त्यात गुंतलेले ग्राहक, जसे की, प्रज्योत भट्टी, विद्युत प्रवर्तन भट्टी, लोखंड आणि पोलाद, अॅल्युमिनियम, कापड गिरण्या, कागद आणि लगदा, क्लोर-अल्कली, पेट्रोकेमिकल, सिमेंट, औषधी, माहिती तंत्रज्ञान/माहिती तंत्रज्ञानावर आधारित सेवा, एअरपोर्ट, मॉल्स, हॉटेल्स, बँकींग, रेल्वे/मेट्रो किंवा आयोगाकडून वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करण्यात येतील असे ११ केव्ही आणि त्यावरील पुरवठा व्होल्टेजने जोडलेले ग्राहक.
- r. “एक्सप्रेस फीडर” वितरण परवानाधारकाच्या उप-केंदातून वीज पुरवठ्याच्या एकल बिंदुला जोडण्यासाठी निघालेला/उगम पावलेला फीडर, ज्यामध्ये ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचा (डीडीएफ) देखील समावेश असतो;
- s. “अति-उच्च व्होल्टेज (इएचव्ही) किंवा “अति-उच्च दाब (इएचटी)” म्हणजे ३३,००० व्होल्ट्स पेक्षा जास्त असलेले सर्व व्होल्टेज;
- t. “फिलकर” म्हणजे प्रकाशाच्या उत्तेजनाद्वारे प्रवर्तित होणारा अस्थिर दृक संवेदनेचा ठसा ज्याच्या प्रकाश किंवा वर्णक्रमीय वितरणामध्ये वेळेनुसार चढउतार होतो.
- u. “फिलकर तीव्रता” म्हणजे पुढील गोष्टींद्वारे मूल्यांकन केलेल्या फिलकर उपद्रवाची तीव्रता:
- १) १० मिनिटांच्या कालावधीत मोजलेली अल्प मुदतीची तीव्रता (Pst);
  - २) २ तासांच्या कालावधीच्या बारा Pst-मूल्यांच्या अनुक्रमातून लांबीच्या तीव्रतेची (Plt) गणना;

- v. **“मंच ”** (फोरम) या शब्दाचा अर्थ म्हणजे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० मधील विनियम २.१ (एफ) नुसार व त्यातील वेळोवेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही सुधारणेनुसार, असेल;
- w. **“फ्यूज-ऑफ कॉल”** म्हणजे वीज पुरवठा परत सुरु करण्यासाठी एखाद्या ग्राहकाकडून आलेली तक्रार हाताळण्याची, पण त्याच वेळी ग्राहकाचा वीज पुरवठा दुस-या कोणत्याही कारणाने खंडित झाला नसल्यास, अशा ग्राहकाच्या जागेमध्ये फ्यूज बदलून, पुरवठा परत सुरु करण्याची कार्यपध्दति;
- x. **“गा-हाणे”** या शब्दाचा अर्थ, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० मधील विनियम २.१ (इ) त्यातील वेळोवेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही सुधारणेनुसार, असेल;
- y. **“गा-हाणे निवारण विनियम”** म्हणजे वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेले, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२०;
- z. **“हार्मोनिक्स”** म्हणजे ५० हर्ट्झ कंपनांच्या मूलभूत विद्युत प्रवाहाच्या काही पटीत अंतर्भूत असणा-या विद्युत दाब किंवा विद्युत धारेच्या कालबध्द लहरींचा सायन्युसॉइडल भाग.
- aa. **“उच्च व्होल्टेज (एचव्ही)”** किंवा **“उच्च दाब (एचटी)”** म्हणजे ६५० व्होल्ट्ससह आणि त्यापेक्षा जास्त परंतु ३३,००० व्होल्ट्सपर्यंत असणारे व्होल्टेज;
- bb. **“भारतीय मानके (आयएस)”** म्हणजे भारतीय मानक ब्युरोने विनिर्दिष्ट केलेली भारतीय मानके
- cc. **“आयइसी मानक”** म्हणजे आंतरराष्ट्रीय इलेक्ट्रो तांत्रिक आयोगाने मान्यता दिलेले मानक.
- dd. **“परवानाधारक विद्युत कंत्राटदार”** म्हणजे निर्देशित केलेली किंवा परवानगी दिलेली विद्युत कामे करण्यासाठी राज्य सरकारने परवाना दिलेला विद्युत कंत्राटदार;
- ee. **“लोड फॅक्टर”** म्हणजे एका विवक्षित कालावधीत वापरलेल्या एकूण युनिट्सच्या संख्येचे, जर त्याच संपूर्ण कालावधीत करारांतर्गत मागणी किंवा मंजूर भार कायम राखला गेला असता तर जेवढे युनिट्स वापरले गेले असते अशा एकूण युनिट्सच्या संख्येशी, असलेले गुणोत्तर जे सामान्यतः टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येईल:-

- ff. “लघु व्होल्टेज (एलव्ही)” किंवा “लघु दाब (एलटी)” म्हणजे ६५० व्होल्ट्सपेक्षा कमी असलेले व्होल्टेज;
- gg. “कमाल मागणी” म्हणजे आयोगाच्या सर्वसाधारण किंवा विशेष आदेशाने अन्यथा तरतूद करण्यात आली नसल्यास, किलोवॉट किंवा किलोव्होल्ट अॅपिअरमधील कोणत्याही कालावधीच्या संदर्भातील मागणी जी त्या कालावधीतील लागोपाठच्या पंधरा (१५) मिनिटांच्या कोणत्याही गटांत किलोवॉट-तास किंवा किलोव्होल्ट अॅपिअर-तासात पुरविण्यात आणि घेण्यात आलेल्या विजेच्या प्रमाणाच्या नोंदविलेल्या संख्यांमधील जी सर्वांत मोठी संख्या असेल तिच्या चौपट असलेली मागणी;
- परंतु असे की, आयोगाने आराखड्यास परवानगी दिल्यानुसार, परवानाधारक पंधरा (१५) मिनिटांच्या ब्लॉकसाठी मीटर्स बदलण्यात/रि-प्रोग्रॅम्ड/फेर-रचित करेपर्यंत तीस (३०) मिनिटांच्या ब्लॉकमधील सर्वोच्च मागणीची परिगणना करणे चालू ठेवील;
- hh. “कमाल मागणी विद्युत भार प्रवाह” म्हणजे पुरवठ्याच्या ठिकाणच्या विद्युत प्रवाहाचे मूल्य, ज्याची गणना मागील बारा महिन्यांतील प्रत्येक महिन्याच्या महत्तम १५/३० मिनिटांच्या मागणीच्या अनुरूप विद्युत प्रवाहाच्या बेरजेस १२ ने विभाजित करून होते.
- ii. “मीटर” म्हणजे दिलेल्या वेळेत पुरविण्यात आलेल्या विद्युत ऊर्जेचे किंवा वीज पुरवठ्यात असलेल्या विद्युत ऊर्जेचे प्रमाण मोजण्यासाठी आणि/किंवा नोंदविण्यासाठी व साठविण्यासाठी एकत्रित उपकरणांचा संच ज्यामध्ये संपूर्ण करंट मीटर, आणि मिटरिंग उपकरणे जसे की करंट ट्रान्सफॉर्मर, कॅपॅसिटर व्होल्टेज ट्रान्सफॉर्मर किंवा संसूचनासाठी आवश्यक वायरिंग आणि उपकरणांसहित पोटेन्शिअल किंवा व्होल्टेज ट्रान्सफॉर्मर आणि पूर्व-भरणा केलेले मीटर्स, विशेष ऊर्जा मीटर्स, नक्त मीटर्स इ., यांचा देखील समावेश असतो;
- परंतु असे की, मीटरमध्ये उर्जा योग्यरित्या मोजण्यात आली आणि/किंवा त्याची नोंद करण्यात आली परंतु संसूचन उपकरणांमध्ये बिघाड झाला, तर असे मीटर या विनियमांतर्गत देयक तयार करण्याच्या प्रयोजनासाठी सदोष मानण्यात येणार नाहीत.
- jj. “महानगर क्षेत्र” म्हणजे एक किंवा दोन जिल्ह्यांतील मिळून आणि एक किंवा अधिक नगरपालिका किंवा पंचायत किंवा अन्य लगतच्या क्षेत्रांचा समावेश असलेले, १० लाख किंवा १ दशलक्ष किंवा त्यापेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेले, राज्यपालांनी जाहीर अधिसूचनेद्वारे महापालिका क्षेत्र म्हणून विनिर्दिष्ट केलेले क्षेत्र.
- kk. “महिना” आकारांचे देयक तयार करण्याच्या संबंधात महिना म्हणजे इंग्रजी कॅलेण्डर महिना किंवा तीस (३०) दिवसांचा कोणताही कालावधी;

- ll. **“वहिवाटदार”** म्हणजे जेथे ऊर्जेचा वापर करण्यात येतो किंवा करण्याचे प्रस्तावित करण्यात आले आहे अशी जागा ज्याच्या ताब्यात आहे अशी व्यक्ती;
- mm. **“पुरवठ्याचे ठिकाण”** म्हणजे ग्राहकाच्या जागेत बसविलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कट-आऊट/स्विचगिअरच्या बाहेर जाणा-या टर्मिनलचे ठिकाण;
परंतु असे की, उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकांच्या बाबतीत पुरवठ्याचे ठिकाण म्हणजे अशा उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकांच्या उपकरणाच्या आधी ठेवलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या मीटर क्युबिकलच्या बाहेर जाणा-या टर्मिनलचे ठिकाण;
परंतु आणखी असेही की, मीटर क्युबिकल नसल्यास किंवा जर मीटर उच्च दाब किंवा अति उच्च दाब संच-मांडणीच्या लघु-दाबाच्या बाजूला असेल तर, पुरवठ्याचे ठिकाण म्हणजे अशा उच्च दाब आणि अति उच्च-दाब ग्राहकाच्या मुख्य स्वीच-गिअरच्या प्रवेशी टर्मिनलचे ठिकाण.
- nn. **“पॉवर क्वालिटी मीटर (पीक्यु मीटर)”** म्हणजे गुणवत्तापूर्ण वीज पुरवठ्याचे संनियंत्रण आणि नोंद करण्यासाठी सुयोग्य उपकरण होय. हे उपकरण हार्मोनिक्स, सॅग्स, स्वेल्स, फ्लिकर्स आणि गुणवत्तापूर्ण विजेच्या मापदंडांचे अचूक मोजमाप, संनियंत्रण आणि नोंद ठेवण्यास सक्षम असेल.
- oo. **“शेष व्होल्टेज (Ures)”** म्हणजे व्होल्टेज ड्रिप किंवा व्यत्ययाच्या दरम्यान नोंद झालेल्या Urms (१/२) चे किमान मूल्य होय.
- pp. **“ग्रामीण क्षेत्र”** म्हणजे ‘नागरी क्षेत्रा’मध्ये समाविष्ट नसलेले क्षेत्र;
- qq. **“आर.एम.एस. (रुट-मीन-स्क्वेअर) मूल्य ”** म्हणजे विनिर्दिष्ट नियत कालांतराने आणि विनिर्दिष्ट बॅण्ड विड्थवर घेतलेल्या परिमाणांच्या तत्क्षणीय मूल्याच्या वर्गाच्या गणितीय मध्याचे वर्गमूळ.
- rr. **“मंजूर भार”** म्हणजे किलोवॉट (kW)/ किलोव्होल्ट अॅम्पिअर (kVA)/ अश्व-शक्ती (HP) मधील विद्युत भार, ज्याचा वेळोवेळी पुरवठा करण्याचे वितरण परवानाधारकाने, नियमन करणा-या अटी व शर्तीना अधीन राहून, मान्य केले आहे.;
- ss. **“स्मार्ट मीटर”**चा अर्थ केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि त्याचे संचालन) विनियम, २००६ च्या विनियम २ (१)(टीए) मध्ये देण्यात आलेल्या अर्थाप्रमाणे आणि त्यामध्ये वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांनुसार राहिल.

- tt. **“पुरवठा व्होल्टेज व्यत्यय”** म्हणजे अशी स्थिती ज्यामध्ये पुरवठा टर्मिनलच्या ठिकाणचे व्होल्टेज नामित व्होल्टेज स्थितीच्या ५ टक्क्यांपेक्षा कमी किंवा पूर्णपणे नष्ट होते. याचे वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले जाऊ शकते:
१. मोठे किंवा दीर्घ व्यत्यय म्हणजे वीज पुरवठ्यातील ३ मिनिटांपेक्षा जास्त कालावधीचा व्यत्यय.
  २. लहान व्यत्यय म्हणजे वीज पुरवठ्यातील १० मिलीसेकंद ते ३ मिनिटांपर्यंतचा व्यत्यय.
- पॉली-फेज यंत्रणेकरिता, सर्व फेजवरील व्होल्टेज जेव्हा नामित व्होल्टेजच्या ५ टक्क्यांच्या खाली येते तेव्हा वीज पुरवठ्यात येणारा व्यत्यय होय (अन्यथा, त्यास डीप म्हणून विचारात घेण्यात येते).
- uu. **“वीज पुरवठा व्होल्टेज डीप”** म्हणजे विद्युत पुरवठा यंत्रणेतील ठराविक ठिकाणच्या आर.एम.एस. पुरवठ्यातील घोषित व्होल्टेजमध्ये १० मिली सेकंद ते १ मिनिटसह आणि त्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी झालेली १० ते ९० टक्क्यांची तात्पुरती घट होय.
- vv. **“वीज पुरवठा व्होल्टेज डीप कालावधी”** म्हणजे आर.एम.एस. व्होल्टेज तात्काळ प्रारंभीच्या पातळीच्या खाली आणि तात्काळ अंतिम पातळीपर्यंत वाढणे यामधील काळ होय.
- ww. **“वीज पुरवठा व्होल्टेज डीपची अंतिम पातळी”** म्हणजे पुरवठ्याच्या व्होल्टेज डीपची अंतिम पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- xx. **“वीज पुरवठा व्होल्टेज डीपची सुरुवातीची पातळी”** म्हणजे पुरवठ्याच्या व्होल्टेज डीपची सुरुवातीची पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- yy. **“वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील डीपचे शेष व्होल्टेज”** म्हणजे व्होल्टेज डीप दरम्यान नोंद झालेल्या आर.एम.एस. व्होल्टेजचे किमान मूल्य होय.
- zz. **“वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढ (तात्पुरते विद्युत फ्रिक्वन्सी ज्यादा व्होल्टेज)”** म्हणजे विद्युत पुरवठा यंत्रणेच्या ठराविक ठिकाणच्या आर.एम.एस. पुरवठा व्होल्टेजमध्ये १० मिली सेकंदापासून मिनिटसह आणि त्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी घोषित व्होल्टेजच्या ११० टक्क्यांपेक्षा अधिक असलेली तात्पुरती वाढ.

- aaa. **वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीचा कालावधी”** म्हणजे आर.एम.एस. व्होल्टेज तात्काळ प्रारंभीच्या पातळीच्या वर आणि तात्काळ अंतिम पातळीच्या खाली जाणे यामधील काळ होय.
- bbb. **“वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीची अंतिम पातळी”** म्हणजे पुरवठ्याच्या व्होल्टेजमधील वाढीची अंतिम पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- ccc. **“वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील वाढीची सुरुवातीची पातळी”** म्हणजे पुरवठ्याच्या व्होल्टेजमधील वाढीची सुरुवातीची पातळी निश्चित करण्यासाठी विनिर्दिष्ट केलेल्या पुरवठा व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य होय.
- ddd. **"प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक"** (System Average Interruption Duration Index) किंवा "SAIDI" म्हणजे अहवाल कालावधीत वीज पुरवठ्यातील मोठ्या व्यत्ययांचा प्रति ग्राहक सरासरी कालावधी जो, ग्राहकांनी अनुभवलेल्या सर्व मोठ्या व्यत्ययांच्या मिनिटांतील कालावधीच्या एकूण बेरजेस ग्राहकांच्या एकूण संख्येने भागिले असता मिळतो;
- eee. **"प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक"** - (System Average Interruption Frequency Index) किंवा "SAIFI" म्हणजे अहवाल काळात ग्राहकांनी अनुभवलेली सर्व मोठ्या व्यत्ययांची प्रति ग्राहक सरासरी वारंवारता जी, सर्व मोठ्या व्यत्ययग्रस्त असलेल्या ग्राहकांच्या एकूण संख्येला ग्राहकांच्या एकूण संख्येने भागिले असता मिळते;
- fff. **“तात्पुरता पुरवठा”** म्हणजे वितरण परवानाधारक व अर्जदार यांच्यात मान्य करण्यात येईल अशा तात्पुरत्या कालावधीसाठी, जो एक (१) वर्षापेक्षा जास्त नसेल, करण्यात येणारा विजेचा पुरवठा;
- ggg. **“एकूण मागणी व्यत्यय (टीडीडी)”** म्हणजे हार्मोनिक्सचा घटक ५० व्या भागापर्यंत विचारात घेऊन हार्मोनिक्स कन्टेन्टच्या रुट मिन स्क्वेअरचे गुणोत्तर, जे कमाल मागणी विद्युत प्रवाहाच्या टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते.
- hhh. **“एकूण हार्मोनिक्स व्यत्यय (टीएचडी)”** म्हणजे हार्मोनिक्सचा घटक ५० व्या भागापर्यंत विचारात घेऊन हार्मोनिक्स कन्टेन्टच्या रुट मिन स्क्वेअरचे गुणोत्तर, जे मूलभूत टक्केवारीत व्यक्त करण्यात येते.
- iii. **“नागरी क्षेत्रे”** म्हणजे विविध नगर विकास प्राधिकरणे, सैनिकी प्राधिकरणे, आणि औद्योगिक वसाहती, विशेष आर्थिक क्षेत्रे (एसइझेड) आणि महाराष्ट्र शासनाने विनिर्दिष्ट

केलेल्या वसाहती यांच्या अधिनस्त असलेल्या क्षेत्रांसह सर्व महानगरपालिका व अन्य नगरपालिकांत समाविष्ट असलेली क्षेत्रे.

- jjj. **“व्होल्टेज”** म्हणजे कोणत्याही दोन विद्युत वाहकांतील किंवा विद्युत वाहकाचा कोणताही भाग आणि जमीन, यांच्या विद्युत दाबातील व्होल्ट्समधील फरक जो योग्य त्या व्होल्टमीटरने मोजलेला असेल.
- kkk. **“व्होल्टेज इव्हेंट्स ”** म्हणजे सामान्य किंवा इच्छित लहरींच्या आकारात लक्षणीय आणि महत्वाची घेतलेली फारकत. व्होल्टेज इव्हेंट्स विशेषतः अनपेक्षित घटनेमुळे (बिघाड इ.) किंवा बाह्य कारणांमुळे (हवामान परिस्थिती) उद्भवतात.
- lll. **“व्होल्टेजमधील चढउतार किंवा व्होल्टेजमधील तफावत”** म्हणजे व्होल्टेजमधील बदलाची शृंखला किंवा व्होल्टेज एनव्हलपमधील चक्रीय तफावत, ज्याची तीव्रता सामान्यपणे विनिर्दिष्ट मर्यादेपेक्षा जास्त नसते.
- mmm. **“व्होल्टेजमधील असंतुलन”** म्हणजे पॉली-फेज यंत्रणेतील अशी स्थिती ज्यामध्ये लाईन-टू-लाईन व्होल्टेजचे आर.एम.एस. मूल्य (मूलभूत घटक) किंवा क्रमागत लाईन व्होल्टेजेस मधील फेज अँगल सर्व समान नसतात.

२.३ या विनियमांत ज्यांची व्याख्या केलेली नाही परंतु ज्यांची अधिनियमात व्याख्या करण्यात आलेली आहे असे या विनियमांत वापरलेले शब्द व उक्ती यांना अधिनियमात असलेला अर्थ लागू राहिल.

३. वीज पुरवठ्याची पध्दत आणि ग्राहकांचे वर्गीकरण

३.१ प्राधिकरणाने जेथे पूर्वी वेगळे मान्य केले असल्यास ते वगळून, वितरण परवानाधारक पुढील प्रणालींवर विद्युत पुरवठा करील :-

ए. ‘लघु दाब’ किंवा ‘लो व्होल्टेज’ – ऑल्टरनेटिंग करंट सिंगल फेज किंवा अल्टरनेटिंग करंट थ्री फेज-फोर वायर, ५० सायकल्स;

बी. ‘उच्च दाब’ किंवा ‘हाय व्होल्टेज’- ऑल्टरनेटिंग करंट थ्री फेज, ५० सायकल्स.

सी. अति उच्च दाब किंवा एक्स्ट्रा हाय व्होल्टेज - ऑल्टरनेटिंग करंट थ्री फेज, ५० सायकल्स

३.२ प्राधिकरणाने जेथे पूर्वी वेगळे मान्य केले असल्यास ते वगळून, विद्युत संच मांडण्यांचे (installations) वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे करण्यात येईल :-

ए. दोन वायर्स, सिंगल फेज, २३०/२४० व्होल्टस्- सर्वसाधारण विद्युत पुरवठा ४० ॲम्पिअर पेक्षा जास्त नसेल;

बी. चार/तीन वायर्स, श्री फेज, फेज वायर आणि न्यूट्रल मध्ये २३०/२४० व्होल्टस् किंवा फेजीज/लाइन्स मध्ये ४००/४९५ व्होल्टस् आणि मंजूर भार/करारांतर्गत मागणी ९६० केडब्ल्यु/२०० केव्हीए पेक्षा जास्त नसेल.

परंतु असे की, बहुविध ग्राहकांच्या बाबतीत ज्यांची त्याच इमारतीमध्ये/जागेमध्ये एकत्रित मंजूर भार/करारांतर्गत मागणी ९६० केडब्ल्यु/२०० केव्हीए पेक्षा जास्त असेल तर ही मर्यादा ४८० केडब्ल्यु/६०० केव्हीए असेल;

सी. तीन फेज, ५० सायकल्स, ११ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी वरील खंड (बी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि ३००० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एक्सप्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा ५,००० केव्हीए राहिल;

डी. श्री फेज, ५० सायकल्स, २२ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (बी) किंवा खंड (सी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि ७,५०० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एक्सप्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा १०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

इ. तीन फेज, ५० सायकल्स, ३३ केव्ही - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (बी) किंवा खंड (सी) किंवा खंड (डी) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त आणि १०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

परंतु असे की, महानगर क्षेत्रात किंवा अन्य क्षेत्रातील विद्युत संच मांडणीला एक्सप्रेस फीडरद्वारे वीज पुरवठा करावयाचा असल्यास, करारांतर्गत मागणीची मर्यादा २०,००० केव्हीए पर्यंत असेल;

एफ. श्री फेज, ५० सायकल्स, अति-उच्च दाब - सर्व विद्युत संच मांडण्या ज्यांची करारांतर्गत मागणी खंड (डी) किंवा खंड (इ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादांपेक्षा जास्त असेल;

परंतु असे की, जर ग्राहक, सिंगल फेज जोडणीद्वारा विद्युत पुरवठा घेण्यास पात्र असताना तो श्री फेजद्वारा किंवा कोणताही ग्राहक त्याच्या पात्र व्होल्टेजपेक्षा जास्त पातळीवरील व्होल्टेजने विद्युत पुरवठा घेऊ इच्छित असेल तर असा ग्राहक, तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तर, त्यासाठी आवश्यक खर्च करून, असा विद्युत पुरवठा घेऊ शकेल;

परंतु आणखी असे की, परवानाधारक, तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्यतेच्या आधारावर आणि यंत्रणेतील अडथळे विचारात घेउन फक्त अपवादात्मक परिस्थितीतच वर विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या व्होल्टेजपेक्षा कमी किंवा जास्त व्होल्टेजवर विद्युत पुरवठा करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, वर विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या व्होल्टेजपेक्षा कमी व्होल्टेजवर विद्युत पुरवठा करण्यात आल्यास आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केलेला व्होल्टेज अधिभार ग्राहकावर आकारण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, पुरवठ्याचे स्वरूप आणि ज्यासाठी पुरवठा आवश्यक आहे त्याचे प्रयोजन विचारात घेऊन, विशिष्ट ग्राहकांसाठी पुरवठ्याच्या बहुविध स्रोतासह, जर ग्राहकाने त्याची मागणी केली तर आणि जर ते तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तर, विशेष व्यवस्था स्वीकारेल. तथापि, अशा विशेष पुरवठ्याच्या व्यवस्थेसाठी लागू असलेल्या पुरवठ्याच्या व्यवस्थेच्या खर्चापेक्षा जास्त लागलेला अतिरिक्त खर्च संबंधित ग्राहकांना देय राहिल.

परंतु आणखी असे की, तांत्रिक अडथळे किंवा वहिवाटीच्या हक्काच्या मर्यादांच्या बाबतीत, वितरण परवानाधारक खालील अटींवर राखीव स्रोत म्हणून निर्देशित असलेल्या विद्यमान फिडरचा वापर करून वीज पुरवठ्याच्या नवीन जोडण्या देऊ शकेल:

- ए. मूळ ग्राहकाच्या पुरवठ्याच्या गुणवत्तेवर परिणाम होणार नाही.
- बी. नवीन ग्राहकाच्या कोणत्याही चुकीमुळे मूळ ग्राहकाच्या सेवेतील व्यत्यय टाळण्यासाठी स्थापित करावयाच्या पुरेशा तांत्रिक पायाभूत सुविधा आणि संरक्षण यंत्रणा उभारणे.
- सी. तांत्रिक मर्यादांच्या आणि विद्यमान फिडरचा वापर करण्याच्या प्रस्तावाच्या संबंधात वितरण परवानाधारक मूळ ग्राहकाला कळविल.
- डी. दुस-या आणि त्यानंतरच्या ग्राहकाने देय असलेल्या फिडर वाहिनीच्या सामायिक वापराच्या घसा-याच्या प्रमाणात खर्च देखील कळविण्यात येईल आणि संबंधित ग्राहकाला त्याचा परतावा वीज देयकामध्ये समायोजनाच्या माध्यमातून देण्यात येईल.

स्पष्टीकरण: मूळ ग्राहक १० एमव्हीए साठीच्या पायाभूत सुविधांकरिता रु. १०० लाख खर्च करतो आणि वीज दर विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या घसारा मूल्यानुसार तिस-या वर्षादरम्यान घसारा किंमत रु. ८५ लाख असते. जर त्यानंतरच्या ग्राहकाने तिस-या वर्षी १ एमव्हीए भारासाठी अर्ज केला, तर तो ग्राहक १ एमव्हीए भाराच्या प्रमाणात खर्च देण्यास उत्तरदायी राहिल, म्हणजेच रु. ८.५ लाख, जो मूळ ग्राहकाने केलेल्या खर्चाच्या घसारा किमतीच्या १० टक्के असेल.

परंतु आणखी असे की, पुरवठ्याचे बहुविध स्रोत असलेल्या ग्राहकाला वितरण परवानाधारकाच्या वीज दर याचिकेमधील प्रस्तावाच्या आधारावर आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेले अतिरिक्त स्थिर आकार अदा करावे लागतील.

३.३ ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेंतर्गत उच्च दाब वितरण व्यवस्थेद्वारा (एचव्हीडीएस) किंवा लघु दाब वितरण व्यवस्थेचे (एलव्हीडीएस) रुपांतर एचव्हीडीएसमध्ये करून कृषी जोडण्यांसाठी उच्च दाब वाहिनीच्या टॅपिंगला परवानगी देण्यात येईल.

परंतु असे की, उच्च दाब वाहिनीवरील टॅपिंगच्या ठिकाणापासून ग्राहकाच्या जागेपर्यंत निर्माण करण्यात आलेल्या पायाभूत सुविधा फक्त अशा कृषी ग्राहक/कृषी ग्राहकांच्या गटाच्या वापरासाठीच असतील आणि अन्य वर्गवारीतील ग्राहकांना त्यांचा लाभ देण्यात येणार नाहीत.

परंतु आणखी असे की, वरील तरतुदी केवळ एचव्हीडीएसवर ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा मागणाऱ्या कृषी ग्राहकांनाच लागू राहतील आणि एलव्हीडीएसवरील ग्राहकांना त्या लागू राहणार नाहीत.

४. आकारांची वसुली

४.१ अधिनियमांतील आणि या विनियमांमधील तरतुदीनुसार, वितरण परवानाधारकाला कोणत्याही व्यक्तीला पाहिजे असलेल्या विजेच्या पुरवठ्यासाठी त्याच्याकडून अशा पुरवठ्यासाठी आकारांची वसुली करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले आहे.

४.२ या विनियमांतर्गत वितरण परवानाधारकाला वसूल करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आलेल्या आकारांमध्ये खालील बाबींचा समावेश असेल :-

(ए) विजेचा पुरवठा करण्याकरिता वापरण्यात येणारी विद्युत वाहिनी किंवा विद्युत संयंत्रासाठी वितरण परवानाधारकाने केलेल्या वाजवी खर्चाची खालील विनियम ४.३ नुसार वसुली;

परंतु असे की, अति उच्च दाब ग्राहकाला जोडणी देण्यासाठी पुरवावयाच्या पारेषण वाहिन्यांचा खर्च पारेषण परवानाधारक करील आणि तो विनियम १९ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आकारांच्या अनुसूचीनुसार ग्राहकाला आकारण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक अति उच्च दाब ग्राहकांकडून आकारांची वसुली करील आणि ग्राहकाची रक्कम जमा झाल्यापासून सात (७) दिवसांच्या आत संबंधित पारेषण परवानाधारकाला पाठविल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने वाहिन्यांचा खर्च केल्यास या खर्चाची प्रतिपूर्ती, पारेषण परवानाधारकाला मत्ता सोपविण्यात आल्यापासून सात (७) दिवसांच्या आत आकारांच्या अनुसूचीमध्ये मान्यता दिलेल्या आकारांनुसार लागू असलेले आकार वजा करून, पारेषण परवानाधारकाकडून वितरण परवानाधारकाला करण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक पारेषण परवानाधारकाकडून प्राप्त झालेल्या अशा रकमेची प्रतिपूर्ती ग्राहकाला, मासिक वीज देयकामध्ये समायोजन करून, करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती, महिन्यामध्ये नोंद झालेल्या वास्तविक देयक मागणीच्या आणि मंजूर भाराच्या गुणोत्तराच्या प्रमाणात, करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण: मंजूर भार २० मेगावॉट असेल आणि महिन्यासाठी नोंद झालेली मागणी ५ एमव्हीए असेल, तर ग्राहकाला एकूण देय प्रतिपूर्ती रकमेच्या २५ टक्के रकमेची प्रतिपूर्ती करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, देयक मागणी मंजूर भाराच्या ७० टक्क्यांपर्यंत पोहोचल्यावर ग्राहकाला परत देय असणारा संपूर्ण खर्च अदा करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाकडून जर ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचा पर्याय स्वीकारण्यात आल्यास, ग्राहकाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्यात येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या कालमर्यादेत अति उच्च दाबाने आवश्यक पुरवठा उपलब्ध करण्याची खातरजमा करण्यासाठी, जेथे आवश्यक असेल तेथे राज्य पारेषण कंपनी/पारेषण परवानाधारकांमध्ये समन्वय साधण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकाची राहिल.

(बी) वितरण परवानाधारकाने पुरविलेल्या विजेसाठीचे आकार खालील विनियम ४.४ नुसार असतील.

४.३ पुरवठा देण्यासाठीच्या खर्चाची वसुली

४.३.१ वितरण परवानाधारक, वरील विनियम ४.२(ए) येथे उल्लेख केलेल्या खर्चाची वसुली विनियम ४.३ मध्ये नमूद केलेल्या तत्वांना अनुसरून व आयोगाने विनियम १९ अंतर्गत मंजुरी दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेल्या दरांच्या आधारे करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, आयोगाच्या मान्यतेने, कोणत्याही वर्गवारीतील ग्राहकांच्या बाबतीत, त्यांना वीज पुरविण्याकरिता दिलेल्या विद्युत वाहिनी किंवा विद्युत संयंत्रावरील खर्च, सरासरी किंवा प्रमाणकानुसार दराने वसूल करू शकेल.

४.३.२ विनियम १९ अंतर्गत आयोगाने मंजुरी दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारे, वीज पुरवठ्याच्या कामासाठी झालेले सर्व वाजवी खर्च, अर्जदाराकडून वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार राहिल;

परंतु आणखी असे की, या विनियम ४.३ नुसार करण्यात आलेल्या सर्व वाजवी खर्चाची वसुली करण्यात आली असली तरी, ज्या विद्यमान ग्राहकाला यापूर्वीच जोडणी देण्यात आली आहे

त्याला हानिकारक नसेल तर, वितरण परवानाधारकास या सेवा-वाहिनीचा वापर अन्य कोणत्याही अर्जदाराला विजेचा पुरवठा करण्यासाठी करण्याचा हक्क राहिल.

४.३.३ अर्जदाराने त्याच्या जागेसाठी ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचा पर्याय स्वीकारला तर, अशा कामासाठी झालेल्या सर्व वाजवी खर्चाची वसुली अर्जदाराकडून करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार असेल.

४.३.४ वितरण परवानाधारकाने वरील विनियम ४.३.३ मध्ये संदर्भ केलेल्या खर्चाची वसुली केल्यास, अशी मत्ता ठेवून घेण्याचा जर वितरण परवानाधारकाने पर्याय स्वीकारला असेल तर, या विनियमांना अनुसरून कराराच्या समाप्तीनंतर किंवा विजेचा पुरवठा कायमस्वरूपी बंद करण्यात आल्यानंतर ग्राहकाला अशा ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधेचे घटीत मूल्य मिळण्याचा हक्क राहिल.

परंतु असे की, ग्राहकाधिष्ठीत वितरणाची सुविधा स्वीकारलेल्या अशा ग्राहकांच्या बाबतीत पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत झाल्यानंतर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला घटीत मूल्य अदा करून अशा समर्पित वितरण सुविधेतर्गत तयार करण्यात आलेली मत्ता ताब्यात घेण्याचा पर्याय निवडू शकेल.

परंतु आणखी असे की, जेथे वितरण परवानाधारक ग्राहकाधिष्ठीत वितरण सुविधेतर्गत तयार करण्यात आलेली मत्ता ताब्यात घेऊ इच्छित नसल्यास, अशी सुविधा ग्राहक या विनियमानुसार करार समाप्त झाल्यानंतर किंवा पुरवठा कायमचा खंडीत झाल्यानंतर स्वतःकडे ठेवील.

परंतु आणखी असे की, अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत कोणतीही रक्कम ग्राहक भरू न शकल्यामुळे वीज पुरवठा खंडीत करण्यात आला असेल तर, वितरण परवानाधारकाला, त्या कलमांतर्गत असलेल्या हक्कांशिवाय, ग्राहकास विनियम ४.३.४ अंतर्गत मिळण्याचा हक्क असलेल्या सुविधांच्या घटीत मूल्यातून त्याने देय असलेली अशी रक्कम समायोजित करण्याचा किंवा अशा ग्राहकाकडून वितरण परवानाधारकाला येणे असलेल्या रकमांच्या पोटी अशी घटीत मूल्याची सुविधा ठेवून घेण्याचा, हक्क राहिल.

४.३.५ जर एखाद्या अर्जदारास विजेचा तात्पुरता पुरवठा हवा असेल तर, विजेचा असा तात्पुरता पुरवठा करण्यासाठी आणि असा तात्पुरता पुरवठा खंडीत करण्यासाठी झालेला सर्व वाजवी खर्च आयोगाने विनियम १९ अंतर्गत मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारावर वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास अधिकार राहिल;

परंतु असे की, तात्पुरत्या वीज पुरवठ्याच्या बाबतीत, अर्जदार वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (सुरक्षितता आणि विद्युत पुरवठ्याशी संबंधित उपाययोजना) विनियम, २०१०चे पालन करील.

परंतु आणखी असे की, तात्पुरत्या/कायम वीज पुरवठ्यासाठीच्या थकीत वीज देयकांचा भरणा करण्याआधी असा तात्पुरता वीज पुरवठा देण्यात येणार नाही. तसेच, धारक असा तात्पुरता वीज पुरवठा सुरु करण्याआधी थकीत वीज आकारांचा भरणा करण्याचे हमीपत्र वितरण परवानाधारक किंवा पुरवठादाराला सादर करील.

परंतु आणखी असे की, असा तात्पुरता वीज पुरवठा, जेथे तांत्रिकदृष्ट्या व्यवहार्य असेल तेथे, पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरने करण्यात येईल.

४.३.६ वितरण परवानाधारक अशा पुरवठ्याच्या कालावधी दरम्यान पुरवठा देण्याच्या प्रयोजनासाठी यंत्रणेची देखभाल करील.

४.३.७ जेव्हा वितरण परवानाधारक, विनियम ४.३ मधील कामे, परवानाप्राप्त विद्युत कंत्राटदाराकडून करुन घेण्याची अर्जदाराला परवानगी देतो, तेव्हा वितरण परवानाधारकाला अर्जदाराकडून करण्यात आलेल्या अशा कामांच्या त्या भागाशी संबंधित खर्च वसूल करण्याचा हक्क असणार नाही;

परंतु तथापि असे की, विनियम १९ अंतर्गत आकारांच्या अनुसूचीमध्ये मान्यता देण्यात आलेल्या दराने वितरण परवानाधारकाने केलेल्या पर्यवेक्षणाचा आकार अर्जदाराकडून वसूल करण्याचा वितरण परवानाधारकास हक्क असेल. सदर आकार, वितरण परवानाधारकाला अशी कामे करुन घेण्यासाठी जो खर्च करावा लागला असता त्याच्या मजुरी (कॉस्ट ऑफ लेबर) खर्चाच्या पंधरा (१५) टक्क्यांहून, अधिक असणार नाही.

परंतु आणखी असे की, अशी कामे वितरण परवानाधारकाने विहित केलेल्या वैशिष्ट्यांनुसार करण्यात येतील.

४.४ वीज पुरवठ्यासाठी अदा करावयाचे आकार

४.४.१ आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या वीज दरानुसार, वितरण परवानाधारकाला पुरवठा केलेल्या विजेचे आकार वसूल करण्याचा अधिकार राहिल.

परंतु असे की, एकाच क्षेत्रात दोन किंवा अधिक वितरण परवानाधारकांनी विजेचे वितरण केल्यास, आयोग विजेच्या किरकोळ विक्रीसाठी वीज दराची फक्त कमाल मर्यादा निश्चित करील.

४.४.२ वितरण परवानाधारकाला, अधिनियमाच्या कलम ४२च्या उप-कलम (२) आणि उप-कलम (३)च्या तरतुदी अंतर्गत विजेच्या वहनासाठी विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा अधिभार आणि आकार आणि अधिनियमाच्या कलम ४२च्या उप-कलम (४) च्या तरतुदी अंतर्गत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा अतिरिक्त अधिभार देखील, वसूल करण्याचा अधिकार राहिल.

- ४.४.३ वेगळे विनिर्दिष्ट करण्यात आले नसल्यास, सर्व अति उच्च दाब, उच्च-दाब आणि लघु-दाब आकार हे पुरवठ्याच्या एका ठिकाणाच्या संदर्भात असतील आणि प्रत्येक स्वतंत्र आस्थापनेला स्वतंत्र पुरवठ्याचे ठिकाण देण्यात येईल.
- ४.४.४ विनियम ४.४ अंतर्गत पुरवठा केलेल्या विजेच्या आकारांमध्ये, विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वीज दराच्या अटी आणि शर्तीनुसार, प्रत्यक्ष पुरविण्यात आलेल्या विजेसाठीच्या आकारांशिवाय स्थिर आकारांचा समावेश असेल.
- ४.४.५ आयोगाने निश्चित केलेल्या आकारांव्यतिरिक्त, त्यावेळी अंमलात असणाऱ्या कायदानुसार देय असलेले सर्व कर, शुल्क आणि अन्य वैधानिक आकार ग्राहकांना अदा करावे लागतील.

५. वीज पुरवठा/अतिरिक्त भार/सेवेचे स्थानांतरण/सेवेचा विस्तार/पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी अर्ज

- ५.१ वितरण परवानाधारक वीज पुरवठा/अतिरिक्त भार/सेवेचे स्थानांतरण/सेवेचा विस्तार/पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी आणि सर्व अन्य प्रयोजनांसाठी अर्जदाराला त्याचा अर्ज सादर करण्याकरिता छापील प्रत किंवा ऑनलाईन वेब पोर्टल किंवा मोबाईल ॲप्लिकेशनच्या माध्यमातून सुविधा पुरविल.

परंतु असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून सहा (६) महिन्यांच्या आत नवीन पुरवठ्यासाठीचे सर्व अर्ज नागरी क्षेत्रात केवळ ऑनलाईन पोर्टलच्या माध्यमातूनच सादर करण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, ग्रामीण क्षेत्रात देखील नवीन पुरवठ्यासाठीचे अर्ज ऑनलाईन पोर्टलद्वारे भरता येऊ शकतील.

परंतु आणखी असे की, असे ऑनलाईन मोड्युल अर्जाचे शुल्क आणि अन्य शुल्क, अनामत रक्कम इ.चा भरणा, असल्यास, तशी ऑनलाईन सुविधा पुरविल आणि अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे अपलोड करण्याची तरतूद करेल.

परंतु आणखी असेही की, अशी ऑनलाईन सुविधा, वितरण परवानाधारक निवडील त्या अन्य कोणत्याही भाषेशिवाय, मराठी आणि इंग्रजीमध्ये उपलब्ध असेल.

परंतु असेही की, सर्व वितरण परवानाधारकांकरिता ऑनलाईन अर्जाचा नमुना जोडपत्र "१" नुसार असावा.

परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक जोडपत्र "१" नुसारच्या ऑनलाईन अर्जामध्ये कोणतीही फारकत घेण्यासाठी आयोगाची पूर्व मान्यता घेईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक त्यांच्या संकेत-स्थळावर आणि त्यांच्या सर्व कार्यालयामधील सूचना फलकांवर खालील माहिती ठळकपणे प्रदर्शित करील.

- ए. नवीन वीज जोडणी, तात्पुरता पुरवठा, मीटर किंवा सेवा वाहिनीचे स्थानांतरण, ग्राहक वर्गवारीतील बदल, भारता वाढ, भारता कपात किंवा नावात बदल, मालकीचे हस्तांतरण आणि जागेचे स्थलांतर इ. च्या मंजूरीसाठीची सविस्तर कार्यपध्दती.
- बी. भरण्यात आलेले अर्ज सादर करावयाच्या कार्यालयांचे पत्ते आणि दूरध्वनी क्रमांक
- सी. अर्ज ऑनलाईन भरण्यासाठी संकेत-स्थळाचा पत्ता
- डी. अर्जासोबत सादर कराव्या लागणाऱ्या कागदपत्रांची संपूर्ण यादी.
- इ. अर्जदाराने जमा करावयाचे सर्व लागू असलेले आकार.
- ५.२ ऑनलाईन अर्ज यशस्वीपणे सादर केल्यानंतर, वेबवर आधारित ॲप्लिकेशन/मोबाईल ॲप/एसएमएस/ई-मेल किंवा अन्य कोणत्याही डिजिटल पध्दतीद्वारे विशिष्ट संदर्भ क्रमांक देण्यात येईल. या विशिष्ट संदर्भ क्रमांकाचा वापर करून अर्जदार ऑनलाईन पोर्टलच्या माध्यमातून किंवा ऑफलाईन चौकशीद्वारे त्यांच्या अर्जाच्या प्रगतीचे अवलोकन करू शकेल.
- परंतु असे की, अर्जाच्या नमुन्याची छापील प्रत सादर करण्यात आली तर, अर्ज प्राप्त झाल्यावर लगेच, परंतु चौवीस (२४) तासांच्या आत, प्रत त्वरित डिजिटलाईज्ड करण्यात येईल आणि त्या अर्जासाठी विशिष्ट संदर्भ क्रमांकासह त्याची पोचपावती देण्यात येईल आणि अर्जदारास कळविण्यात येईल.
- ५.३ सेवा देण्यात विलंब झाल्यास, वितरण परवानाधारक जोडपत्र "२" नुसार त्यासाठीच्या नुकसानभरपाईची आपोआप परिगणना करील आणि ग्राहकाला द्यावयाची नुकसानभरपाई ऑनलाईन मोड्युलच्या माध्यमातून दर्शविल.
- परंतु असे की, अशी नुकसानभरपाई वितरण परवानाधारकाने ठेवलेल्या ग्राहकांच्या माहिती संग्रहामध्ये (डेटा बेस) दर्शविण्यात येईल आणि घटनेची भरपाई देय झाल्यापासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत किंवा विजेचे पहिले देयक आल्यानंतर त्वरित, अर्जदाराच्या वीज देयकामध्ये जमा करण्यात येईल.
- परंतु आणखी असे की, आयोग, या विनियमांच्या जोडपत्रांमध्ये कोणताही बदल झाल्यास, आदेश किंवा कार्यप्रणाली निर्देशांद्वारे, आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी सूचित करील.
- ५.४ अर्जदार वितरण परवानाधारकाकडे वीज पुरवठा किंवा विद्युत भारातील सुधारणा, सेवेचे स्थानांतरण, सेवेच्या विस्तारासाठी किंवा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी छापील प्रतीद्वारे (केवळ ग्रामीण क्षेत्रासाठी) किंवा वेब पोर्टल किंवा मोबाईल ॲपवरून अर्ज करताना खालील माहिती/तपशील/ दस्तावेज सादर करील-

- (१) अर्जदाराचे नाव आणि, ज्या जागेला विजेच्या पुरवठ्यासाठी अर्ज करण्यात येत आहे त्या जागेचा अर्जदार मालक आहे किंवा नाही;
- (२) ज्या जागेला विजेच्या पुरवठ्यासाठी अर्ज करण्यात येत आहे त्या जागेचा पत्ता पिनकोडसह आणि देयक पाठविण्याचा पत्ता, अशा पुरवठ्याच्या जागेपासून वेगळा पत्ता असेल तर;
- (३) अर्जदार जागेचा मालक नसल्यास, जागेच्या मालकाचे नाव;
- (४) वीज वापराचा उद्देश आणि अशा प्रत्येक वापरासाठी अर्जात मागितलेला विद्युत भार;
- (५) नवीन जोडणी, सेवेचे स्थानांतरण, अतिरिक्त भार, सेवेचा विस्तार, नावात बदल किंवा पुरवठा पूर्ववत करणे (जेव्हा सहा महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीसाठी पुरवठा खंडीत करण्यात आलेला असेल), यापैकी कशासाठी अर्ज करण्यात आला आहे;
- (६) जागेशी संबंधित वायरींगचे काम प्रमाणित करणा-या परवानाप्राप्त विद्युत कंत्राटदाराचे नाव, पत्ता, परवाना क्रमांक, संपर्कासाठी दूरध्वनी क्रमांक, मोबाईल क्रमांक आणि ई-मेलचा पत्ता (उपलब्ध असल्यास);
- (७) वितरण परवानाधारकाने विजेचा पुरवठा किंवा ग्राहक सेवा सुलभरित्या करण्यासाठी किंवा ई-केवायसी प्राप्त करण्यासाठी अतिरिक्त तपशील अर्जदाराकडून, त्याला योग्य वाटल्यास देण्यात येईल.
- (८) विनियम १९ अंतर्गत आयोगाने मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीच्या आधारावर अदा केलेले सर्व आकार.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, त्याच्या स्वेच्छानिर्णयाने, अर्जदाराने दिलेल्या पर्यायी दस्तऐवजांची छाननी करून वीज पुरवठा देईल.

परंतु आणखी असे की, वीज भारात सुधारणा/सेवेचे स्थानांतरण/सेवेचा विस्तार/ नावात बदल/पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठीच्या अर्जामध्ये :

- ए. ग्राहक अर्जाच्या दिनांकापर्यंत त्याच्या सर्व प्रलंबित देय रकमांचा भरणा करील, अशा प्रलंबित देय रकमांचा भरणा करण्यास मंच/न्यायालयाने स्थगिती दिली नसेल तर ;
- बी. अधिनियमाच्या कलम १२६ खाली अर्जदारा विरुद्ध कोणताही खटला चालू असेल तर, त्याने अपील केलेले असावे आणि अधिनियमाच्या कलम १२७ अंतर्गत बंधनकारक असल्यानुसार वादग्रस्त रकमेच्या किमान ५० टक्के रक्कम अदा करावयास हवी.

५.५ निवासी वापराकरिता विजेच्या एकल बिंदू पुरवठ्यासाठीचा अर्ज खालील ग्राहकांना करता येईल :

(ए) नोंदणीकृत सहकारी गट गृह-निर्माण सोसायटीकडून (येथून पुढे “गृह-निर्माण सोसायटी” म्हणून संबोधित), त्याच जागेत राहणा-या अशा सोसायटीच्या सदस्यांना वीज उपलब्ध करून देण्यासाठी;

परंतु असे की, त्यामुळे त्या क्षेत्रातील वितरण परवानाधारकाकडून थेट विजेचा पुरवठा घेण्याच्या अशा गृह-निर्माण सोसायटीतील घरात राहणा-या मालकाच्या किंवा वहिवाटदाराच्या हक्काला कोणत्याही प्रकारे बाधा येणार नाही; किंवा

(बी) त्याच जागेत राहणा-या आपल्या कर्मचा-यांसाठी वीज उपलब्ध करून देणा-या व्यक्तीकडून;

५.६ नवीन पुरवठ्यासाठीच्या अर्जासाठी, वितरण परवानाधारक अर्जाच्या नमुन्यासह केवळ खालील दस्तावेज मागेल:

ए. अर्जदाराच्या ओळखीचा पुरावा/ दस्तऐवजांचे प्राधिकारपत्र (संस्था किंवा कंपनी असल्यास)

बी. मालकीचा/वहिवाटीचा पुरावा (जागा मालकीची किंवा भाडेपट्टीने असल्यास)

सी. अर्जदाराचा मोबाईल क्रमांक (मालक तसेच वहिवाटदाराचा, दोन्ही जर वेगवेगळे असतील तर)

डी. अर्जदाराचा ई-मेल पत्ता, उपलब्ध असल्यास, (मालक तसेच वहिवाटदाराचा, दोन्ही जर वेगवेगळे असतील तर)

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला ‘ई-केवायसी’चा पर्याय देखील देईल.

सर्व अन्य वैधानिक आवश्यकतांसाठी, अर्जदार अर्जात दिलेल्या माहितीच्या पुष्ट्यर्थ प्रतिज्ञापत्र/हमीपत्र सादर करील की, अर्जात दिलेली माहिती खरी आहे, अर्जदाराने त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यातील सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा रीतीने पूर्तता न करण्यामधून उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबींसंबंधात अर्जदार तो/ती स्वतः कायदेशीररित्या जबाबदार राहिल आणि अशा अ-पूर्ततेमुळे कोणताही तोटा झाल्यास वितरण परवानाधारकाला नुकसान भरपाई देईल.

५.७ वितरण परवानाधारकाची कर्तव्ये खालीलप्रमाणे असतील :

ए. प्रणालीमार्फत ताबडतोब पोचपावती देण्यात येईल आणि कोणतीही त्रुटी असल्यास अर्ज प्राप्त झाल्यापासून दोन दिवसांच्या आत अर्जदाराला कळविण्यात येईल. अर्जातील त्रुटी एसएमएसच्या माध्यमातून त्याच्या नोंद केलेल्या मोबाईल क्रमांकावर / नोंद केलेल्या ई-मेल पत्त्यावर, जसे असेल तसे, कळविण्यात येतील.

परंतु असे की, जर अर्जदाराने १५ दिवसांच्या आत त्रुटी काढून टाकल्या नाहीत तर, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला एसएमएसच्या माध्यमातून त्याच्या नोंद केलेल्या मोबाईल क्रमांकावर किंवा नोंद केलेल्या ई-मेल पत्त्यावर, जसे असेल तसे, कळवून असा अपूर्ण अर्ज नाकारेल आणि अदा केलेले शुल्क (अर्जावरील प्रक्रियेचे शुल्क वगळून), असल्यास, अर्जदाराला परत करील.

बी. परवानाधारक अर्जदाराला अर्जातील सर्व त्रुटी एकाच वेळी दाखविल आणि त्यानंतर कोणतीही नवीन त्रुटी काढणार नाही.

परंतु असे की, परवानाधारकाने जर अर्जदाराला ठरवून दिलेल्या दोन (२) दिवसांमध्ये त्याच्या अर्जातील कोणत्याही त्रुटी कळविल्या नाहीत तर ऑनलाईन अर्ज ज्या दिवशी सादर करण्यात आला त्या दिवशी अर्ज परवानाधारकाकडून स्वीकारण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सी. खालील बाबींचा समावेश असलेले अभिलेखे ठेवणे :

(१) अर्जाचा तपशील; आणि

(२) अर्जाची सद्यस्थिती.

डी. अर्जाच्या प्रत्येक वर्गवारीसाठी अर्ज ज्या दिनांकापर्यंत निकालात काढण्यात आले आहेत त्याची माहिती संकेत-स्थळावर दर्शविल.

इ. अर्जदाराने, विनंती केल्यास, अर्ज निकालात न काढण्यासाठीची कारणे, असल्यास कळविल.

५.८ अधिनियम किंवा त्या अंतर्गत करण्यात आलेले नियम व विनियम किंवा त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही अन्य कायद्यामध्ये अन्यथा वेगळी तरतूद नसल्यास, वितरण परवानाधारक वीज दराच्या प्रत्येक वर्गवारीमध्ये, व्यवहार्य असेल तितके, “प्रथम येणा-ऱ्यास प्रथम प्राधान्य” या तत्वावर जोडण्या देईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ४३ आणि त्याखाली विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या विनियमांमध्ये दिलेल्या कालावधीत वितरण परवानाधारकाने वीज पुरवठा करण्याच्या कर्तव्यास अधीन राहून, त्याच्या कोणत्याही विशेष योजनेतर्गत जोडण्या देण्यासाठी कोणत्याही अन्य पध्दतीचा अवलंब करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, वैधानिक तरतुदी आणि परवानग्यांच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक सर्व दृष्टीने परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यापासून खाली देण्यात आलेल्या कालमर्यादेत नवीन जोडण्या देईल :

ए. विद्यमान जाळ्यातून कोणत्याही क्षमता वाढीशिवाय जोडणीसाठी

- (१) महानगर क्षेत्रातील महापालिका - सात (७) दिवस
- (२) महानगर क्षेत्रातील महापालिका वगळून नागरी क्षेत्र. - पंधरा (१५) दिवस
- (३) ग्रामीण क्षेत्र - तीस (३०) दिवस

बी. वितरणाच्या मुख्य वाहिन्यांमध्ये (मेन्स) क्षमता वाढ किंवा विस्ताराची गरज असलेल्या जोडणीसाठी - तीन (३) महिने.

सी. वितरण यंत्रणेचा भाग असलेल्या नवीन उप-केंद्राची उभारणी करण्याची गरज असलेली जोडणी - एक (१) वर्ष.

६. अर्जाची छाननी

६.१ वरील विनियम ५.४ नुसार सर्व आवश्यक माहिती/दस्तऐवजांचा समावेश असलेला उचितरित्या परिपूर्ण भरलेला अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर, वितरण परवानाधारक त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी पाठविले -

(ए) अर्जदाराला पूर्वसूचना देऊन, ज्या जागेसाठी वीज पुरवठा करावयाचा आहे त्या जागेची पाहणी करील; आणि

(बी) वीज पुरवठा देण्यासाठी तांत्रिक आवश्यकतांचा अभ्यास करील;

६.२ संबंधित जागेत वीज पुरवठा देण्यासाठी, प्राधिकृत प्रतिनिधी अर्जदाराशी सल्लामसलत करून, वाहिन्यांची जागा (मेन्स), कट-आउट्स किंवा सर्कीट ब्रेकर्स आणि तळमजल्यावरील मीटर्सची जागा निश्चित करील आणि संबंधित जागेसाठी भार मंजूर करील :-

परंतु असे की, सामान्यतः जेथे पोहोचता येईल अशा ठिकाणी आणि मीटरमधील नोंदी घेणे सोयीचे असेल व प्रतिकूल हवामानात मीटरचे संरक्षण होऊ शकेल इतक्या उंचीवर, मीटर बसविण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, बहुमजली/उंच इमारतीमध्ये मीटरचे ठिकाण सुरक्षितता आणि मीटर्सपर्यंत प्रवेश विचारात घेऊन वितरण परवानाधारकाने मान्यता दिल्यानुसार तळमजल्यावर राहिल. जर ग्राहकाला तळमजल्या व्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी मीटरचे ठिकाण हवे असेल तर तो, वितरण परवानाधारकाने मान्यता दिलेल्या वैशिष्ट्यांनुसार स्व-खर्चाने बस रायझर व्यवस्था उभारून किंवा अशी बस रायझर व्यवस्था करण्यासाठी वितरण परवानाधारकाला वास्तविक खर्च अदा करून, तसे करू शकेल. शिवाय, अशी बस रायझर व्यवस्था वितरण परवानाधारकाकडे संचलन आणि देखभालीकरिता सोपविले.

परंतु आणखी असे की, ज्या जागेसाठी पुरवठ्याची मागणी करण्यात आली आहे त्यावर कोणतीही प्रलंबित देय रक्कम असेल तर, अशी देय रक्कम अदा करण्यात येत नाही तोपर्यंत या संहितेच्या विनियम १२.५ च्या परंतुकानुसार नवीन जोडणी देण्यात येणार नाही.

६.३ वीज पुरवठा देण्यात यावयाच्या कोणत्याही राहत्या जागेची, वरील विनियम ६.१ मध्ये नमूद करण्यात आलेली अशी तपासणी, सूर्यास्त आणि सूर्योदय यांच्यामध्ये पार पाडण्यात येणार नाही, मात्र त्यास अशा जागेत राहणा-या प्रौढ पुरुष सदस्याची किंवा प्रौढ पुरुष प्रतिनिधीची उपस्थिती अपवाद राहिल.

६.४ वरील विनियम ६.१ मध्ये उल्लेखलेली तपासणी पार पाडल्यानंतर, वितरण परवानाधारक, अर्जदाराला जी कामे करणे आवश्यक आहे त्या कामांचा तपशील कळविल.

६.५ जेथे, वितरण परवानाधारकाच्या मते वीज पुरवठा देण्यासाठी अर्जदाराच्या जागेमध्ये वितरण रोहित्र, स्विचगियर, मीटर आणि अर्जदाराच्या जागेमधील पुरवठ्याच्या बिंदूपर्यंतची अन्य उपसाधने बसविण्याची गरज असेल, तेव्हा अर्जदार भाडेपट्ट्यावर वितरण परवानाधारकाला अशा जागेत वितरण रोहित्र बसविण्यासाठी योग्य अशी जमीन किंवा खोली उपलब्ध करून देईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाला वितरण रोहित्र बसविण्यासाठी, प्रति वर्षी एक रुपया (१) भाडेपट्टा कराराने, योग्य अशी जमीन किंवा खोली उपलब्ध करून देण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, भाडेपट्टा कराराच्या नोंदणीचा खर्च, असल्यास, संबंधित ग्राहकाला करावा लागेल.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी, अशी जमीन किंवा खोलीच्या वापरासाठीच्या कोणत्याही विद्यमान कराराचे, त्याची मुदत संपल्यानंतर, दोन्ही पक्षकारांच्या परस्पर सहमतीने ठरविण्यात आलेल्या अटी व शर्तीवर, ज्या विनियम ६.५ शी सुसंगत असतील, नूतनीकरण करता येईल.

परंतु आणखी असेही की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांका रोजी, वितरण परवानाधारक, कराराविना किंवा करार समाप्तीचा निश्चित दिनांक नसलेल्या करारांतर्गत, अशा उपयोगासाठी जागा किंवा खोली वापरत असेल तर, जसे असेल तसे, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून दोन (२) वर्षांच्या अखेरीस अशी व्यवस्था किंवा करार समाप्त झाल्याचे मानण्यात येईल, त्यानंतर पक्षकारांमध्ये परस्पर संमती असलेल्या त्यानुसारच्या अटी आणि शर्तीवर, विनियम ६.५ शी सुसंगत असलेला नवीन करार करू शकेल.

६.६ विनियम ६.५ मध्ये काहीही समाविष्ट असले तरी, जमीन किंवा खोलीची तरतूद स्थानिक प्राधिकरणाच्या किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही उचित प्राधिकरणाच्या विकास नियंत्रण नियमांनुसार करावी लागणार असेल तर, अशा जमीन किंवा खोलीच्या वितरण परवानाधारकाने

करावयाच्या वापरसाठीच्या अटी व शर्ती, सदर नियमांनुसार किंवा प्राधिकरणाकडून निश्चित केल्यानुसार असतील.

- ६.७ आवश्यक आकारांसह उचितरित्या पूर्णपणे भरलेला अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर आणि वितरण परवानाधारकाच्या आवश्यकतेनुसार योग्य जागा किंवा खोली उपलब्ध झाल्यावर, वितरण परवानाधारक अर्जदाराला विजेचा पुरवठा देण्यासाठीच्या कामांना मंजुरी देईल आणि कामे पार पाडील किंवा कामे करून घेण्यास परवानगी देईल.
- ६.८ या विनियमांमध्ये काहीही नमूद करण्यात आले असले तरी, वरील विनियम ५.४ नुसार सर्व आवश्यक असलेली माहिती/दस्तावेज आणि वितरण परवानाधारकाच्या मान्यता दिलेल्या सर्व आकारांचा करण्यात आलेला भरणा, वरील विनियम ६.५ आणि विनियम ६.६ नुसार योग्य अशी जमीन किंवा खोलीची उपलब्धता आणि त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यांतर्गत अर्जदार व वितरण परवानाधारकाने मिळविणे आवश्यक असलेल्या सर्व मंजु-या/परवानग्या, यांचा समावेश असलेला उचितरित्या पूर्णपणे भरलेला अर्ज ज्या दिनांकास प्राप्त झाला असेल त्या दिनांकास, अर्ज प्राप्त झाला असे मानण्यात येईल.
- ६.९ या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून देण्यात आलेल्या सर्व जोडण्यांवर मीटर बसविण्यात येतील. कृषी पंपाच्या क्षमतेशी अनुरूप योग्य त्या क्षमतेचे कॅपसिटर्स बसविल्याखेरीज कोणत्याही कृषी पंपांना/मोटीव्ह पॉवर जोडण्या देण्यात येणार नाहीत.

परंतु असे की, विना-मीटर ग्राहक असलेला वितरण परवानाधारक, देण्यात आलेल्या नवीन जोडण्यांच्या मीटरिंगचा तपशील आणि मीटर नसलेल्या विद्यमान ग्राहकांच्या जोडण्यांवर मीटर बसविण्याच्या कामाच्या प्रगतीचा तिमाही अहवाल, जोडपत्र ४ मध्ये दिलेल्या नमुन्यामध्ये सादर करील.

७. करार

- ७.१ अर्जदाराने सादर केलेला अर्ज हा ग्राहक आणि परवानाधारक यांच्यात करण्यात आलेला करार असेल.

परंतु असे की, परवानाधारक अर्जाच्या नमुन्यामध्ये अटी आणि शर्ती समाविष्ट करील आणि असे खंड अधिनियमातील आणि अंमलात असलेल्या अन्य नियम आणि विनियमांतील तरतुदींचा भंग करणार नाहीत.

- ७.२ जोडणी देण्यात आल्यानंतर कराराची एक प्रत ग्राहकाला देण्यात येईल.
- ७.३ ग्राहकाचा वीज पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात आल्यानंतर किंवा सहा (६) महिन्यांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी ग्राहकाचा वीज पुरवठा खंडीत राहिला असेल तर करार संपुष्टात आला असल्याचे मानण्यात येईल;

परंतु असे की, कराराच्या समाप्तीमुळे, या करारांतर्गत देय असलेली कोणतीही रक्कम वसूल करण्यासाठी, वितरण परवानाधारक किंवा ग्राहकाच्या अधिनियमांतर्गत असलेल्या हक्कांना बाधा येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्याच्या दिनांकापर्यंत ग्राहकाला लागू असलेल्या स्थिर खर्चाची देयक आकारणी चालू ठेवील.

७.४ ग्राहक वितरण परवानाधारकाला तीस (३०) दिवसांची सूचना देऊन करार संपुष्टात आणू शकेल.

परंतु असे की, जेथे ग्राहकाकडून सूचना देऊन करार संपुष्टात आणण्यात आला असेल तर, वितरण परवानाधारक, करार संपुष्टात आल्यानंतर चौदा (१४) दिवसांच्या आत, ग्राहकाला त्याबाबत लेखी सूचना देईल, तसे न केल्यास, ग्राहकाला अशी सूचना देण्यात आलेली आहे, असे मानण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, परवानाधारक करार संपुष्टात आणण्याची सूचना प्राप्त झाल्यावर मीटर वाचनाची विशेष नोंद घेण्याची व्यवस्था करील आणि अंतिम देयक तयार करील.

परंतु आणखी असे की, अंतिम देयकाचा भरणा केल्यानंतर ताबडतोब पुरवठा खंडीत करण्यात येईल. मीटरमधील अंतिम नोंद आणि पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यामधील वीज वापरामुळे, असल्यास, शिल्लक राहिलेल्या कोणत्याही रकमेचे समायोजन वितरण परवानाधारकाकडे असलेल्या सुरक्षा अनामत रकमेमधून करता येऊ शकेल. उर्वरीत सुरक्षा अनामत सात (७) दिवसांच्या आत ग्राहकाला परत करण्यात येईल.

७.५ जागा रिक्त असल्यास, वितरण परवानाधारक ग्राहकाची लेखी विनंती प्राप्त झाल्यावर मीटरच्या विशेष नोंदी घेण्याची व्यवस्था करील आणि देयकाच्या दिनांकापर्यंतच्या सर्व थकबाकीसह अंतिम देयक पाठविले आणि अंतिम प्रदान प्राप्त झाल्यावर, रक्कम प्राप्त झाल्यापासून सात (७) दिवसांपेक्षा अधिक नसलेल्या कालमर्यादेत, ना-देय रक्कम प्रमाणपत्र देईल.

७.६ वितरण परवानाधारक ग्राहकाकडून अर्ज प्राप्त झाल्यावर ग्राहकाच्या करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारात सुधारणा (वाढ किंवा कपात) करील.

परंतु असे की, ग्राहकाने जर कोणत्याही आर्थिक वर्षात तीन (३) वेळा त्याच्या करारांतर्गत मागणीत वाढ केल्यास, वितरण परवानाधारक अशा ग्राहकास त्याची करारांतर्गत मागणी नियमित करण्यासाठी अर्ज करण्यास कळविले. जर ग्राहकाने तसे करण्यास नकार दिला तर, वितरण परवानाधारक त्या आर्थिक वर्षात नोंद झालेल्या कमाल मागणीपर्यंत त्यानंतरच्या पुढील देयकामध्ये त्याच्या करारांतर्गत मागणीत सुधारणा करील.

परंतु आणखी असे की, जेव्हा अशा करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारातील सुधारणेमुळे (वाढ किंवा कपाती) कोणतीही कामे करावी लागणार असतील तर वितरण परवानाधारक, आयोगाने

विनियम १९ मध्ये मान्यता दिलेल्या आकाराच्या अनुसूचीमध्ये समाविष्ट असलेल्या दरांच्या आधारे, विनियम ४ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या तत्वांनुसार त्यासाठी होणारा खर्च वसूल करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, करारांतर्गत मागणीत/मंजूर भारात सुधारणा (वाढ किंवा कपात) करण्यासाठीच्या अर्जाच्या अनुषंगाने कराव्या लागणाऱ्या कोणत्याही अशा कामांची गरज आणि व्याप्तीच्या संबंधात कोणताही वाद निर्माण झाला तर ग्राहक गा-हाणे निवारण विनियमांमध्ये देण्यात आलेल्या कार्यपध्दतीनुसार त्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

८ वितरण परवानाधारकाच्या मालमत्तेची देखभाल

वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीशिवाय किंवा अधिनियम आणि त्याखाली करण्यात आलेल्या नियम व विनियमांतर्गत प्राधिकृत करण्यात आलेल्या व्यक्तीशिवाय अन्य कोणत्याही व्यक्तीला, ग्राहकाच्या जागेत असलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कोणत्याही विद्युत संयंत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटर चालविण्यास, हाताळण्यास किंवा काढून टाकण्यास अथवा वितरण परवानाधारकाच्या अशा मालमत्तेवर लावलेली मोहोर, नामपट्टी व विशिष्ट क्रमांक किंवा चिकटवलेल्या खुणा तोडण्याचा, काढून टाकण्याचा, खोडण्याचा किंवा कोणत्याही प्रकारे त्यांत हस्तक्षेप करण्याचा अधिकार असणार नाही.

परंतु असे की, असा प्राधिकृत प्रतिनिधी, ग्राहक किंवा त्याच्या प्रतिनिधीच्या उपस्थितीशिवाय, जर चौकशीच्या पूर्व-सूचित वेळेत उपलब्ध असेल तर, या विनियम ८ खाली कोणतीही कृती करणार नाही.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या जागेस त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीकडून देण्यात येणाऱ्या भेटीची पूर्व-सूचना ग्राहकास देईल. परंतु जेव्हा या जागेत कोणतीही व्यक्ती विजेचा अनधिकृतपणे वापर करीत असल्याबाबत आणि / किंवा अधिनियमांतील भाग १४ मध्ये उल्लेखलेल्या स्वरूपाचे अपराध करीत असल्याबाबत विश्वास ठेवण्यास कारण असेल, तेव्हा वितरण परवानाधारक अशा भेटीची पूर्व-सूचना ग्राहकास देणार नाही.

९. ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश

- ९.१ अधिनियमाचा भाग बारा, भाग चौदा आणि कलम १६३ मधील तरतुदींच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक पुरवठ्याच्या ठिकाणाच्या पलीकडे ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश मागणार नाही.
- ९.२ कोणत्याही राहत्या जागेची तपासणी, सुर्यास्त आणि सुर्योदयाच्या दरम्यान अशा जागेत राहणाऱ्या प्रौढ पुरुष सदस्याच्या किंवा प्रौढ पुरुष प्रतिनिधीच्या उपस्थितीशिवाय, करण्यात येणार नाही.

९.३ ग्राहकाच्या जागेत प्रवेश करताना प्राधिकृत प्रतिनिधी सहज दृष्टीस पडेल अशा रीतीने नामपट्टी लावील आणि छाननीसाठी ओळखीचा पुरावा किंवा वितरण परवानाधारकाचे प्राधिकार-पत्र दाखवील आणि जागेत प्रवेश करण्यासाठीचे कारण ग्राहकाला सांगेल. प्राधिकृत प्रतिनिधी सदर जागेत करण्यात यावयाच्या आवश्यक कामांची यादी किंवा कार्य-आदेश सोबत ठेवील आणि जागेत प्रवेश करण्यापूर्वी ग्राहकाला सदर कामांची यादी किंवा कार्य-आदेश दाखवील.

९.४ अधिनियमाच्या भाग बारा आणि चौदा मध्ये देण्यात आलेल्या गुन्ह्याच्या स्वरूपाचा गुन्हा ग्राहकाच्या जागेत घडल्याच्या संशयास कारण असेल तर, अधिनियमाच्या कलम १२६ अंतर्गत राज्य शासनाने पदनिर्देशित केलेला अधिकारी किंवा अधिनियमाच्या कलम १३५ अंतर्गत राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेला अधिकारी, जसे असेल तसे, यांनी ग्राहकाच्या जागेस दिलेल्या भेटीची नोंद, अशा अधिका-याचे नाव आणि भेटीच्या तपशीलासह, वितरण परवानाधारकाने ठेवावयाच्या रोजवही (लॉगबुक)मध्ये करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, जेथे शक्य असेल तेथे, या भेटीसाठी दोन स्वतंत्र साक्षीदार घेतले जातील आणि अशा अधिका-याने ग्राहकाच्या जागेस दिलेल्या भेटीच्या निष्कर्षाबाबत त्याने तयार केलेल्या पाहणी अहवालावर त्याचा शेरा, असल्यास, त्याच्या स्वाक्षरीसह, ग्राहक आणि/किंवा त्याचा प्रतिनिधी आणि असे साक्षीदार यांच्याही स्वाक्ष-या असतील;

परंतु असेही की, ग्राहक किंवा त्याच्या प्रतिनिधीने तपासणी अहवालावर स्वाक्षरी करण्यास दिलेला नकार देखील ग्राहक अहवालामध्ये नोंद करण्यात येईल;

परंतु असेही की, जागेची पाहणी झाल्यापासून तीन (३) दिवसांच्या आत ग्राहकाला पाहणी अहवालाची प्रत देण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, जर ग्राहकाने वितरण परवानाधारक किंवा वर उल्लेख केल्यानुसार त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीला त्याच्या जागेत किंवा जमिनीवर प्रवेश करण्यास परवानगी दिली नाही किंवा त्याला जे काम करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात आले ते काम करण्यास परवानगी दिली नाही तर, ग्राहकाला लेखी किंवा डिजिटल पध्दतीने (एसएमएस/ई-मेल/व्हॉट्स अप) नोटीस दिल्यापासून चौवीस तास (२४) समाप्त झाल्यानंतर, असा नकार किंवा कसूर असेपर्यंत ग्राहकाचा विद्युत पुरवठा खंडीत करू शकेल.

१०. विजेची चोरी आणि अनधिकृत वापर

१०.१ विजेची चोरी

१०.१.१ दोषी म्हणून सिध्द झाल्यावर ग्राहकाने भरावयाच्या दंडाची परिगणना, अधिनियमाच्या कलम १३५ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे राहिल. हा दंड, राज्य शासनाच्या प्राधिकृत अधिका-याकडून सदर कलमांतर्गत ज्या कालावधीत विजेची अप्रामाणिकपणे (उचलेगिरी) चोरी, उपभोग किंवा

वापर करण्यात आल्याचे निःसंदिग्धपणे सिद्ध करण्यात येईल त्या संपूर्ण कालावधीसाठी, करण्यात येईल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक दंडाची परिगणना करण्याची पध्दती विनिर्दिष्ट करील आणि त्याच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील, ही पध्दती अधिनियम/विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत राहणार नाही.

१०.१.२ अधिनियमांच्या तरतुदींना बाधा न आणता, वितरण परवानाधारक किंवा पुरवठादार, जसे असेल तसे, विजेच्या चोरीची अशी घटना उघडकीस आल्यानंतर, ताबडतोब विवादित जागेचा वीज पुरवठा खंडीत करील. विजेच्या चोरीच्या बाबतीत, पुरवठा खंडीत करण्यामध्ये मीटर, विद्युत वाहिनी, विद्युत संयंत्र आणि अन्य उपसाधने काढून घेणे, या बाबींचा समावेश असू शकेल.

परंतु असे की, परवानाधारक किंवा पुरवठादाराचा फक्त असा अधिकारी, ज्याला आयोगाने या प्रयोजनासाठी प्राधिकृत केले आहे किंवा परवानाधारक किंवा पुरवठादाराचा अशा प्राधिकृत केलेल्या अधिका-याच्या श्रेणीपेक्षा वरच्या श्रेणीचा अन्य कोणताही अधिकारी, जसे असेल तसे, विजेची पुरवठा वाहिनी खंडीत करील.

परंतु आणखी असे की, संबंधित न्यायालयाकडून निवाडा प्रलंबित असेल तोपर्यंत, वितरण परवानाधारक, तक्रार दाखल करण्याच्या दायित्वास बाधा न येता, निर्धारित रकमेचा भरणा करण्यात आल्यावर अड्डेचाळीस (४८) तासांच्या आत, वीज पुरवठा पूर्ववत करील. या रकमेचे निर्धारण, सेवेच्या त्या वर्गवारीला लागू असलेल्या वीज दराच्या दुप्पट दराने आणि चोरीच्या प्रत्यक्ष कालावधीसाठी, करण्यात येईल. जेथे चोरीचा कालावधी निश्चित करण्यात येऊ शकत नसेल तेथे विजेची अशी अप्रामाणिक (उचलेगिरी) चोरी, उपभोग किंवा वापर उघडकीस आल्याच्या दिनांकापासून मागील बारा (१२) महिन्यांचा कालावधी गृहित धरण्यात येईल.

१०.१.३ मीटर बसविलेल्या जोडणीसाठी विजेची चोरी शोधून काढण्यात येईल तेव्हा निर्धारण कालावधी दरम्यान वितरण परवानाधारकाने ग्राहकाला आकारणी केलेले युनिट्स ग्राहकाच्या नावावर यथोचितपणे चढविण्यात येतील.

१०.२ विजेचा अनधिकृत वापर

१०.२.१ विजेच्या अनधिकृत वापरासंबंधातील चौकशी आणि अंमलबजावणी वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, अधिनियमाच्या कलम १२६ नुसार करण्यात येईल.

१०.२.२ कोणतीही जागा किंवा परिसराची तपासणी केल्यानंतर किंवा उपकरण, गॅझेट्स, मशीन्सची तपासणी केल्यानंतर डिव्हायसेस जोडलेली किंवा वापरलेली आढळली किंवा कोणत्याही व्यक्तीने ठेवलेल्या अभिलेख्यांची तपासणी केल्यानंतर, निर्धारण अधिकारी अशा निष्कर्षाप्रत आला की, अशी व्यक्ती विजेचा अनधिकृत वापर करीत आहे, तर निर्धारण अधिकारी त्याच्या

सर्वोत्तम निर्णयानुसार अशा व्यक्तीने किंवा अशा वापरामुळे लाभ होत असलेल्या अन्य कोणत्याही व्यक्तीने द्यावयाच्या विजेच्या आकारांचे तात्पुरते निर्धारण करील.

- १०.२.३ निर्धारण अधिकारी खालील तपशील विनिर्दिष्ट करून अहवाल तयार करील:
- ए. विजेचा वापर अनधिकृत म्हणून ठरविण्यासाठी आधार;
- बी. विजेच्या अनधिकृत वापराचे निर्धारण करण्यासाठी वापरलेली पध्दत;
- सी. गृहित धरलेल्या बाबी स्पष्टपणे नमूद करून, निर्धारण रकमेची तपशीलवार परिगणना: आणि
- डी. विजेचा अनधिकृत वापर आणि निर्धारणाची परिगणना करण्यासाठी, आवश्यक मानण्यात आलेला अन्य कोणताही तपशील.
- १०.२.४ तात्पुरते निर्धारण पूर्ण झाल्यानंतर ग्राहक किंवा त्याच्या/तिच्या प्रतिनिधीला सदर अहवाल त्यांची योग्य पावती घेऊन सुपूर्द करण्यात येईल.
- १०.२.५ ग्राहक तात्पुरता निर्धारण आदेश प्राप्त झाल्यापासून पंधरा (१५) दिवसांच्या आत तात्पुरत्या निर्धारणाविरुद्ध निर्धारण अधिका-यासमोर हरकत दाखल करू शकेल.
- १०.२.६ परवानाधारक ग्राहकाची हरकत प्राप्त झाल्यापासून पाच दिवसांच्या आत सुनावणी आयोजित करील.
- १०.२.७ निर्धारण अधिकारी अशा व्यक्तीला त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर अशा व्यक्तीने देय असलेल्या विद्युत आकाराबाबतचा अंतिम आदेश कामाच्या दहा (१०) दिवसांच्या आत, परंतु अशा तात्पुरत्या निर्धारणाच्या आदेशाच्या दिनांकापासून तीस (३०) दिवसांनंतर नाही, पारित करील.
- १०.२.८ ग्राहक जर विजेच्या अनधिकृत वापराच्या एकाहून अधिक प्रकरणांमध्ये गुंतला असल्याचे आढळून आला तर, अशा प्रत्येक अनधिकृत वीज वापराच्या संबंधात ग्राहकाने अदा करावयाच्या आकारांचे निर्धारण वेगवेगळे करण्यात येईल आणि त्यानुसार देयक आकारणी करण्यात येईल.
- १०.२.९ विजेचा अनधिकृत वापर होत असलेल्या संपूर्ण कालावधीसाठी निर्धारण करण्यात येईल आणि जर, विजेचा असा अनधिकृत वापर करण्यात आल्याचा कालावधी निश्चित करता येत नसेल तर, असा कालावधी तपासणीच्या दिनांकाच्या लगोलग आधीच्या बारा महिन्यांच्या कालावधीपर्यंत मर्यादित असेल.

१०.३ अपीलिय प्राधिकरणासमोर अपील

१०.३.१ निर्धारण अधिकाऱ्याने बजावलेल्या अंतिम आदेशाने बाधित झालेली कोणतीही व्यक्ती अपीलिय प्राधिकारी यांच्यासमोर, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (अपीलिय प्राधिकारी यांचेसमोर अपील दाखल करण्याची कार्यपध्दती) विनियम, २००४ मधील तरतुदीनुसार अपील दाखल करू शकेल.

परंतु असे की, निर्धारित रकमेच्या अर्धी रक्कम रोख किंवा देयकाचा भरणा करण्यासाठी परवानगी दिलेल्या अन्य कोणत्याही मार्गाद्वारे परवानाधारकाकडे भरण्यात येत नाही आणि अशा जमा रकमेचा कागदोपत्री पुरावा अपीलासोबत जोडण्यात येत नाही तोपर्यंत निर्धारणाच्या आदेशाविरुद्ध अपील दाखल करून घेण्यात येणार नाही.

१०.४ वीज दुसरीकडे वळविणे, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर किंवा फेरफार, विद्युत संयंत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरला धोका किंवा नुकसानीस प्रतिबंध करण्यासाठी उपाययोजना

१०.४.१ मीटर बसवणे आणि चालवणे यांचे नियमन करणाऱ्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्यामधील सुधारणांमध्ये, असल्यास, विनिर्दिष्ट केल्यानुसार, वितरण परवानाधारक, मीटरची ठराविक काळाने तपासणी आणि चाचणी देखील करील, ज्यामुळे विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर किंवा फेरफार, विद्युत संयंत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरला धोका किंवा नुकसान कमी करण्यासाठी आणि त्यास प्रतिबंध करण्यासाठी उपाययोजना करता येतील.

१०.४.२ वितरण परवानाधारक चोरीसाठी दोषी ठरलेल्या ग्राहकांची नोंद त्यांच्या देयक सॉफ्टवेअरमधील माहिती-संग्रहात ठेविल, जेणेकरून असा ग्राहक पुन्हा वीज चोरी करू लागला असल्यास तो वारंवार दोषी असल्याचे ओळखता येईल आणि अशा ग्राहकावर दुसऱ्यांदा गुन्हा करण्यासाठी लागू असणाऱ्या अटी लागू करता येतील.

१०.४.३ वीज अन्यत्र वळविणे, विजेची चोरी किंवा अनधिकृत वापर, उपकरणामध्ये अनधिकृत फेरबदल, विद्युत संयंत्र, इ.ला धोका किंवा नुकसान आणि त्याचे होणारे परिणाम यासंबंधात ग्राहकामध्ये जागरूकता वाढविण्यासाठी वितरण परवानाधारक सतत प्रयत्नशील राहिल.

१०.४.४ वीज अन्यत्र वळविणे, विजेची चोरी आणि विजेच्या अनधिकृत वापराचा शोध घेण्यासाठी आणि ते नियंत्रणाखाली आणण्यासाठी तंत्रज्ञानातील नवीन बदल स्वीकारण्यासाठी देखील वितरण परवानाधारकाचा सतत प्रयत्न राहिल.

११. ग्राहकाच्या जागेचे वायरिंग

पुरवठ्याच्या ठिकाणाच्या पलिकडील ग्राहकांच्या जागेतील वायरिंगचे काम ग्राहकाला करावे लागेल आणि ते वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (सुरक्षितता आणि विद्युत पुरवठा यासंबंधीचे उपाय) विनियम, २०१० मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या मानकांनुसार असेल.

परंतु असे की, जर वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाच्या अंतर्गत वायरींगमध्ये विजेची गळती आढळून आली तर, जी त्या ग्राहकाला किंवा अन्य ग्राहकांना किंवा वितरण यंत्रणेला हानि पोहाचवू शकेल, वितरण परवानाधारक त्यासाठीची कारणे नमूद करुन अशा ग्राहकाचा पुरवठा खंडीत करु शकेल.

१२. नावात बदल

१२.१ ग्राहकाचा मृत्यु झाल्यावर अन्य व्यक्तीच्या नावे किंवा, जागेच्या मालकीचे किंवा वहिवाटीचे हस्तांतरण प्रकरणी, नवीन मालक किंवा वहिवाटदाराने नावात बदल करण्यासाठी अर्ज केल्यावर, जोडणीचे हस्तांतरण करण्यात येईल;

परंतु असे की, अशा नावातील बदलामुळे अर्जदाराला जोडणी नवीन जागेत स्थानांतरित करण्याचा अधिकार मिळणार नाही.

१२.२ नावात बदल करण्यासाठीचा अर्ज नागरी क्षेत्रामध्ये केवळ ऑनलाईन सादर करण्यात येईल व त्यासोबत वितरण परवानाधारकाच्या मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीनुसार आवश्यक असलेले असे आकार पाठविण्यात येतील.

परंतु असे की, ग्रामीण क्षेत्रातील नावात बदल करण्यासाठीचे अर्ज ऑनलाईन किंवा छापील प्रतीच्या नमुन्यामध्ये सादर करता येतील.

१२.३ विनियम १२.२ अंतर्गत करण्यात आलेल्या अर्जासोबत खालील दस्तऐवज जोडण्यात येतील :

ए. हस्तांतरितीच्या नावे जोडणी हस्तांतरित करण्यासाठी हस्तांतरकाचे संमती पत्र;

बी. संमती पत्र नसल्यास, जागेच्या संबंधातील खालीलपैकी कोणताही एक दस्तऐवज : (i) जागेच्या मालकीचा/वहिवाटीचा पुरावा; (ii) वाटणीच्या बाबतीत, वाटणी विलेख; (iii) नोंदणीकृत विलेख; आणि (iv) उत्तराधिकारीचे प्रमाणपत्र;

सी. ज्या कारणासाठी जागेला वीज पुरवठा करावयाचा आहे त्या संबंधात, कायदानुसार आवश्यक असल्यास, परवाना/परवानगीची छायाप्रत;

१२.४ वितरण परवानाधारक, नावातील बदलासाठीच्या ऑनलाईन अर्जाच्या दिनांकापासून दुसऱ्या देयक चक्राच्या आत, ग्राहकाला नावातील बदलाबाबतचा निर्णय कळवील;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकास नावातील बदलास नामंजुरी किंवा नकार द्यावयाचा असेल तर, संबंधित ग्राहकाला या बाबतीत त्याचे म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी देऊन, तो तसे करु शकेल;

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक नकाराची कारणे ग्राहकाला लेखी कळवील.

१२.५ कोणत्याही जागेच्या मृत ग्राहक किंवा पूर्वीच्या मालक/वहिवाटदाराकडून, जसे असेल तसे, वितरण परवानाधारकास देय असलेला विजेचा कोणताही आकार किंवा विजेच्या आकाराव्यतिरिक्त अन्य कोणतीही रक्कम त्यास अदा करणे बाकी राहिले असेल तर सदर रक्कम, अशा जागेच्या कायदेशीर प्रतिनिधी/कायदेशीर उत्तराधिकारी किंवा नवीन मालक/वहिवाटदार, जसे असेल तसे, यांना हस्तांतरित केलेल्या जागेवर येणे आकार म्हणून लागू राहिल आणि तो जागेच्या अशा कायदेशीर प्रतिनिधी/ कायदेशीर वारस किंवा नवीन मालक/वहिवाटादार, जसे असेल तसे, यांच्याकडून वितरण परवानाधारकास देय व वसूलीयोग्य राहिल;

१३. सुरक्षा अनामत

१३.१ अधिनियमाच्या कलम ४७ च्या उप-कलम (५) च्या तरतुदींच्या अधीन राहून, वितरण परवानाधारक विजेचा पुरवठा मंजूर करण्यात आला आहे अशा कोणत्याही व्यक्तीला अधिनियमाच्या कलम ४७ च्या उप-कलम(१)च्या खंडामधील तरतुदींनुसार सुरक्षा अनामतीचा भरणा करण्यास सांगू शकेल.

१३.२ वरील विनियम १३.१ मध्ये नमूद केलेली सुरक्षा रक्कम देयक चक्र कालावधीच्या सरासरी देयकाच्या दुप्पट असेल. या विनियम १३.२ अंतर्गत सरासरी देयक निश्चित करण्याच्या प्रयोजनासाठी, मागील बारा महिन्यांसाठीच्या ग्राहकाच्या देयकांची सरासरी, किंवा जर कमी कालावधीसाठी विजेचा पुरवठा करण्यात आला असेल तर अशा कमी कालावधीच्या देयकांची सरासरी, विचारात घेण्यात येईल;

परंतु असे की, त्रैमासिक देयक चक्र असलेल्या ग्राहकांसाठी सुरक्षा अनामतीची रक्कम देयक चक्राच्या कालावधीच्या सरासरीच्या १.५ पट राहिल.

परंतु असे की, या १३.२ विनियमांच्या प्रयोजनासाठी, मोसमी ग्राहकांच्या बाबतीत ज्या मोसमासाठी विजेचा पुरवठा करण्यात आला असेल त्या मोसमातील देयकाचा वापर सरासरी देयकाची परिगणना करण्यासाठी करण्यात येईल;

परंतु आणखी असे की, पूर्व-भरणा केलेले मीटर्स बसविण्याप्रकरणी, वितरण परवानाधारकाकडून सुरक्षा अनामत घेण्यात येणार नाही आणि ग्राहक पूर्व भरणा करण्यासाठी आयोगाने मंजूर केल्याप्रमाणे सूट/प्रोत्साहन-अधिदान मिळण्यासाठी पात्र राहिल.

स्पष्टीकरण: या विनियम १३.२ च्या प्रयोजनासाठी, मोसमी ग्राहक म्हणजे जे वर्षातील काही काळ, नऊ (९) महिन्यांपेक्षा अधिक नसणाऱ्या कालावधीसाठी, वीज वापरतात, ज्यामध्ये कॉटन जिनिंग फॅक्टरीज, कॉटन सीड ऑईल मिल्स, कॉटन प्रेसिंग कारखाने, मीठ उत्पादक, खांडसरी/गुळ उत्पादक युनिट्स आणि अन्य असे ग्राहक जे आयोगाच्या लागू असलेल्या वीज दर आदेशानुसार मोसमी वीज वापराच्या पध्दतीचा स्वीकार करतील.

- १३.३ वीज पुरवठा सुरु करण्याच्या वेळी वितरण परवानाधारकास ग्राहकाकडून सुरक्षा अनामत हवी असल्यास, वितरण परवानाधारक वीज दराची वर्गवारी आणि करारांतर्गत मागणी/मंजूर भार, भार घटक, विविधता घटक आणि ग्राहकाच्या कामाच्या पाळ्यांची संख्या, यांच्या आधारे अशा सुरक्षा अनामतीची अंदाजित रक्कम ठरवील.
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारक वेगवेगळ्या वर्गवारींसाठी सुरक्षा अनामतीच्या परिगणनेसाठी पध्दती तयार करील आणि ती संकेत-स्थळावर उपलब्ध राहील.
- १३.४ वितरण परवानाधारक प्रत्येक आर्थिक वर्षात एकदा, ग्राहकाच्या प्रत्यक्ष देयकांच्या आधारे, सुरक्षा अनामतीची पुनर्गणना करील, जी विनियम १३.५ नुसार ग्राहकांना परतावायोग्य राहील आणि जी विनियम १३.६ नुसार ग्राहकांद्वारे देय राहील.
- परंतु असे की, ज्या ग्राहकांची वीज जोडणी तीन (३) महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीची असेल, त्यांच्या सुरक्षा अनामतीत आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीला सुधारणा करण्यात येणार नाही.
- परंतु आणखी असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेनंतर, वितरण परवानाधारक त्यांच्या विद्यमान ग्राहकांच्या सुरक्षा अनामतीच्या रकमेची पुनर्गणना करील आणि त्यांच्या विद्यमान ग्राहकांकडून अतिरिक्त सुरक्षा अनामतीची मागणी करील आणि सहा (६) समान मासिक हप्त्यांमध्ये वसूल करील.
- परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक अतिरिक्त सुरक्षा अनामतीची एकूण रक्कम देखील नमूद करील आणि ग्राहकांना सहा समान मासिक हप्त्यांमध्ये एकूण अतिरिक्त सुरक्षा अनामत रकमेचा भरणा करण्याचा पर्याय राहील.
- १३.५ या विनियम १३ अंतर्गत आवश्यक असलेल्या सुरक्षा अनामतीपेक्षा ग्राहकाने ठेवलेली सुरक्षा अनामत जर जास्त असेल तर, वितरण परवानाधारक सुरक्षा अनामतीची अशी ज्यादा रक्कम पुढील देयकात समायोजित करून परत करील;
- १३.६ वरील विनियम १३.४ नुसार पुनर्गणना केलेली सुरक्षा अनामतीची रक्कम, ग्राहकाने भरलेल्या सुरक्षा अनामतीपेक्षा अधिक असेल तर, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाकडून अतिरिक्त सुरक्षा अनामत रकमेची मागणी करण्याचा हक्क राहील;
- परंतु असे की, अशी मागणी करण्यात आल्यानंतर अतिरिक्त सुरक्षा अनामत भरण्यासाठी ग्राहकाला तीस (३०) दिवसांपेक्षा कमी नसेल इतका कालावधी देण्यात येईल.
- १३.७ सुरक्षा अनामत भरलेल्या ग्राहकाने त्यानंतर जर पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरद्वारे पुरवठा घेण्याचा पर्याय स्वीकारला तर अशी सुरक्षा अनामतीची रक्कम, अशा ग्राहकाकडून येणे असलेली सर्व रक्कम वजा केल्यानंतर, ग्राहकांस परत करण्यात येईल किंवा अशा ग्राहकाच्या खात्यामध्ये पूर्व-भरणा केलेल्या क्रेडीटचा एक भाग म्हणून मानण्यात येईल, ज्यामधून भविष्यातील त्याच्या वीज वापराची रक्कम वजा करण्यात येईल.

- १३.८ ग्राहकाकडून येणे असलेली किंवा त्याने अद्याप फेडावयाची कोणतीही रक्कम वसूल करण्यासाठी, वितरण परवानाधारक अशा भरण्यात आलेल्या कोणत्याही सुरक्षा अनामतीचे समायोजन करू शकेल.
- १३.९ वीज पुरवठा संपुष्टात आल्यानंतर, वितरण परवानाधारक, सर्व देय रकमांची वसुली केल्यानंतर, वितरण परवानाधारकाकडील उरलेली शिल्लक रक्कम, सुरक्षा रकमेचा भरणा केलेल्या व्यक्तीला, अशी व्यक्ती ग्राहक नसल्यास त्याबाबत ग्राहकाला कळवून, सात (७) दिवसांच्या आत परत करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारकाकडे केवायसी/ई-केवायसी बँक तपशील असल्यास, अशा परताव्याची मागणी करताना सुरक्षा अनामतीचा भरणा केल्याची मूळ पावती सादर करण्याची आवश्यकता नसेल.

१३.१० ग्राहक —

ए. ज्याचा विजेचा वापर प्रति महिना एक लाख किलोवॉट तासांपेक्षा (१,००,०००) कमी नसेल; आणि

बी. ज्याची अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत वितरण परवानाधारकाला अविवादित देय रक्कम नसेल,

असा ग्राहक विनियम १३ अंतर्गत सुरक्षा अनामतीचा भरणा रोखीने, रद्द न करता येण्याजोग्या पत-पत्राने किंवा अनुसूचित वाणिज्यिक बँकेने निर्गमित केलेल्या बिनशर्तीच्या बँक हमीने, यापैकी कोणत्याही पर्यायाने करील;

- १३.११ ग्राहकाने रोखीने (एनइएफटी/आरटीजीएस, धनादेश आणि धनाकर्षाद्वारे भरणा करण्यासह) भरलेल्या सुरक्षा अनामतीच्या रकमेवर वितरण परवानाधारकाकडून, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य दराने व्याज अदा करण्यात येईल.

परंतु असे की, या विनियम १३ अंतर्गत रुपये पन्नास किंवा त्यापेक्षा जास्तीच्या सुरक्षा अनामतीच्या रोखीने भरलेल्या रकमेवर असे व्याज अदा करण्यात येईल.

- १३.१२ ग्राहकाने सुरक्षा अनामत भरलेल्या दिनांकापासून ते वितरण परवानाधारकाने परतावा करण्याच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीसाठी सुरक्षा अनामत रकमेवर व्याज देय राहिल.

१४. वीज दर वर्गवारीमध्ये ग्राहकांचे वर्गीकरण आणि पुनर्वर्गीकरण

वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या वीज वापराच्या आधारावर आयोगाने मान्यता दिलेल्या वेगवेगळ्या वर्गवारीमध्ये अशा ग्राहकाचे वर्गीकरण किंवा पुनर्वर्गीकरण करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक आयोगाने मान्यता दिलेल्या वीज दर वर्गवारी व्यतिरिक्त कोणतीही नवीन वर्गवारी निर्माण करणार नाही.

१५. मीटर्स

१५.१ मीटर्सची आवश्यकता

१५.१.१ सर्व जोडण्या उचित मीटरसह मंजूर करण्यात येतील. सर्व मीटर्स, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मध्ये निर्गमित केलेल्या विविध विनियमांमध्ये ठरवून देण्यात आलेल्या आवश्यकतांशी सुसंगत असतील. वितरण परवानाधारक नवीन जोडणी भारांकित करण्यासाठी किंवा मीटर बदलण्यासाठी किंवा ऊर्जेचे लेखापरीक्षण आणि इंटरफेस मीटरसारख्या अन्य प्रयोजनांसाठी देखील वर उल्लेखित विनियमांचे पालन करील.

परंतु असे की, सर्व नवीन जोडण्या दूर अंतरावरून मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असणा-या स्मार्ट मीटर किंवा मीटरसह देण्यात येतील.

परंतु आणखी असे की, सर्व विद्यमान मीटर्स जेव्हा बदलण्यात येतील तेव्हा दूर अंतरावरून मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असणा-या स्मार्ट मीटर किंवा मीटरनेच केवळ बदलण्यात येतील.

१५.१.२ जेथे आवश्यक असेल तेथे, वितरण परवानाधारकाकडून मीटरच्या व्यतिरिक्त उचित दर्जाची आणि तपशीलवार वैशिष्ट्यांची सुयोग्य स्वीचिंगिअर्स बसविण्यात येतील.

नवीन जोडणी देताना वितरण परवानाधारक मीटर आणि संलग्न उपकरणांसाठी कोणताही खर्च वसूल करणार नाही. ग्राहक स्वतः मीटर आणि संलग्न उपकरणे खरेदी करण्याचा पर्याय देखील स्वीकारू शकेल. परंतु त्यासाठी मीटर आणि संलग्न उपकरणे, वितरण परवानाधारकाने वेळोवेळी मान्यता दिलेल्या तपशीलवार वैशिष्ट्यांनुसार असणे आवश्यक असेल.

परंतु असे की, जेव्हा ग्राहक वितरण परवानाधारकाऐवजी अन्य पुरवठादाराकडून मीटर आणि संलग्न उपकरणे खरेदी करण्याचा पर्याय निवडतो तेव्हा असे मीटर पुरवठादारांच्या मान्यताप्राप्त यादीमधील पुरवठादारांकडून खरेदी करण्यात येतील, ही यादी वितरण परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, जेव्हा ग्राहक मान्यताप्राप्त स्रोतांकडून मीटर खरेदी करण्याचा पर्याय निवडतो, तेव्हा असे मीटर स्थापित करण्यापूर्वी मीटरच्या अचूकतेची चाचणी घेण्याचा हक्क वितरण परवानाधारकाला राहिल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, ग्राहकाने खरेदी केलेले मीटर वितरण परवानाधारकाच्या ताब्यात सोपविल्यानंतर सात (७) दिवसांच्या आत, मीटरच्या चाचणीची आणि बसविण्याची प्रक्रिया पूर्ण करील.

१५.२ वीज पुरवठा आणि मीटर आणि सुयोग्य स्वीचगियर बसविणे

- १५.२.१ मीटर बसविण्याआधी दोन (२) दिवसांच्या कालावधीची सूचना हस्त-पोचवणी किंवा पोस्टाने किंवा कुरीयरद्वारे किंवा कोणत्याही डिजिटल माध्यमाद्वारे ग्राहकाला दिल्यानंतर, ग्राहक किंवा त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीच्या उपस्थितीत वितरण परवानाधारकाच्या अभियंत्याकडून किंवा त्याच्या प्रतिनिधीकडून मीटर बसविण्यात येईल किंवा बदलण्यात येईल. ग्राहक किंवा त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी उपस्थित राहिला नाही तरी सुध्दा, वितरण परवानाधारक मीटर बसविण्याचे किंवा बदलण्याचे काम करील.
- १५.२.२ वितरण परवानाधारक जोडण्यात येत असलेल्या नवीन मीटरच्या सुरुवातीच्या नोंदीसह, विद्यमान मीटर आणि बदली केलेल्या मीटरमधील तपशीलाच्या नोंदी ठेविल आणि जुन्या मीटरमधील अंतिम नोंदी काढून टाकील. वितरण परवानाधारक ग्राहकाला हा तपशील लेखी संसूचनांच्या माध्यमातून हस्त-पोचवणीद्वारे किंवा पोस्टाने किंवा कुरीयरद्वारे किंवा अन्य डिजिटल माध्यमाद्वारे कळविल.
- १५.२.३ मीटर व मीटरशी संबंधित उपकरण किंवा उपसाधनावर लावण्यात आलेली मोहोर, नामपट्टी आणि विशिष्ट क्रमांक किंवा खुणा, ग्राहकाकडून कोणत्याही प्रकारे तोडण्यात, खोडण्यात किंवा फेरफार करण्यात येणार नाहीत. केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ आणि त्यात वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांनुसार मीटर मोहोरबंद करण्यात येईल.
- १५.२.४ ग्राहकाच्या जागेत मीटर(र्स) आणि उपसाधने बसविण्यात आली असतील तर त्यांच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी ग्राहकावर राहिल. मीटरमध्ये कोणताही दोष, अपघात किंवा समस्या निर्माण झाल्याचे दिसून आल्यास ग्राहक वितरण परवानाधारकाला तसे ताबडतोब सूचित करील.
- १५.२.५ वितरण परवानाधारक किंवा ग्राहक, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मधील तांत्रिक तपशीलवार वैशिष्ट्यांशी सुसंगत असणारे उचित बनावटीचे चेक मीटर बसवू शकेल. असा चेक मीटर बसविण्याचे जी कंपनी प्रस्तावित करील त्या कंपनीच्या खर्चाने हा चेक मीटर बसविण्यात येईल. आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या संबंधित आकाराच्या अनुसूचीनुसार विहित शुल्क ग्राहकाने अदा केल्यानंतर, वितरण परवानाधारकाकडून सदर चेक मीटरमध्ये सुधारणा (कॅलिब्रेट) करण्यात येईल. दोन्ही प्रकरणी, मीटर मोहोरबंद करण्याचे आणि आणि त्याचे संनियंत्रण करण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकावर राहिल.

परंतु असे की, मुख्य मीटर चुकीचा असल्याचे आढळून आल्यास आणि तसे सिध्द झाल्यास असा अपवाद वगळता, चेक मीटरमधील नोंदीचा वापर वितरण परवानाधारकाकडून देयक तयार करण्याच्या प्रयोजनासाठी करण्यात येणार नाही.

१५.२.६ मीटर नसलेल्या मागील कृषी ग्राहकांच्या बाबतीत, व्यक्तिगत मीटर बसविण्याचे काम जोपर्यंत पूर्ण होत नाही तोपर्यंत समुह मीटरींगचा उपयोग करता येईल. ग्राहकांना त्यांच्या पम्प संचांच्या रेटींगच्या आधारावर यथाप्रमाणात देयक आकारण्यात येईल.

१५.३ हरवलेले/जळालेले मीटर्स

१५.३.१ हरवलेल्या मीटरच्या संबंधात वितरण परवानाधारकाकडे करण्यात आलेल्या कोणत्याही तक्रारीसोबत संबंधित पोलिस ठाण्यामध्ये प्रथम माहिती अहवाल (एफआयआर) नोंदविलेल्या तक्रारीची प्रत जोडण्यात येईल.

१५.३.२ या प्रकरणात वीज पुरवठा, खंडीत करण्यात आला असल्यास, नवीन मीटर बसविण्यात आल्यानंतर आणि विनियम १९ अंतर्गत मान्यता दिलेल्या आकारांच्या अनुसूचीवर आधारित ग्राहकाने मीटरची किंमत, अन्य उपसाधनांचा खर्च आणि अन्य कोणत्याही लागू असलेल्या अनामती व आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पूर्ववत करण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक हरवलेल्या मीटरच्या बाबतीत, जेथे ग्राहक मीटरच्या सुरक्षिततेसाठी जबाबदार असेल तेथे, ग्राहकाकडून नवीन मीटरची किंमत वसूल करील.

१५.३.३ परंतु असे की, मीटर हरविल्यामुळे ज्या कालावधीसाठी उपलब्ध नसेल त्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार वीज पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतर त्यानंतरच्या देयकामध्ये ग्राहकाला आकारण्यात येतील. ग्राहकाने तक्रार केल्यावर किंवा प्राधिकृत प्रतिनिधीने पाहणी केल्यावर मीटर जळाल्याचे आढळून आला तर तो बदलण्यात येईल आणि पुरवठा पूर्ववत करण्यात येईल. परंतु असे की, मीटर जळण्याचे कारण ग्राहकाशी संबंधित असल्यास वितरण परवानाधारक नवीन मीटरची किंमत ग्राहकाकडून वसूल करील.

परंतु आणखी असे की, मीटर जळाल्यामुळे उपलब्ध नसलेल्या कालावधीसाठीचे अंदाजित विद्युत आकार पुरवठा पूर्ववत झाल्यानंतरच्या त्यापुढील देयकामध्ये ग्राहकावर आकारण्यात येतील.

१५.३.४ जळालेल्या किंवा हरवलेल्या मीटरचा अपवाद वगळता, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाकडून मीटरची किंमत वसूल करण्याचा अधिकार असणार नाही.

१५.४ मीटरमधील नोंदी घेणे

१५.४.१ कृषी ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक तीन महिन्यांतून एकदा आणि अन्य सर्व ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक महिन्यात ग्राहकांच्या मीटरमधील नोंदी घेण्यात येतील. परवानाधारक किंवा त्याच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीला मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी ग्राहक सर्व सुविधा पुरवील.

परंतु असे की, मीटर सामायिक क्षेत्रातील सहज प्रवेश करता येईल अशा जागेत किंवा सहज प्रवेश करता येईल अशा अन्य कोणत्याही जागेत बसविण्यात यावेत.

१५.४.२ वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीकडून, आवश्यकता असल्यास, मीटरमधील नोंदी घेण्याच्या उचित साधनांचा वापर करून किंवा एएमआरद्वारे मीटरमधील नोंदी घेण्यात येतील. वितरण परवानाधारक मीटरमधील नोंदी घेणाऱ्या सर्व प्रतिनिधींना योग्य फोटो असलेले ओळखपत्र देईल आणि मीटरमधील नोंदी घेणारे प्रतिनिधी मीटरमधील नोंदी घेताना असे फोटो असलेले ओळखपत्र दृष्टीस पडेल अशा रीतीने जवळ बाळगतील.

१५.४.३ वितरण परवानाधारकाने जर कोणत्याही महिन्यात/महिन्यांमध्ये लघु दाब वाहिनीवरील मीटरमधील नोंदी घेतल्या नाहीत तर, वितरण परवानाधारकाला मोबाईल ॲप (नोंद केलेल्या मोबाईल) द्वारे किंवा ई-मेलद्वारे मीटरमधील अशा महिन्याच्या/महिन्यांच्या नोंदी देण्याचा पर्याय ग्राहकाकडे राहिल आणि वितरण परवानाधारक अशा नोंदी विचारात घेईल आणि त्यानुसार ग्राहकाला विद्युत देयक पाठविले. ग्राहकाने स्वतः मीटरमधील अशा नोंदी घेतल्या तर, वितरण परवानाधारक नोंदीमधील फरकाचा, असल्यास, ताळमेळ करील आणि त्यानुसार प्रत्यक्ष नोंदीच्या आधारावर देयकाचे समायोजन करील.

परंतु असे की, ग्राहकाकडून जेव्हा मीटरच्या प्रागतिक (प्रोग्रेसिव्ह) नोंदी पाठविण्यात येतात तेव्हा, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला कोणतीही नोटीस/तात्पुरते देयक पाठविणार नाही.

स्पष्टीकरण:

ए. जर मीटरमधील अंतिम नोंद २४५८० असेल आणि ग्राहकाने पाठवलेली मीटरमधील चालू नोंद २४६८५ (जी प्रागतिक असेल, म्हणजेच आधीच्या नोंदीपेक्षा जास्त), वितरण परवानाधारक १०५ युनिट्ससाठी देयक पाठविले.

बी. जर मीटरमधील अंतिम नोंद २४५८० असेल आणि ग्राहकाने पाठवलेली मीटरमधील चालू नोंद २४५२५ (जी प्रागतिक नसेल, म्हणजेच आधीच्या नोंदीपेक्षा कमी), वितरण परवानाधारक संहितेच्या लागू असलेल्या विनियमांनुसार अंदाजित देयक पाठविले.

१५.५ मीटरची नियतकालिक तपासणी

१५.५.१ वितरण परवानाधारक सर्व ग्राहकांच्या मीटरची नियतकालिक तपासणी आणि देखभाल करण्यासाठी जबाबदार राहिल. मीटर बसविण्यापूर्वी त्याच्या अचूकतेसंबंधात खात्री करून घेण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकाची राहिल आणि वितरण परवानाधारक त्याकरिता मीटरची चाचणी करू शकेल. वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या, केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६, वितरण परवानाधारकावर सर्व ग्राहकांच्या मीटर्सची नियतकालिक चाचणी आणि देखभाल करण्याची जबाबदारी राहिल.

१५.५.२ वितरण परवानाधारक मीटरच्या नियतकालिक चाचणीचे निष्कर्ष जतन करुन ठेवील.

१५.६ सदोष मीटर्सची चाचणी

१५.६.१ मीटरच्या अचूकतेविषयी वाजवी शंका असेल तर, वितरण परवानाधारकाला कोणत्याही मीटरची आणि संबंधित उपसाधनांची चाचणी करुन घेण्याचा हक्क असेल.

१५.६.२ आकारांची अनुसूची विनियमांमध्ये आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या चाचणी आकारांचा भरणा केल्यानंतर, ग्राहक अर्ज करुन वितरण परवानाधारकाला मीटरच्या अचूकतेची चाचणी करण्याची विनंती करू शकेल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक स्वतःच्या प्रयोगशाळेत किंवा आयोगाकडून मान्यता देण्यात आलेल्या अशा कोणत्याही अन्य सुविधेमध्ये मीटरची चाचणी करुन घेऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाने केलेल्या चाचणीच्या निष्कर्षाबाबत ग्राहकाचा वाद असेल तर, ग्राहकाने निवडलेल्या राष्ट्रीय परीक्षण आणि अंशशोधन प्रयोगशाळा अधिस्वीकृती मंडळाने (एनएबीएल) अधिस्वीकृती दिलेल्या प्रयोगशाळेत ग्राहकाच्या खर्चाने मीटरची चाचणी करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, जर ग्राहकाच्या विनंतीवरुन चाचणी करण्यात आल्यावर मीटर, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण (मीटर बसविणे आणि प्रचालन) विनियम, २००६ मध्ये विहित करण्यात आलेल्या अचूकतेच्या मर्यादांपलिकडे असल्याचे आढळले तर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाचे चाचणी शुल्क, ज्या कालावधीकरिता वितरण परवानाधारकाकडे असेल त्या कालावधीसाठीच्या व्याजासह रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य दराने त्यानंतरच्या देयकामध्ये समायोजित करुन ग्राहकाला परत करील.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकांच्या देयकांचा ताळमेळ, कमाल सहा महिन्यांच्या कालावधीसाठी किंवा अंतिम चाचणीच्या दिनांकापासून, यापैकी जे कमी असेल, मीटर चाचणीच्या निष्कर्षाच्या आधारावर घालण्यात येईल.

१५.६.३ ग्राहकांच्या विनंतीवरुन मीटरची चाचणी करावयाची असेल तर, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला तक्रार क्रमांक देईल आणि तक्रार ज्या दिनांकास प्राप्त होईल त्या दिनांकास पोचपावती देईल.

१५.६.४ ग्राहकाच्या मीटरची चाचणी करण्यापूर्वी, वितरण परवानाधारक कामाच्या किमान दोन (२) दिवस आधी हस्त-पोचवणीद्वारे किंवा पोस्टाने किंवा कुरीयरद्वारे किंवा कोणत्याही डिजिटल माध्यमाद्वारे सूचना देऊन चाचणीचा दिनांक, वेळ आणि ठिकाण कळविल, ज्यामुळे ग्राहक किंवा त्याचा प्रतिनिधी चाचणीच्या वेळी उपस्थित राहू शकेल.

परंतु असे की, ग्राहकाचा वीज पुरवठा तात्पुरत्या मीटरद्वारे चालू राहिल, ज्याचा वापर मीटरची प्रयोगशाळेत चाचणी घेण्याच्या कालावधी दरम्यान ग्राहकांच्या देयक आकारणीसाठी करण्यात येईल.

परंतु असे की, ग्राहक किंवा त्याचा प्राधिकृत प्रतिनिधी नियत दिनांका रोजी, ठरलेल्या वेळी आणि ठिकाणी उपस्थित न राहिल्यास, वितरण परवानाधारक ग्राहकाच्या मीटरची चाचणी पूर्ण करू शकेल.

१५.६.५ वितरण परवानाधारक, मीटरची चाचणी केल्यानंतर पंधरा (१५) दिवसांच्या आत, पोचपावती घेऊन, ग्राहकाला चाचणी अहवाल पाठविल.

१५.६.६ चाचणीच्या निष्कर्षासंबंधात ग्राहकाचे कोणतेही गा-हाणे असल्यास गा-हाण्यांचे निवारण, वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आलेल्या, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच आणि विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० नुसार करण्यात येईल.

१६. देयक

१६.१ देयक तयार करणे आणि सादर करणे यामधील वेळ

१६.१.१ पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरमधून विद्युत पुरवठा प्राप्त करून घेणारे ग्राहक वगळून, आणि आयोगाने कोणताही ग्राहक किंवा ग्राहकांच्या वर्गास विशेषत्वाने वेगळे मान्य केले नसेल तर, वितरण परवानाधारक, कृषी ग्राहकाच्या बाबतीत प्रत्येक तीन (३) महिन्यांत एकदा (± 7 दिवस) आणि अन्य सर्व ग्राहकांच्या बाबतीत प्रत्येक महिन्यात एकदा (± 3 दिवस), देयक पाठविल.

परंतु असे की, वीज वापराचा उचित टप्पा काढण्यासाठी देयकाचा कालावधी मासिक तत्त्वावर निश्चित करण्यात येईल.

१६.१.२ ग्राहक जोपर्यंत संसूचनाचे केवळ डिजिटल माध्यम स्वीकारत नाही तोपर्यंत, वितरण परवानाधारक मीटरमधील वास्तविक नोंदीच्या आधारावर प्रत्येक देयक चक्रासाठी देयक तयार करील आणि देयकाच्या दिनांकाच्या किमान पाच दिवसांच्या आत हस्त-पोचवणीद्वारे किंवा पोस्टाने किंवा कुरीयरद्वारे ग्राहकाला देयक पाठविल.

परंतु असे की, देयक ज्या दिवशी तयार करण्यात येईल त्याच दिवशी ई-मेल किंवा अन्य कोणत्याही डिजिटल माध्यमाद्वारे पाठविण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, साठ (६०) दिवस किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधीच्या विलंबाने कोणतेही देयक पाठविण्यात आल्यास, ग्राहकाला दोन (२) टक्के किंवा आयोग वेळोवेळी निश्चित करील त्याप्रमाणे सूट देण्यात येईल.

१६.१.३ पूर्व-भरणा केलेल्या मीटरच्या बाबतीत, वितरण परवानाधारक त्याने किंवा तिने विनंती केल्यावर देयक पाठविल.

- १६.१.४ वितरण परवानाधारक एसएमएस आणि/किंवा ई-मेल द्वारे ताबडतोब ग्राहकाला देयक पाठविल्याबाबत सूचित करील आणि या सूचनेमध्ये देयकाची रक्कम आणि देयकाचा भरणा करण्याचा देय दिनांक आणि त्वरित भरणा करण्यासाठी प्राप्त होणारी सूट, असल्यास, याबाबतची माहिती असेल.
- १६.१.५ वितरण परवानाधारक देयक तयार करण्याच्या दिनांका रोजी त्याच्या संकेत-स्थळावर देखील देयक अपलोड करील.
- परंतु असे की, सर्व ग्राहकांच्या मागील एक वर्षाच्या देयकांचा तपशील देखील परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध करण्यात येईल.
- १६.१.६ वितरण परवानाधारक नवीन जोडणी भारांकित केल्यानंतर दोन (२) देयक चक्रांच्या आत प्रथम देयक पाठविल.
- परंतु असे की, जोडणी भारांकित केल्याच्या दिनांकापासून दोन देयक चक्रांमध्ये ग्राहकाला जर पहिले देयक प्राप्त झाले नाही तर, तो वितरण परवानाधारकाकडे लेखी तक्रार करील आणि वितरण परवानाधारक पुढील सात (७) दिवसांत देयक पाठविल.

१६.२ देयकाचा तपशील

- १६.२.१ ग्राहकाला देण्यात येणा-या देयकामध्ये देयक कालावधीसाठी ग्राहकाकडून वितरण परवानाधारकाला, अधिनियम आणि हे विनियम आणि आयोगाने विनियम १९ खाली मान्यता दिल्यानुसार आकारांच्या अनुसूचीतील तरतुदीनुसार, देय असणारे सर्व आकार, अनामत ठेवी, कर आणि शुल्कांचा समावेश असेल.
- १६.२.२ वितरण परवानाधारक, ग्राहकाकडून विनंती करण्यात आल्यावर, ग्राहकाच्या देयकातील परिगणनेच्या आधाराचा तपशील स्पष्ट करील.
- १६.२.३ वितरण परवानाधारक आणि ग्राहक या दोघांच्या परस्पर संमतीने मान्य करण्यात आलेले नसेल तर, देयक मराठी किंवा इंग्रजी भाषेत असेल.
- १६.२.४ देयकामध्ये, इतर बाबींबरोबरच, खालील माहिती सुवाच्य स्वरूपात असेल:
- ए. ग्राहक क्रमांक, नाव आणि पत्ता, मोबाईल क्रमांक, ई-मेल आयडी आणि जोडणीचा दिनांक;
  - बी. वीज पुरवठ्याचे अधिकारक्षेत्र असलेल्या वितरण परवानाधारकाच्या कार्यालयाचे नाव, पत्ता, ई-मेल आयडी आणि दूरध्वनी क्रमांक;
  - सी. १. पुरवठ्याचा प्रकार (जसे की, सिंगल फेज, श्री फेज लघु दाब किंवा उच्च दाब किंवा अति उच्च दाब)
  २. करारबद्ध मागणी/मंजूर भार

- डी. ग्राहकाच्या वीज दराची वर्गवारी (जसे की, घरगुती/वाणिज्यिक इ.);
- इ. मीटर क्रमांक आणि मीटर ओळखण्यासाठीचा तपशील (जर मीटर देयक कालावधी दरम्यान बदलण्यात आले असेल, तर देयकामध्ये नवीन मीटर तसेच जुना मीटर क्रमांक, मीटर बदलण्याचा दिनांक, जुन्या मीटरमधील अंतिम नोंद आणि मीटर बदलण्याच्या वेळी असलेली नवीन मीटरमधील सुरुवातीची नोंद देणे आवश्यक आहे.);
- एफ. जेथून जोडणी देण्यात आली आहे त्या खांबाचा क्रमांक आणि वितरण रोहित्राचा क्रमांक/उप-विभाग किंवा केंद्राचे नाव, जेथे शक्य असेल तेथे;
- जी. मीटरची सद्यस्थिती (ठीक आहे/सदोष/उपलब्ध नाही);
- एच. देयकाची सद्यस्थिती (नियमित/निर्धारित/कारणासह तात्पुरते देयक);
- आय. मागील देयक कालावधी/ चक्रातील मीटरमधील नोंदी, दिनांकासह
- जे. सध्याच्या देयक कालावधी/चक्रातील मीटरमधील नोंदी, दिनांकासह;
- के. मीटरचा मल्टीप्लायिंग घटक;
- एल. देयक कालावधीमध्ये वापरण्यात आलेल्या आणि, जेथे आकारांच्या निश्चितीसाठी संबंधित असेल तेथे, देयक कालावधीमधील वेगवेगळ्या काल-गटा (स्लॉट) मधील युनिट्सची संख्या (म्हणजे kWh, RkVAh/ kVArh, kVAh इ.);
- एम. देयक कालावधी दरम्यान कमाल मागणी;
- एन. देयक कालावधी दरम्यान सरासरी विद्युत घटक (पॉवर फॅक्टर), लागू असल्यास;
- ओ. मागील बारा महिन्यांतील वीज वापर;
- पी. देयकाचा दिनांक आणि भरणा करण्याचा देय दिनांक आणि त्वरित भरणा सूट प्राप्त करण्यासाठी दिनांक;
- क्यु. देयकाचा तपशील: देयकामध्ये चालू महिन्याची मागणी आणि थकबाकीचा तपशील देण्यात येईल;
- आर. सुरक्षा अनामतीचा तपशील;
- एस. अधिनियमाच्या कलम ६५ अंतर्गत सबसिडीचा तपशील, असल्यास;
- टी. लागू असलेल्या वीज दराचे वेगवेगळे भाग दाखविणारा तक्ता;
- यु. धनादेश आणि धनाकर्षच्या बाबतीत, ज्याच्या नावे रक्कम पाठविण्यात यावयास हवी तो प्राप्तकर्ता प्राधिकारी;
- व्ही. प्रदानाचा प्रकार आणि वसुलीची सुविधा;

परंतु असे की, देयकामध्ये ग्राहकाचा मोबाईल क्रमांक आणि ई-मेल आयडी असेल तेथे ग्राहकाच्या गोपनीयतेचे रक्षण करण्यासाठी अंक/अक्षरे अंशतः आच्छादित/मास्कड_करण्यात येतील.

१६.२.५ खालील माहिती देयकावर किंवा देयकावर शिक्का मारुन किंवा देयकासोबत जोडपत्र म्हणून पाठविण्यात येईल :

- ए. वसुली केंद्रांचे पत्ते आणि देयकाचा भरणा करण्यासाठी कामाचे तास, देयकाचा भरणा करण्यासाठी वेगवेगळ्या ठिकाणी फिरत्या वाहनाच्या (मोबाईल व्हॅन) उपस्थितीचा, असल्यास, दिनांक आणि वेळ;
- बी. देयकाच्या संबंधात ज्या प्राधिका-याकडे गा-हाणे/तक्रार दाखल करावयाची त्याचे पदनाम आणि पत्ता;
- सी. तक्रार केंद्रांचा, असल्यास, संपूर्ण पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक;
- डी. अधिनियमाच्या कलम ४२ च्या उप-कलम ६ अंतर्गत नेमण्यात आलेल्या ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच तसेच विद्युत लोकपाल यांचा पत्ता आणि दूरध्वनी क्रमांक; आणि
- इ. ग्राहकाला लागू असलेल्या वीज दराची अनुसूची ;

१६.२.६ वितरण परवानाधारकाच्या इच्छेनुसार देयकामध्ये अतिरिक्त माहिती किंवा जाहिराती असू शकतील.

१६.३ मीटरमधील नोंदी नसताना देयक आकारणी

१६.३.१ कोणत्याही कारणासाठी जर मीटरपर्यंत पोहोचता येत नसेल आणि त्यामुळे कोणत्याही देयक कालावधीमध्ये मीटरमधील नोंदी घेता येत नसतील तर वितरण परवानाधारक ग्राहकाला अंदाजित देयक पाठवील.

परंतु असे की, ग्राहकाने विनियम १५.४.३ नुसार मीटरच्या प्रागतिक नोंदी पाठविल्या तर, वितरण परवानाधारक देयक पाठविण्यासाठी मीटरच्या अशा प्रागतिक नोंदी विचारात घेईल.

परंतु आणखी असे की, अशा रीतीने अदा करण्यात आलेली रक्कम, त्यानंतरच्या देयक कालावधीदरम्यान मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्यानंतर, समायोजित करण्यात येईल.

१६.३.२ मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी लागोपाठ दोन वेळा प्रयत्न करुन देखील मीटरपर्यंत पोहोचता आले नाही तर, वितरण परवानाधारकाजवळ अधिनियमाच्या कलम १६३ अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही उपाययोजने व्यतिरिक्त, ग्राहकावर मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी नोटीसमध्ये नमूद केलेल्या दिनांकास जागा खुली ठेवण्याकरिता कार्यालयीन कामकाजाच्या सात दिवसांपेक्षा कमी अवधी नसणारी नोटीस बजावण्यात येईल;

परंतु असे की, नोटीसमध्ये प्राधिकृत प्रतिनिधी कोणत्या वेळी मीटरमधील नोंदी घेण्यासाठी उपस्थित राहिल ती वेळ देखील नमूद करण्यात येईल.

- १६.३.३ जर ग्राहक, वरील विनियम १६.३.२ मध्ये नोटीशीत नमूद केलेल्या दिवशी आणि त्या वेळी मीटरपर्यंत पोहोचण्याची व्यवस्था करू शकला नाही तर, सदर कृती ही अधिनियमाच्या कलम १६३ च्या उप-कलम (३) च्या तरतुदी अंतर्गत प्रवेश नाकारण्यात आल्याचे मानण्यात येईल आणि त्याखालील परिणाम लागू होतील.
- १६.३.४ जेथे ग्राहकाने, सबळ कारणासह, मीटरपर्यंत पोहोचणे तात्पुरते शक्य नसल्याचे आगाऊ कळविले असेल आणि विनियम १६.६ नुसार आगाऊ भरणा करण्याची सुविधा मागितलेली असेल तेथे, अधिनियमातील तरतुदींना बाधा न आणता, विनियम १६.३.३ मध्ये नमूद केलेले काहीही लागू राहणार नाही;
- १६.३.५ विनियम १६.३ च्या प्रयोजनासाठी, मागील वर्षातील त्याच कालावधी दरम्यान जेव्हा मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्या होत्या त्या वीज वापराच्या आधारावर किंवा मागील तीन (३) देयक चक्रांतील सरासरी वीज वापर, ज्याच्या वितरण परवानाधारकाकडून मीटरमधील नोंदी घेण्यात आल्या होत्या, यापैकी जे जास्त असेल, त्याच्या आधारावर अंदाजित देयकाची परिगणना करण्यात येईल.
- १६.३.६ तथापि, वितरण परवानाधारक एका वेळेला दोन (२) देयक चक्रांपेक्षा अधिक देयक चक्रांसाठी, अशी अंदाजित देयक आकारणी करणार नाही आणि ग्राहकाला एका (१) आर्थिक वर्षादरम्यान दोन (२) पेक्षा अधिक अंदाजित देयके देण्यात येणार नाहीत, याची वितरण परवानाधारक खात्री करील.

परंतु असे की, दैवी आपत्तीमुळे उद्भवलेल्या असाधारण परिस्थितीचा अपवाद वगळता अंदाजित देयक दोन देयक चक्रांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी पाठविण्यात आले तर ग्राहक वितरण परवानाधारकाने प्रत्यक्ष मीटर वाचनाच्या आधारावर पाठविलेल्या शेवटच्या देयकाप्रमाणे देयक अदा करू शकेल.

परंतु आणखी असे की, अशा रीतीने भरणा केलेली रक्कम मीटरमधील प्रत्यक्ष नोंदीच्या आधारे त्यानंतरच्या देयकामध्ये समायोजित करण्यात येईल.

१६.४ सदोष/अडकलेल्या/ठप्प झालेल्या/जळालेल्या मीटरच्या बाबतीत करावयाची देयक आकारणी

- १६.४.१ अधिनियमाच्या भाग बारा आणि भाग चौदा मधील तरतुदींच्या अधीन राहून, सदोष मीटरच्या बाबतीत, मीटरमध्ये ज्या महिन्यात वाद निर्माण झाला असेल त्या आधीच्या जास्तीत जास्त तीन (३) महिन्यांच्या कालावधीसाठी, निर्धारित देयकासह मीटरचा चाचणी अहवाल

पाठविण्याच्या अधीन राहून, ग्राहकाच्या देयकाची रक्कम घेण्यात आलेल्या चाचणीच्या निष्कर्षानुसार समायोजित करण्यात येईल;

परंतु असे की, मीटरची मोहोर तुटली किंवा त्यास हानि पोहोचली असल्यास, मीटरमधील दोष किंवा अनधिकृत बदलांसंबंधी मीटरची चाचणी करण्यात येईल. प्रत्येक प्रकरणाच्या परिस्थितीवर अवलंबून, सदोष मीटर प्रकरणी, वरील विनियम १६.४.१ नुसार आणि अनधिकृत बदलांच्या बाबतीत अधिनियमाच्या कलम १२६ आणि कलम १३५ नुसार निर्धारण करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, अडकलेल्या, जळालेल्या, हरवलेल्या किंवा नोंदी घेणे थांबविलेल्या मीटरच्या बाबतीत, मागील वर्षातील त्याच कालावधीत जेव्हा मीटरमधील नोंदी घेण्यात येत होत्या त्या दरम्यानचा वीज वापर किंवा वितरण परवानाधारकाकडून मीटरमधील नोंदी घेण्यात आलेल्या मागील तीन देयक चक्रामधील सरासरी वापर, यापैकी जे जास्त असेल, त्याच्या आधारावर, ज्या कालावधीत मीटर ठप्प झाला किंवा मीटरने नोंदी घेणे थांबविले किंवा जळाला किंवा ज्या कालावधीत मीटर हरवल्यामुळे उपलब्ध नाही त्या कालावधीसाठी, कमाल तीन महिन्यांपर्यंत, देयक आकारण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने जाणीवपूर्वक केलेल्या कृतीमुळे आणि/किंवा त्याच्या दुर्लक्षामुळे मीटर हरवला असल्याचे परवानाधारकाच्या चौकशीमध्ये निष्पन्न झाले तर, ग्राहकाला विनियम १० नुसार देयक आकारण्यात येईल.

१६.४.२ जर, ग्राहकाच्या विद्युत मांडणीमधील मीटरचा कमाल मागणी निर्देशक (एमडीआय) सदोष किंवा नोंद करीत नसल्याचे (अनधिकृत बदल केलेले नसताना) आढळून आले तर, त्या महिन्यासाठीची कमाल मागणी म्हणून मागील वर्षाच्या त्याच महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी, जेव्हा मीटर कार्यरत होते आणि बरोबर नोंदी घेत होते, विचारात घेण्यात येईल. जर मागील वर्षाच्या त्याच महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी देखील उपलब्ध नसली तर, त्या वर्षाच्या तत्सम आधीच्या/पुढील महिन्यातील/देयक चक्रातील कमाल मागणी, यापैकी जी जास्त असेल ती, विचारात घेण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वीज दर आदेशात वेळोवेळी विहित केलेल्या पध्दतीनुसार कमाल मागणी आकारण्यात येईल.

१६.५ देयकाचा भरणा

१६.५.१ देयकाचा भरणा करण्यासाठीच्या देय दिनांकाचा देयकात उल्लेख करण्यात येईल आणि असा देय दिनांक लघु दाब ग्राहकांच्या बाबतीत देयक दिनांकापासून एकवीस (२१) दिवसांपेक्षा कमी नसेल आणि अन्य ग्राहकांच्या बाबतीत पंधरा (१५) दिवसांपेक्षा कमी नसेल.

१६.५.२ जेव्हा देयकात देण्यात आलेला देय दिनांक रविवार किंवा सार्वजनिक सुट्टीचा दिवस असेल तेव्हा देयकाचा भरणा करण्याचा देय दिनांक पुढील दिवस राहिल आणि त्या दिनांकापर्यंत देयकाच्या भरणा केलेल्या रकमेवर विलंब भरणा आकार लावण्यात येणार नाही

१६.५.३ जर ग्राहकाला देयक प्राप्त झाले नाही किंवा देयक प्राप्त झाल्यावर ते हरवले असेल तर, त्यानंतरचे देयक प्राप्त होण्याआधी, ग्राहक वितरण परवानाधारकाने असे प्रश्न सोडविण्यासाठी पदनिर्देशित केलेल्या अधिकाऱ्याला याविषयी कळविल.

१६.५.४ जेथे ग्राहक किंवा त्याचा प्रतिनिधी देयक न मिळाल्याबाबत किंवा देयक मिळून ते हरवले असल्याचे कळविण्यासाठी पदनिर्देशित अधिकाऱ्याच्या कार्यालयात व्यक्तिशः भेट देईल, तेव्हा पदनिर्देशित अधिकारी, ग्राहकाचे ओळख तपासून, ग्राहकाला जागेवरच देयकाची रक्कम आणि देयकाचा देय दिनांक सांगेल आणि त्याच दिवशी देयकाची दुसरी प्रत, नवीन देयकासाठी कोणताही आकार न लावता, देण्याची व्यवस्था करील.

परंतु असे की, ग्राहकाने देयक न मिळाल्याबाबत किंवा ते हरविल्याबाबत दूरध्वनीद्वारे कळविले तर पदनिर्देशित अधिकारी ओळख पडताळणीची योग्य ती प्रक्रिया पार पाडल्यानंतर दूरध्वनीवर देयकाची रक्कम देखील कळविल.

परंतु आणखी असे की, देयक न मिळणे किंवा देयक हरविल्याच्या कारणास्तव देय दिनांकाच्या आत विद्युत आकारांचा भरणा करण्याच्या बंधनातून ग्राहकाला सूट देता येणार नाही.

परंतु आणखी असे की, मूळ देयक प्राप्त न झाल्यास, ग्राहकाला देयकाची प्रतिलिपी मिळण्याचा हक्क राहिल आणि परवानाधारकाने पाठविलेल्या मागील देयकानुसार स्वयं-निर्धारित देयकाची रक्कम जमा करण्याचा पर्याय देखील असेल आणि स्वयं-निर्धारणाच्या बाबतीत भरणा केलेली जास्तीची किंवा कमी असलेली रक्कम, जसे असेल तसे, पुढील देयक किंवा देयकांमध्ये, जसे असेल तसे, समायोजित करण्यात येईल.

१६.५.५ देयकाचा भरणा खालीलप्रमाणे करता येईल:

- ए. विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या वेळेदरम्यान वितरण परवानाधारकाच्या पदनिर्देशित वसुली कार्यालयाच्या ठिकाणी व्यक्तिशः ;
- बी. टपाल किंवा कुरीयरद्वारे; किंवा
- सी. निर्देशित ठिकाणी वितरण परवानाधारकाकडून ठेवण्यात आलेल्या ड्रॉप बॉक्समध्ये जमा करुन; किंवा
- डी. इंटरनेट/ डिजिटल पध्दतीने भरणा करण्याच्या अन्य कोणत्याही माध्यमातून बँक हस्तांतरणाद्वारे; किंवा

इ. देयकाचा भरणा स्वीकारण्यासाठी वितरण परवानाधारकाकडून अधिसूचित करण्यात आलेल्या अन्य कोणत्याही योजनेद्वारे.

१६.५.६ ग्राहक रोखीने, धनादेशाने, धनाकर्षाने, मनी ऑर्डरद्वारा किंवा इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीने देयक भरू शकेल. धनादेश वटल्याचा दिनांक किंवा धनादेश सादर केल्यापासून तीन (३) दिवसानंतरचा दिनांक, प्रदान प्राप्त झाल्याचा दिनांक म्हणून मानण्यात येईल, परंतु असे की, धनादेश नाकारण्यात आलेला नसावा.

परंतु असे की, कोणत्याही आर्थिक वर्षात दोन वेळा ग्राहकाचा धनादेश वटला नाही तर अशा ग्राहकाला त्या आर्थिक वर्षाच्या उर्वरीत कालावधीसाठी धनादेशाद्वारे वीज देयकाचा भरणा करण्याची सुविधा मिळणार नाही.

परंतु आणखी असे की, मासिक देयक रोखीने भरणा करण्याची मर्यादा रु. ५०००/- पेक्षा जास्त नसेल किंवा आयोगाकडून वीज दर आदेशामध्ये वेळोवेळी निश्चित करण्यात येईल त्याप्रमाणे असेल.

१६.५.७ वितरण परवानाधारक त्याच्या ग्राहकांना देयके/देय रकमांचा भरणा करणे सोयीचे व्हावे म्हणून कॉल सेंटर किंवा डिजिटल प्लॅटफॉर्ममध्ये वेळोवेळी उपलब्ध असलेल्या विविध इलेक्ट्रॉनिक पध्दतींसह, परंतु त्यापुरतेच मर्यादित न राहता, अन्य विविध पध्दती उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न करील.

१६.५.८ या संहितेच्या विनियम १६.५.६ मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या रकमांचा भरणा करण्याच्या पध्दतींशिवाय, वितरण परवानाधारक, ग्राहकांना उचित नोटीस दिल्यानंतर, विनिर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्रात आणि/किंवा विनिर्दिष्ट केलेल्या ग्राहक वर्गवारीसाठी, देयकाचा भरणा स्वीकारण्याच्या योजना अधिसूचित करील.

१६.५.९ वितरण परवानाधारक योग्य ठिकाणी आवश्यक सुविधांसह पुरेशा संख्येत वसुली केंद्रे स्थापन करील, जेथे ग्राहक सहजपणे आणि अनावश्यक गर्दीशिवाय देयक रक्कम भरू शकेल.

१६.५.१० देयक/सुरक्षा अनामतीचा भरणा करण्याकडे दुर्लक्ष करणा-या ग्राहकाला, आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार विलंब भरणा आकार आणि थकबाकीवरील व्याज भरावे लागेल आणि/किंवा त्याच्या सुरक्षा अनामतीचे विनियोजन करावे लागेल. ग्राहकाला अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत पुरवठा खंडीत करण्यासाठीची नोटीस अधिनियमाच्या कलम १७१ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या पध्दतीने बजावण्यात येईल;

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अधिनियमाच्या कलम ५६ खालील नोटीस व्हॉट्स अप मेसेज, ई-मेल, एसएमएस इ. सारख्या डिजिटल पध्दतीद्वारे पाठवू शकेल.

परंतु आणखी असे की, डिजिटल माध्यमातून नोटीस पाठविण्याची आणि ती मिळाल्याबाबत खात्री करण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकाची राहिल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने अधिनियमाच्या कलम ५६ अंतर्गत कोणतीही रक्कम किंवा कोणताही आकार भरण्याकडे दुर्लक्ष केले तरच अशी नोटीस पाठविता येईल;

परंतु असेही की, अशी नोटीस स्वतंत्रपणे पाठवण्यात येईल आणि ती देयकाचा भाग असणार नाही परंतु सदर स्वतंत्र नोटीस देयकासह संलग्न/पाठविता येईल.

१६.५.११ वितरण परवानाधारक आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकांनी त्यांच्या देयकांचा त्वरित किंवा लवकर भरणा करण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहन-अधिदान देईल.

१६.५.१२ पूर्व भरणा केलेल्या मीटरच्या बाबतीत, परवानाधारक आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकाला सूट/प्रोत्साहन-अधिदान देईल.

१६.६ आगाऊ भरणा

१६.६.१ वितरण परवानाधारक ग्राहकांना पुरवठा केलेल्या विजेसाठीच्या आकारांचा आगाऊ भरणा करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देईल.

१६.६.२ वरील विनियम १६.६.१ नुसार रकमेचा आगाऊ भरणा केल्यानंतर, वितरण परवानाधारक आगाऊ म्हणून घेतलेल्या रकमेची ग्राहकाला पोचपावती देईल.

१६.६.३ ही व्यवस्था स्वीकारलेल्या ग्राहकाच्या देयकामध्ये, ग्राहकाकडून जमा करण्यात आलेली अनामत रक्कम, प्रत्येक देयक चक्रानंतर समायोजित करण्यात आलेली वीज आकारांची देय रक्कम आणि शिल्लक राहिलेली अनामत रक्कम, दाखविण्यात येईल.

१६.६.४ घरगुती ग्राहक जेव्हा त्यांच्या निवासामधून सातत्यपूर्ण अनुपस्थितीविषयी लेखी पूर्व कल्पना देतो, तेव्हा वितरण परवानाधारक त्याला कोणतीही नोटीस/तात्पुरते देयक पाठविणार नाही, परंतु असे की, ग्राहक अशा कालावधीसाठी आगाऊ स्थिर आकारांचा भरणा करील आणि त्याची वीज पुरवठा वाहिनी जोडलेली राहिल.

१६.६.५ वितरण परवानाधारक ग्राहकाने जमा केलेल्या अनामत रकमेवर रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या बँक दराच्या सममूल्य दराने व्याज अदा करील.

१६.७ प्राप्त झालेल्या रकमेचा विनियोग

१६.७.१ ग्राहकाकडून भरणा करण्यात आलेल्या सर्व रकमा खालील प्राधान्य क्रमाने समायोजित करण्यात येतील :

ए. विद्युत शुल्क/अन्य कर आणि विद्युत शुल्क/कराची थकबाकी;

बी. विलंब भरणा आकार;

सी. विद्युत आकारांची थकबाकी;

डी. चालू विद्युत आकार; आणि

इ. संकीर्ण आकार, असल्यास;

१६.८ विलंब भरणा आकार

१६.८.१ विलंब भरणा आकार आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार लावण्यात येतील.

१६.९ देयकांच्या प्रदानांमध्ये थकबाकीचे समायोजन

१६.९.१ वितरण परवानाधारक, त्याच्या स्वेच्छानिर्णयाने, ग्राहकांना थकबाकी हप्त्यात भरण्याची परवानगी देऊ शकेल;

परंतु असे की, जोपर्यंत सर्व थकबाकी पूर्ण भरण्यात येत नाही तोपर्यंत, थकबाकीचा भरणा हप्त्याने करण्याच्या सुविधेमुळे, विलंबाने भरणा करण्यात आलेल्या रकमेवर आयोगाने वेळोवेळी दिलेल्या संबंधित आदेशानुसार ग्राहकांनी अदा करावयाच्या व्याज आणि अतिरिक्त आकारांच्या दायित्वावर परिणाम होणार नाही.

१६.९.२ वीज पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत झालेल्या ग्राहकाचा अपवाद वगळता, कोणत्याही ग्राहकाने भरणा करण्यात कसूर केल्यामुळे भरावी लागणारी कोणतीही देय रक्कम, अशी रक्कम अधिनियमाच्या कलम ५६(२) नुसार विद्युत पुरवठ्यासाठीच्या आकारांची थकबाकीची वसुलीयोग्य रक्कम म्हणून सातत्याने दाखविण्यात आली नसेल तर, अशी रक्कम ज्या दिनांकास प्रथम देय झाली असेल तेव्हापासून दोन (२) वर्षांच्या कालावधीनंतर, वसुलीयोग्य राहणार नाही.

१६.९.३ ज्या इमारतीचा पुरवठा कायमस्वरूपी खंडीत करण्यात आला असेल किंवा त्या पुनर्बांधणीसाठी पाडण्यात आल्या असतील अशा इमारतींच्या थकबाकीचे दायित्व, असल्यास, मालक/वहिवाटदारांवर राहिल.

१७. विजेचा पुरवठा पूर्ववत करणे

१७.१ अधिनियम किंवा या विनियमांतर्गत असलेल्या बंधनांची पूर्तता ग्राहकाने न केल्यामुळे विजेचा पुरवठा खंडीत करण्यात आला असेल तर असा अपवाद वगळून, वितरण परवानाधारकाला ग्राहकाचा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठीचा खर्च करावा लागेल.

१७.२ जेथे, या संबंधातील कोणत्याही तक्रारीचे किंवा वादाचे निराकरण झाल्यावर, पुरवठा पूर्ववत करण्याचा खर्च ग्राहकास सहन करावा लागणार असेल तर ग्राहकाने असा आकार भरल्यानंतर विनियम १९ अंतर्गत आयोगाकडून मान्यता दिल्यानुसार वितरण परवानाधारक ग्राहकाचा वीज पुरवठा पूर्ववत करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक असे आकार रोखीने किंवा धनाकर्षाद्वारे किंवा भरणा करण्याच्या अन्य कोणत्याही डिजिटल पध्दतीद्वारे भरावयास ग्राहकास सांगू शकेल.

१७.३ पूर्व-भरणा केलेली रक्कम संपल्यानंतर वीज पुरवठा आपोआप खंडीत होण्याची व्यवस्था पूर्व-भरणा मीटर्समध्ये करण्यात येईल. तथापि, यास पुरवठा खंडीत झाल्याचे मानण्यात येणार नाही आणि मीटर जेव्हा रिचार्ज करण्यात येईल तेव्हा पुरवठा पूर्ववत करण्यात येईल.

१८. पुरवठ्यातील बिघाड

१८.१ चक्रीवादळ, पूर, वादळ किंवा त्याच्या नियंत्रणा पलिकडील अन्य घटनांमुळे जेव्हा असा पुरवठा करण्यास प्रतिबंध होतो अशा घटनांचा अपवाद वगळता, वितरण परवानाधारक ग्राहकाला सातत्याने, अखंडीत आणि विश्वासाह वीज पुरवठा करण्यासाठी सर्व वाजवी उपाययोजना करण्याची काळजी घेईल.

१८.२ तपासणी करण्यासाठी किंवा देखभालीसाठी किंवा वीज पुरवठा कार्यक्षमतेने व्हावा म्हणून अन्य कोणत्याही पुरेशा कारणासाठी आवश्यक असेल तितक्या कालावधीकरिता विजेचा पुरवठा तात्पुरत्या स्वरूपात बंद ठेवण्याचा वितरण परवानाधारकाला हक्क असेल, परंतु त्यासाठी त्याने जनतेला आगाऊ सूचना देणे आवश्यक राहिल.

१८.३ नियोजित आउटेजची माहिती ग्राहकांना एक आठवडा आगाऊ देण्यात येईल. अनियोजित आउटेज/दोषाच्या बाबतीत, ग्राहकांना एसएमएस/अन्य कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाद्वारे, पुरवठा पूर्ववत होण्यास लागणा-या कालावधीसह, ताबडतोब कळविण्यात येईल. ही माहिती वितरण परवानाधारकाच्या कॉल सेंटरमध्ये देखील उपलब्ध असेल.

परंतु असे की, ज्या ग्राहकाच्या मोबाईल क्रमांकाची किंवा ई-मेलची नोंद करण्यात आलेली असेल त्याला वीज पुरवठा पूर्ववत होण्यासाठी लागणा-या तात्पुरत्या कालावधीची माहिती इलेक्ट्रॉनिक माध्यमाद्वारे देण्यात येईल.

१८.४ विनियम १८ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या परिस्थितीत किंवा अटीखाली वीज पुरवठ्यात कपात केल्यामुळे संविदा, अपकृति, हमी, नेमके दायित्व किंवा कोणत्याही कायदेशीर तत्त्वातून निर्माण होणा-या प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष, परिणामस्वरूप, आनुषंगिक, दंडात्मक, किंवा उदाहरणीय नुकसान, फायद्यांतील किंवा संधीची हानि, यासंबंधीच्या त्याच्या विरुद्धच्या कोणत्याही दाव्यास वितरण परवानाधारक जबाबदार राहणार नाही.

१९. आकारांची अनुसूची

१९.१ या विनियमांतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसाठी आणि ग्राहकांना विजेचा पुरवठा करण्याच्या वितरण परवानाधारकावर असणा-या बंधनाची पूर्तता करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या अन्य बाबींसाठी, प्रत्येक वितरण परवानाधारक, आयोगाच्या मान्यतेसाठी आकारांची अनुसूची सादर करील. त्यासह अधिनियमाच्या कलम ६४ अंतर्गत वीज दराच्या निश्चितीकरणासाठीचा प्रत्येक अर्ज, त्यासोबत आयोगाला आवश्यक वाटेल असा अन्य तपशील सादर करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक अपवादात्मक परिस्थितीत स्वतंत्रपणे आकारांच्या अनुसूचीसाठी याचिका दाखल करू शकेल. तथापि, अशा प्रकरणी, तातडीची कारणे नमूद करणे आवश्यक राहिल.

१९.२ वितरण परवानाधारकाने विनियम १९.१ अंतर्गत दाखल केलेल्या आकारांच्या अनुसूचीची तपासणी केल्यानंतर आयोग –

ए. त्यावर आपली मंजूरी देण्याचा आदेश, सदर आदेशात विनिर्दिष्ट केले असेल त्याप्रमाणे अन्य फेरबदल किंवा अशा अटींसह, निर्गमित करील,

बी. दाखल करण्यात आलेली आकारांची अनुसूची जर अधिनियम आणि/किंवा या विनियमांतील तरतुदीनुसार नसेल तर अशी कारणे लेखी नमूद करून फेटाळेल.

परंतु असे की, आयोग विनियम १९.२ अंतर्गत वितरण परवानाधारकाच्या आकारांच्या अनुसूचीला मान्यता, फेरबदल किंवा फेटाळण्याआधी सर्व हितसंबंधित पक्षकारांची मते शक्य तितक्या प्रमाणात वाजवीपणे विचारात घेईल.

परंतु आणखी असे की, आयोग प्रत्येक वितरण परवानाधारकाच्या आकारांच्या अनुसूचीला मान्यता देईल किंवा राज्यातील वितरण परवानाधारकांच्या वर्गाला किंवा सर्व वितरण परवानाधारकांना लागू असलेली आकारांची अनुसूची निश्चित करील.

परंतु असेही की, आयोगाने मान्यता दिलेली आकारांची अनुसूची अशी मान्यता देण्याच्या आयोगाच्या आदेशात विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीसाठी, जोपर्यंत सुधारित किंवा रद्द करण्यात येत नाही तोपर्यंत, अंमलात राहिल.

१९.३ आयोगाच्या पूर्व-मान्यतेनंतरच केवळ मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीपासून कोणतीही फारकत घेता येईल.

१९.४ वितरण परवानाधारकाने विनियम १९.१ अंतर्गत सादर केलेल्या आकारांच्या अनुसूचीला आयोगाकडून मान्यता मिळेपर्यंत वितरण परवानाधारकाची विद्यमान आकारांची अनुसूची अंमलात राहिल.

२०. पुरवठ्याच्या अटी आणि शर्ती

२०.१ वितरण परवानाधारकाच्या कोणत्याही अटी व शर्ती, ज्या वीज पुरवठ्याच्या अटी व शर्तीमध्ये असतील आणि/किंवा कोणत्याही परिपत्रक, आदेश, अधिसूचना किंवा अन्य कोणत्याही दस्तऐवजात किंवा पत्रांत असतील, त्या जर अधिनियम किंवा या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत असतील तर ज्या दिनांकास हे विनियम अंमलात येतील त्या दिनांकापासून त्या अवैध असल्याचे मानण्यात येतील.

२०.२ प्रत्येक वितरण परवानाधारक, ग्राहकांना वीज पुरवठा करण्यासंबंधीच्या वीज पुरवठ्याच्या अटी व शर्ती आणि सर्व परिपत्रके, अंतर्गत आदेश, आणि अन्य कोणतेही दस्तऐवज किंवा पत्रे या विनियमांशी सुसंगत करण्यासाठी त्यात, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून तीन (३) महिन्यांच्या कालावधीत, फेरबदल आणि अद्ययावत करील;

परंतु आणखी असे की, ग्राहकांना वीज पुरवठा करण्यासंबंधीची सध्या अस्तित्वात असलेली कोणतीही परिपत्रके, आदेश, आणि अन्य कोणतेही दस्तऐवज किंवा पत्रे यांत या विनियम २०.२ नुसार, फेरबदल किंवा ती अद्ययावत करण्यात आली नसतील तर ती, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एका (१) महिन्यांच्या अखेरीस, अवैध मानण्यात येतील.

२०.३ आयोग, वितरण परवानाधारकाच्या पुरवठ्याच्या अटी आणि शर्तीचा आढावा घेतल्यावर, त्यातील कोणत्याही खंडामध्ये सुधारणा किंवा फेरबदल करण्याचे वितरण परवानाधारकाला निर्देश देईल, जे आयोगाच्या मते, अधिनियम किंवा या विनियमांतील तरतुदींशी विसंगत असतील.

२१. वीज पुरवठा संहिता आणि आकारांची अनुसूची देणे

त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या या विनियमांची, वीज पुरवठ्याबाबतच्या वितरण परवानाधारकाच्या अटी व शर्तीची आणि मान्यताप्राप्त आकारांच्या अनुसूचीची प्रत खालीलप्रमाणे देण्याची जबाबदारी वितरण परवानाधारकावर राहिल:-

ए. प्रत्येक अर्जदाराला, त्याने नवीन जोडणीसाठी केलेला अर्ज स्वीकृत झाल्यानंतर;

बी. वितरण परवानाधारकाच्या ग्राहकांना, त्यांनी विनंती केल्यानंतर; आणि

सी. सर्व ग्राहकांना इंटरनेटवरील त्याच्या संकेत-स्थळावर उतरवून घेता येईल अशा स्वरूपात उपलब्ध करून देऊन;

२२. पुरवठ्याची गुणवत्ता

२२.१. वितरण परवानाधारक या विनियमांमध्ये निश्चित केल्यानुसार पुरेशा वीज गुणवत्तेच्या पातळीने आपल्या ग्राहकांना विजेचा पुरवठा करण्यास जबाबदार राहिल.

२२.२. वितरण परवानाधारकांनी नियंत्रित करावयाची या विनियमांमध्ये विचारात घेतलेली वीज पुरवठ्याच्या गुणवत्तेची वैशिष्ट्ये :

एक. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील तफावत

दोन. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील फ्लिकर

तीन. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील असंतुलन

चार. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील डिप्स आणि स्वेल्स

पाच. वीजपुरवठा व्होल्टेजमधील व्यक्तिगत हार्मोनिक्स आणि व्होल्टेज टीएचडी

सहा. वीज पुरवठ्यातील अडथळे.

- २२.३. निर्देशित ग्राहक या विनियमांमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेत वितरण यंत्रणेमध्ये हार्मोनिक्सच्या अंतःक्षेपणाचे नियंत्रण करण्यास जबाबदार राहतील.
- २२.४. निर्देशित ग्राहकांनी नियंत्रित करावयाची या विनियमांमध्ये विचारात घेतलेली वीज पुरवठ्याच्या गुणवत्तेची वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे:
एक. करंट व्यक्तिगत हार्मोनिक्स आणि करंट टीडीडी
- २२.५. वितरण परवानाधारक पुरवठ्याच्या बिंदूवर खालीलप्रमाणे घोषित केलेल्या व्होल्टेजपेक्षा वेगळ्या व्होल्टेजला परवानगी देणार नाही :

तक्ता १ : लघु व्होल्टेज आणि उच्च व्होल्टेजसाठी वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील तफावतीच्या मर्यादा

वीज पुरवठा व्होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
१० मिनिटांच्या वरील पुरवठा व्होल्टेजचे मीन आर.एम.एस. मूल्य	वेळेच्या १०० %	$U_n + 90\% / -95\%$

तक्ता २: अति-उच्च व्होल्टेजसाठी वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील तफावतीच्या मर्यादा

वीज पुरवठा व्होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
१० मिनिटांच्या वरील पुरवठा व्होल्टेजचे मीन आर.एम.एस. मूल्य	वेळेच्या १०० %	केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण/सीईआरसीने विनिर्दिष्ट केल्यानुसार

सांख्यिकी मूल्यांकनासाठी, सतत ७ दिवसांपेक्षा कमी नसणाऱ्या कालावधीसाठी व्होल्टेजमधील तफावतीचे मूल्यमापन करण्यात येईल.

- २२.६. वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील फ्लिकरची तीव्रता तक्ता ३ चे पालन करील आणि दीर्घ कालिन फ्लिकर तीव्रता P_{lt} च्या संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल.

तक्ता ३: वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील फ्लिकरच्या तीव्रतेच्या मर्यादा

वीज पुरवठा व्होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
व्होल्टेजमधील चढउतारामुळे दीर्घ काळाच्या फ्लिकरची तीव्रता P_{lt}	एका आठवड्याच्या प्रत्येक कालावधीच्या ९५ %	$\leq 9\%$

- २२.७. श्री फेज पुरवठ्याच्या संबंधात पुरवठा व्होल्टेजच्या असंतुलनाचे निर्धारण, पुरवठा व्होल्टेजच्या निगेटिव्ह फेज सिक्वेन्स कम्पोनंट (मूलभूत)च्या आर.एम.एस. मूल्याचे, पुरवठा व्होल्टेजच्या पॉझिटिव्ह फेज सिक्वेन्स कम्पोनंटशी (मूलभूत) गुणोत्तर करून, करण्यात येईल.

तक्ता ४ : वीज पुरवठा व्होल्टेजमधील असंतुलनाच्या मर्यादा

वीज पुरवठा व्होल्टेजची वैशिष्ट्ये	वेळेच्या चौकटीचा संदर्भ	मर्यादा
पुरवठा व्होल्टेजच्या निगेटिव्ह फेज सिक्वेन्स कम्पोनंट (मूलभूत)च्या आर.एम.एस. मूल्याचे, पुरवठा व्होल्टेजच्या पॉझिटिव्ह फेज सिक्वेन्स कम्पोनंटशी (मूलभूत) गुणोत्तर	एका आठवड्याच्या प्रत्येक कालावधीच्या ९५ %	$\leq 2 \%$

- २२.८. पुरवठा व्होल्टेज डीप खालील तक्ता ५ ची पूर्तता करील आणि खालील संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल :

१. प्रति वर्षी घटनांची संख्या
२. घटनांचा कालावधी (t)
३. शेष व्होल्टेज (u)
४. घोषित व्होल्टेज (Uc)

तक्ता ५ : प्रति वर्षी घटनांच्या संख्येच्या संदर्भात एलव्ही आणि एचव्ही नेटवर्कसाठी पुरवठा व्होल्टेज डीप मधील असंतुलनाच्या मर्यादा

शेष व्होल्टेज (%)	कालावधी t (ms)				
	$90 \leq t \leq 200$	$200 < t \leq 400$	$400 < t \leq 9000$	$9000 < t \leq 40000$	$40000 < t \leq 60000$
$90 > u \geq 60$	३०	४०	१०	५	५
$60 > u \geq ७०$	३०	४०	५	५	५
$७० > u \geq ४०$	१०	४०	५	५	५
$४० > u \geq ५$	५	२०	५	५	५

- २२.९. वीज पुरवठ्याच्या व्होल्टेजमधील वाढीची मर्यादा आयएस १७०३६ द्वारे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल तेव्हा आयोगाकडून स्वतंत्रपणे विनिर्दिष्ट करण्यात येईल.

२२.१०. व्होल्टेजमधील लहान अडथळे खालील तक्त्यात दिलेल्या बाबींची पूर्तता करतील आणि खालील संदर्भात विनिर्दिष्ट करण्यात येतील:

- i. प्रति वर्षी घटनांची संख्या
- ii. घटनेचा कालावधी (t)
- iii. घोषित व्होल्टेज (Uc)

तक्ता ६ : एलव्ही आणि एचव्ही नेटवर्कसाठी लघु व्होल्टेज व्यत्यय मर्यादा (प्रति वर्षी घटनांची संख्या)

शेष व्होल्टेज (%)	कालावधी (मिली सेकंद) t (ms)				
	$90 \leq t \leq 200$	$200 < t \leq 400$	$400 < t \leq 9000$	$9000 < t \leq 40000$	$40000 < t \leq 900000$
$4 > u$	५	२०	३०	१०	१०

२२.११. वितरण परवानाधारकाच्या वीज पुरवठ्याच्या व्होल्टेजमधील प्रत्येक हार्मोनिक्स आणि व्होल्टेज टीएचडीची मर्यादा वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या आयएस १७०३६ नुसार राहिल.

२२.१२. विश्वासाहतेचे निर्देशांक

२२.१२.१ वितरण परवानाधारक त्याच्या वितरण यंत्रणेच्या विश्वासाहतेची परिगणना, अहवाल कालावधीत झालेल्या मोठ्या व्यत्ययांचा कालावधी व त्यांची संख्या यांच्या आधारे पुढील निर्देशांकांचा वापर करून, करेल -

- ए. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI);
- बी. प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI); आणि
- सी. ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI).

परंतु असे की, वरील निर्देशांकांची परिगणना करताना पुढील प्रकारचे व्यत्यय विचारात घेतले जाणार नाहीत:-

- ए. दुरुस्तीच्या कामासाठी पूर्व-नियोजित बंद;
- बी. पाच (५) मिनिटांपेक्षा जास्त नसलेल्या कालावधीचे तात्पुरते बंद;
- सी. ग्रिडमधील बिघाडामुळे उद्भवलेले बंद;
- डी. खालील विनियम २६.१ मध्ये नमूद केलेल्या कारणामुळे उद्भवलेले बंद.

२२.१२.२ वितरण परवानाधारक त्याच्या प्रत्येक परिमंडल/मंडल/विभाग/उप-विभागाकरिता तसेच शहरी आणि ग्रामीण क्षेत्रासाठी स्वतंत्रपणे वरील विनियम २२.१२.१ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार विश्वासाहतेच्या निर्देशांकांची माहिती मासिक तत्वावर ठेवेल.

२२.१२.३ वितरण परवानाधारक, प्रत्येक महिन्याच्या अखेरीस, विश्वासाहतेच्या निर्देशांकांबाबतची अशी मासिक माहिती वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल आणि प्रत्येक तिमाहीला असा अहवाल आयोगाला जोडपत्र-७ नुसार सादर करेल.

२२.१२.४ आयोगाने वेळोवेळी निश्चित केलेली विश्वासाहतेची मानके साध्य करण्यासाठी वितरण परवानाधारक कसोशीने प्रयत्न करेल.

२२.१२.५ विश्वासाहतेच्या निर्देशांकांची परिगणना करण्याची पध्दत

ए. SAIDI = प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI): हा प्रति ग्राहक मोठ्या व्यत्ययाचा सरासरी कालावधी आहे.

$$SAIDI = \sum r_i \times N_i / N_t$$

बी. SAIFI = प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI): ही प्रति ग्राहक मोठ्या व्यत्ययांची सरासरी वारंवारता आहे.

$$SAIFI = \sum N_i / N_t$$

जेथे ,

i = व्यत्ययाची घटना

r_i = प्रत्येक व्यत्ययाच्या घटनेनंतर वीज पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी लागणारा वेळ

N_i = अहवाल कालावधीत मोठा व्यत्यय अनुभवलेल्या ग्राहकांची संख्या

N_t = वितरण परवानाधारकाच्या एकूण ग्राहकांची संख्या

सी. CAIDI = ग्राहकाच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI) : हा ज्या ग्राहकांनी व्यत्ययांचा अनुभव घेतला आहे त्यांच्याकरिता मोठ्या व्यत्ययांचा सरासरी व्यत्यय काल आहे

CAIDI = SAIDI/SAIFI.

परंतु असे की, उच्च दाब ग्राहकांच्या मीटरिंग डेटाच्या आधारावर फक्त अशा ग्राहकांसाठी स्वतंत्रपणे CAIDI ची परिगणना करण्यात येईल.

२२.१२.६ वितरण परवानाधारक फिडर संनियंत्रण यंत्रणेद्वारे थेट डेटा घेईल आणि त्यासाठी मानवी हस्तक्षेप करण्यात येणार नाही.

परंतु असे की, अशी स्वयंचलित यंत्रणा या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून एक (१) वर्षाच्या आत तयार करण्यात येईल.

२२.१२.७ वितरण परवानाधारक, विश्वासाहता निर्देशांकाच्या परिगणनेसाठी विचारात घेतलेला फिडर व्यत्यय डेटा प्रत्येक वितरण रोहित्र (डीटी) आणि ग्राहकाच्या ठिकाणी बसविलेल्या मीटरच्या डेटासोबत वैध करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून तीन (३) महिन्यांच्या आत आयोगाच्या मान्यतेसाठी, प्रत्येक वितरण रोहित्राकरिता (डीटी), सर्व डीटी मीटर्स आणि ग्राहक मीटर्ससाठी एएमआरच्या तरतुदीसह, मीटर बसविण्याची योजना सादर करील.

२२.१३. निर्देशित ग्राहक/ग्राहकांनी अंतःक्षेपित केलेल्या करंट हार्मोनिक्सची मर्यादा वेळोवेळी सुधारीत केलेल्या आयडिडि ५१९-२०१४ नुसार राहिल.

२२.१४. वितरण परवानाधारक, पहिल्या वर्षात ३३ केव्ही उप-केंद्रांपैकी किमान ३३ टक्के आणि त्यानंतरच्या दोन वर्षात प्रत्येकी ३३ टक्के उप-केंद्रे समाविष्ट करुन, टप्प्याटप्प्याने विद्युत ट्रान्सफार्मरच्या सेकण्डरी (एलव्ही) बाजूला पॉवर क्वालिटी मीटर बसविल.

- २२.१५. निर्देशित ग्राहक पुरवठ्याच्या बिंदूवर पॉवर क्वालिटी मीटर बसविल आणि वितरण परवानाधारकाने विनिर्दिष्ट केलेल्या संपर्क व्यवस्थेनुसार नोंद झालेल्या डेटाचे वितरण परवानाधारकाशी आदानप्रदान करील.
- परंतु असे की, ग्राहक ऑनलाईन संपर्क स्थापित होईपर्यंत प्रत्येक महिन्यात नोंद झालेल्या डेटाचे वितरण परवानाधारकाशी आदानप्रदान करील.
- परंतु असे की, विद्यमान निर्देशित ग्राहक या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून बारा महिन्यांच्या आत या तरतुदीची पूर्तता करतील.
- परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाच्या केंद्रीकृत माहिती संग्रहाकडे (डेटा बेस) माहिती ऑनलाईन पाठविण्यासाठी पॉवर क्वालिटी मीटरची वैशिष्ट्ये आणि संपर्क व्यवस्था विनिर्दिष्ट करील आणि या विनियमांच्या अधिसूचनेपासून तीन महिन्यांच्या आत संकेत-स्थळावर ते प्रसिध्द करील.
- २२.१६. आयइसी ६१०००-४-७ आणि आयइसी ६१०००-४-३० मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या आवश्यकतांचे पालन केल्याचे निश्चित करण्यासाठी परिमाणन करण्यात येईल. आयइसी ६१०००-४-३० श्रेणी-ए मीटर्सचे पालन करणा-या परमनंट पॉवर क्वालिटी मीटर्सद्वारे हार्मोनिक्सची सतत नोंद केली जाईल.
- परंतु असे की, आयइसी ६१०००-४-३० श्रेणी-ए मीटर्सने अनिवार्य केलेल्या अचूकता श्रेणीपेक्षा कमी श्रेणीचे विद्यमान सीटी/पीटी असतात तेव्हा आयइसी ६१०००-४-३० श्रेणी-बी च्या अनुरूप असणारे श्रेणी बी मीटर्स बसवू शकतील.
- २२.१७. वितरण परवानाधारक संपर्क व्यवस्था अशा रीतीने विकसित करील की पॉवर क्वालिटी मीटर्स मधील सर्व माहिती वितरण परवानाधारकाने देखरेख करावयाच्या केंद्रीकृत माहिती संग्रहामध्ये उपलब्ध असेल.
- २२.१८. वितरण परवानाधारक वेब-आधारीत सिंगल ग्राफिकल युजर इंटरफेस डिझाईन करील (मीटरची बनावट कोणतीही असली तरी) आणि ग्राहकांशी संबंधित विशिष्ट डेटाच्या पुरेशा सुरक्षिततेची खबरदारी घेऊन केंद्रीकृत माहिती संग्रहामध्ये ऑनलाईन प्रवेश देईल.
- परंतु असे की, वितरण परवानाधारक त्याने बसविलेल्या पॉवर क्वालिटी मीटर्सचा डेटा देखील संकेत-स्थळावर प्रसिध्द करील.
- परंतु असेही की, वितरण परवानाधारक आयोगाने वेळोवेळी विनिर्दिष्ट केल्यानुसार माहितीचा (डेटा) ऑनलाईन प्रवेश प्रदान करील.
- २२.१९. वितरण कंपनीच्या सुरक्षिततेची आणि निश्चित केलेल्या प्रयोजनासाठी माहिती वापरली जाण्याची आणि विशिष्ट ग्राहकाच्या संमतीशिवाय अन्य कोणत्याही व्यक्तिला माहिती हस्तांतरित करण्यात येता कामा नये याची खबरदारी घेतील.

- २२.२०. ग्राहकाने त्याच्या विद्युत भाराचा सरासरी पॉवर फॅक्टर आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसारच्या पातळीवर राखणे बंधनकारक राहिल.
परंतु असे की, आयोगाच्या संबंधित आदेशानुसार, वितरण परवानाधारक लघु/उच्च पॉवर फॅक्टरसाठी दंड किंवा प्रोत्साहन-अधिदान देऊ शकेल.
- २३. तक्रार नोंदणी आणि तक्रार हाताळणी**
- २३.१ वितरण परवानाधारक, ग्राहकांच्या तक्रारीचे निराकरण करण्यासाठी सेवा केंद्र/केंद्रे स्थापन करेल. ही सर्व सेवा केंद्रे ग्राहकांकरिता आठवड्यातील सर्व दिवशी चोवीस तास खुली राहतील.
- २३.२ प्रत्येक वितरण परवानाधारक त्याच्या सर्व सेवा केंद्रात/केंद्रांमध्ये पुरेशा व्यक्तींची नियुक्ती करेल आणि एक मुख्य दूरध्वनी किंवा सेल्यूलर मोबाइल दूरध्वनी बसवेल व या दूरध्वनी क्रमांकाला पुरेशा संपर्क वाहिन्या/जोडण्या असतील ज्यांना “विना शुल्क क्रमांक (टोल फ्री नंबर) ” किंवा “ग्राहक सेवा क्रमांक” किंवा “मदत वाहिनी क्रमांक”, जसे असेल तसे, म्हणून संबोधण्यात येईल.
- २३.३ “विना शुल्क क्रमांक” किंवा “ग्राहक सेवा क्रमांक” किंवा “मदत वाहिनी क्रमांक”, जसे असेल तसे, यांना ग्राहकांद्वारे करण्यात आलेल्या कॉल्सवर किंवा पाठविण्यात आलेल्या छोट्या संदेशांकरिता (एसएमएस) कोणतेही आकार ग्राहकांवर लावण्यात येणार नाहीत.
- २३.४ वितरण परवानाधारक, सेवा केंद्र/केंद्रांची स्थापना झाल्यानंतर त्याच्या पुरवठ्याच्या क्षेत्रात खप असणाऱ्या वर्तमानपत्रातून जाहीर नोटीशीद्वारे तसेच वितरण परवानाधारकाच्या संकेत-स्थळावर प्रसिध्द करून, ग्राहकांना याची माहिती देईल आणि केंद्राच्या दूरध्वनी संपर्क क्रमांकात कोणताही बदल झाल्यास त्याची माहिती ग्राहकांना योग्यरित्या प्रसारीत होऊन मिळेल, याची वितरण परवानाधारक खात्री करेल.
- २३.५ वितरण परवानाधारक, तक्रारींची नोंद ठेवण्यासाठी आवश्यक इलेक्ट्रॉनिक माहिती-संग्रह (डेटा बेस) उपलब्ध असेल, याची खात्री करेल.
- २३.६ वितरण परवानाधारक ग्राहकांना ऑनलाईन तक्रार करणे शक्य व्हावे यासाठी ऑनलाईन मॉड्युल पुरविल. त्याशिवाय, वितरण परवानाधारक ग्राहक जेथे तक्रारी नोंदवू शकतील त्या कार्यालयांचे नाव, पत्ते आणि दूरध्वनी क्रमांकांची माहिती, वीज देयकांसोबत किंवा देयकांवर छापून अतिरिक्त माहितीच्या स्वरूपात देईल आणि उप-विभागीय किंवा समकक्ष वितरण युनिटच्या कार्यालयांमध्ये आणि वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेट संकेत-स्थळावर देखील ही माहिती प्रदर्शित करील.
- २३.७ वितरण परवानाधारक, ग्राहकाने केलेल्या प्रत्येक (तोंडी किंवा लेखी) तक्रारीची नोंद ठेवील किंवा या प्रयोजनासाठी ठेवलेल्या इलेक्ट्रॉनिक नमुन्यात नोंद करेल. तक्रारीची नोंद वर्गवारी-

निहाय करण्यात येईल ज्यामुळे द्यावयाच्या भरपाईस अंतिम स्वरूप देण्यास आणि आयोगाला कामगिरीचा अहवाल पाठविण्यास मदत होईल. वितरण परवानाधारक प्राप्त झालेल्या प्रत्येक तक्रारीला (डिजिटली प्राप्त झालेल्या सर्व तक्रारी) विशिष्ट क्रमांक देईल व तो ग्राहकाला, टपालद्वारा प्राप्त झालेल्या तक्रारी वगळून, यथोचितरित्या कळवेल. तथापि, टपालद्वारा तक्रार पाठविल्यानंतर, तक्रारदाराने दूरध्वनीद्वारे किंवा व्यक्तीशः तक्रारीच्या क्रमांकाबाबत/ तक्रारीच्या सद्यस्थितीबाबत चौकशी केल्यास, तक्रारीचा क्रमांक तक्रारदाराला कळविण्यात येईल.

२३.८ प्रत्येक वितरण परवानाधारक ग्राहकांच्या तक्रारी हाताळण्यासाठी, तक्रार हाताळणारी केंद्रे/कॉल सेंटर्स/ग्राहक सेवा केंद्रे/सेवा केंद्रे किंवा अन्य कोणत्याही ग्राहक संपर्क केंद्रात, अनुसारावयाची स्वतःची कार्यपध्दत ठरवेल.

परंतु असे की, सर्व तक्रारी इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीने (सॉफ्टवेअरद्वारे) स्ट्रक्चर्ड मॅट्रिक्स फॉर्मॅटमध्ये हाताळण्यात येतील (push down for resolution of complaint and push up for closure). सॉफ्टवेअरमध्ये बिल्ट-इन-टाइम-डिपेण्डेण्ट एस्केलेशन मॅट्रिक्स देखील असेल.

२३.९ वितरण परवानाधारकाचा प्रत्येक प्राधिकृत प्रतिनिधी ग्राहकाशी होणा-या भेटीत स्वतःचे नांव दिसेल अशा रीतीने नामपट्टी लावेल आणि ग्राहकाने मागणी केल्यास, तपासणीकरिता त्याचे ओळखपत्र आणि परवानाधारकाचे प्राधिकारपत्र ग्राहकाशी संवाद साधण्यासाठी दाखवेल.

२३.१० वितरण परवानाधारक, वेळोवेळी सुधारणा केलेल्या महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवान्याच्या सर्वसाधारण अटी) विनियम, २००६ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे ग्राहक हक्क निवेदनाची प्रत ग्राहकाने मागणी केल्यास उपलब्ध होण्याची खात्री करील व तसेच ते उतरवून घेण्याच्या स्वरूपात त्याच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर देखील प्रसिध्द करेल.

२४. वितरण परवानेधारकांच्या कृतीसंबंधीची मानके

२४.१ या विनियमांतील जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली मानके वितरण परवानाधारकाने पुरवावयाच्या सेवेची किमान मानके असतील व ती वितरण परवानाधारक साध्य करेल व राखेल. लोकसंख्येची घनता आणि स्थानिक पर्यावरण व परिस्थिती यानुसार, वितरण परवानाधारकाच्या संपूर्ण क्षेत्रात किंवा सर्व वितरण परवानेधारकांकरिता कृतीची मानके वेगवेगळी असू शकतील. नागरी व ग्रामीण क्षेत्रांना हे वर्गीकरण लागू राहिल.

परंतु असे की, या विनियमांत घालून देण्यात आलेली कोणतीही कालमर्यादा ही संबंधित कामे पूर्ण करण्यासाठी अनुज्ञेय कमाल कालमर्यादा असेल.

परंतु आणखी असे की, आयोग, भौगोलिक परिस्थिती विचारात घेऊन दूरस्थ, डोंगराळ, जंगल आणि वाळवंट यासारख्या प्रदेशाकरिता, सेवेची मानके स्वतंत्रपणे ठरवून देऊ शकेल.

परंतु आणखी असे की, वैधानिक मंजूरी, वहिवाटीचे हक्क, जमीन अधिग्रहण किंवा ग्राहकाला त्याच्यावरील जबाबदा-या पार पाडण्यात झालेला विलंब या कारणांमुळे, जे वितरण

परवानाधारकाच्या वाजवी नियंत्रणा पलिकडे असेल, किंवा दैवी आपत्तीमुळे, निर्माण झालेल्या समस्यांमुळे वीज पुरवठा देण्यात विलंब झाल्यास वितरण परवानाधारकाला जबाबदार धरण्यात येणार नाही.

२४.२ वितरण परवानाधारकाला या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली कृतीची मानके साध्य करण्यात व राखण्यात अपयश आल्यास, वितरण परवानाधारकाला भरपाईची मागणी करणा-या बाधित व्यक्तीस विद्युत अधिनियम, २००३ अंतर्गत, जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली भरपाई अदा करावी लागेल.

२५. भरपाईचे निश्चितीकरण

२५.१ बाधित व्यक्तींना वितरण परवानाधारकाने द्यावयाची भरपाई या विनियमांच्या जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आली आहे.

२५.२ वितरण परवानाधारक, या विनियमांच्या जोडपत्र '२' मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे, बाधित व्यक्तीला भरपाई अदा करण्यासाठी जबाबदार राहिल.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक कृतीची मानके पूर्ण करू शकला नाही तर, बाधित व्यक्ति/ग्राहकांनी दावा दाखल करण्याची आवश्यकता न राहता, जोडपत्र '२' नुसारच्या मापदंडांसाठी सर्व बाधित व्यक्ति/ग्राहकांना वितरण परवानाधारकाकडून आपोआप भरपाई मिळणे देय राहिल.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत ऑटोमेटिक नुकसानभरपाई पध्दतीची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, या विनियमांतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या कृतीच्या मानकांची वितरण परवानाधारकाने पूर्तता न केल्यामुळे बाधित झालेली व्यक्ती जोडपत्र '२' नुसार ऑटोमेटिक भरपाई मिळण्याचा हक्क नसलेल्या मापदंडांसाठी आणि ज्यास भरपाईचा दावा करावयाचा आहे अशी व्यक्ती, वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांची पूर्तता न करण्यामुळे बाधित झाल्याच्या वेळेपासून जास्तीत जास्त साठ (६०) दिवसांच्या आत, संबंधित वितरण परवानाधारकाकडे दावा दाखल करील.

परंतु आणखी असे की, ज्या बाधित व्यक्ति/ग्राहकांनी मागील एक वर्षात किंवा जेथे अल्प कालावधीसाठी वीज पुरवठा करण्यात आला आहे, तेथे अशा अल्प कालावधीसाठी, त्यांच्या सर्व देयकांचा भरणा प्रत्येक देयकाच्या देय दिनांकापूर्वी वितरण परवानाधारकाकडे केलेला असेल आणि चालू देयकाचा अपवाद वगळता, जे देय झालेले नाही, कोणतीही थकबाकी अदा करावयाची नाही, केवळ त्याच ग्राहकांना जोडपत्र '२' नुसार भरपाई देय राहिल.

परंतु आणखी असे की, ज्या बाधित व्यक्ति/ग्राहकांनी मागील एक वर्षात किंवा जेथे अल्प कालावधीसाठी वीज पुरवठा करण्यात आला आहे, तेथे अशा अल्प कालावधीत, त्यांच्या सर्व

देयकांचा भरणा देय दिनांकाआधी केलेला नसेल परंतु विलंब भरणा आकारासह वितरण परवानाधारकाकडे केलेला असेल आणि चालू देयकाचा अपवाद वगळता, जे देय झालेले नाही, कोणतीही थकबाकी अदा करावयाची नाही, अशा व्यक्ति/ग्राहकांना भरपाईच्या मागणीचा दावा करायचा असेल तर अशी बाधित व्यक्ति/ग्राहक वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्याने बाधित झाल्यापासून कमाल साठ (६०) दिवसांच्या कालावधीत अशा वितरण परवानाधारकाकडे मागणीचा दावा दाखल करील आणि अशा बाधित व्यक्ति/ग्राहकाला जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेच्या केवळ निम्म्या रकमेच्या भरपाईचा हक्क राहिल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, बाधित ग्राहकाने/ग्राहकांनी मागील महिन्यातील देयक चक्रात दाखल केलेल्या दाव्याच्या दिनांकापासून कमाल नव्वद (९०) दिवसांच्या आत त्यांना भरपाई देईल आणि अशी भरपाई ग्राहकांच्या भविष्यातील देयकामध्ये अदा करण्यात किंवा समायोजित करण्यात येईल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारकाकडून ग्राहकाला भरपाई दिल्याची माहिती देणारा पुष्ट्यर्थ संदेश देखील पाठविण्यात येईल.

२५.३ जर बाधित व्यक्ती, या विनियमांतर्गत विनिर्दिष्ट केलेल्या कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे वितरण परवानाधारकाद्वारे आपोआप करावयाची भरपाई न केल्यामुळे बाधित झाली किंवा भरपाईसाठी दावा दाखल करू इच्छित असेल तर, अशी व्यक्ती वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांची पूर्तता न करण्यामुळे बाधित झाल्याच्या वेळेपासून जास्तीत जास्त साठ (६०) दिवसांच्या आत संबंधित वितरण परवानाधारकाकडे एसएमएसच्या माध्यमातून इलेक्ट्रॉनिक/डिजिटल तक्रार नोंदवून, ऑनलाईन रजिस्ट्रेशन, वेब-चॅट सुविधा आणि मोबाईलद्वारे (व्यक्तिशः किंवा टोल फ्री दूरध्वनी क्रमांकाच्या माध्यमातून) तक्रार करू शकेल.

स्पष्टीकरण: जर वितरण परवानाधारक एप्रिलमध्ये कृतीच्या मानकांची पूर्तता करण्यात अपयशी झाला, ऑटोमॅटिक भरपाई नव्वद (९०) दिवसांच्या आत, म्हणजेच जुलैपर्यंत, देय राहिल. जर जुलै पर्यंत ऑटोमॅटिक भरपाई देण्यात आली नाही तर, बाधित व्यक्ती मॅन्युअल भरपाईच्या मागणीसाठी त्यानंतर साठ (६०) दिवसांच्या आत, म्हणजेच सप्टेंबरपर्यंत, दावा दाखल करील.

परंतु असे की, वितरण परवानाधारक बाधित व्यक्तीच्या तक्रारीचे निराकरण करील आणि त्याने दावा दाखल केल्याच्या दिनांकापासून जास्तीत जास्त तीस (३०) दिवसांच्या आत बाधित व्यक्तीला भरपाई देईल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहकाने केलेल्या अभिवेदनावर/नंतर वितरण परवानाधारकाद्वारे भरपाई देय असल्यास भरपाईची रक्कम जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेच्या दिडपट आणि विनियम २५.२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटीच्या अधीन राहून असेल.

स्पष्टीकरण : जोडपत्र '२' नुसार देय असलेली भरपाई रु. ४०० असेल तर, बाधित ग्राहकाला या रकमेच्या दिडपट म्हणजे रु. ६००/-, जरी अशी रक्कम जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त असली तरी देय राहिल,

२५.४ वितरण परवानाधारकाने बाधित व्यक्तीला भरपाई अदा केली नाही किंवा बाधित व्यक्तीच्या गा-हाण्याचे निवारण केले नाही तर अशी बाधित व्यक्ती, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २०२० व त्यातील वेळोवेळी अंमलात आलेल्या सुधारणांनुसार, संबंधित ग्राहक गा-हाणे निवारण मंचाकडे, तिच्या गा-हाण्याच्या निवारणासाठी अभिवेदन सादर करू शकेल.

परंतु असे की, जर ग्राहक गा-हाणे मंचाने भरपाईची मागणी मान्य केली तर, या विनियमांच्या जोडपत्र '२' मध्ये आयोगाने निश्चित केलेली भरपाई मंचाकडून किंवा जर मंचाच्या निर्णयाविरुद्ध विद्युत लोकपालाकडे अपील करण्यात आले असेल तर विद्युत लोकपालाकडून मंजूर करण्यात येईल व संबंधित वितरण परवानाधारकास भरपाईची रक्कम अदा करावी लागेल.

परंतु आणखी असे की, ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच किंवा लोकपालांनी भरपाईची मागणी मान्य केली तर, भरपाईची रक्कम जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमेच्या दुप्पट आणि विनियम २५.२ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अटीच्या अधीन राहून असेल.

स्पष्टीकरण : जोडपत्र '२' नुसार देय असलेली भरपाई रु. ४०० असेल तर, बाधित ग्राहकाला या रकमेच्या दुप्पट म्हणजे रु. ८००/-, जरी अशी रक्कम जोडपत्र '२' मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त असली तरी देय राहिल.

परंतु आणखी असे की, ही भरपाई अधिनियमाच्या कलम ५७ मधील तरतुदीनुसार आयोगाने अशा अपयशांच्या निश्चित केलेल्या वर्गीकरणावर आधारित असेल आणि अशा भरपाईची रक्कम मंचाने किंवा विद्युत लोकपालाने, जसे असेल तसे, दिलेल्या निर्देशापासून नव्वद (९०) दिवसांच्या आत ग्राहकाला अदा करण्यात येईल किंवा ग्राहकाच्या (भरपाई मंजूर केल्यानंतर ग्राहकास पाठविलेल्या) भविष्यातील देयकांमध्ये समायोजित करण्यात येईल.

२५.५ परवानाधारकाने अदा केलेली भरपाई परवानाधारकाच्या वार्षिक महसुली गरजेमधून (एआरआर) वसूल करण्यास परवानगी देण्यात येणार नाही.

२६. सूट

२६.१ आयोगाच्या मते, वितरण परवानाधारक जर खालील बाबींमुळे, या विनियमांतील त्याच्यावरील जबाबदा-या पार पाडू शकत नसेल, तर या विनियमांतील कोणतीही बाब त्याला लागू होणार नाही -

- ए. दैवी आपत्तीच्या घटना जसे की, चक्रीवादळ, पूर, वादळ युद्ध, बंड, नागरी अशांतता, दंगली, वीज, भूकंप, टाळेबंदी, वीज पुरवठा सावधगिरीने खंडीत करणे, आग ज्यामुळे परवानाधारकाच्या विद्युत संच मांडणीवर किंवा कार्यावर विपरित परिणाम झाला असेल;
- बी. वीज निर्मितीतील बिघाडामुळे किंवा पारेषण जाळयातील बिघाडामुळे जर काम बंद ठेवावे लागले तर;
- सी. राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र/प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र/राज्य भार प्रेषण केंद्रांकडून त्यांच्या सुविधांतील बिघाडांमुळे जर आउटेज करण्यात आले तर;
- डी. किंवा वितरण परवानाधारकाच्या नियंत्रणाबाहेरील अन्य घटना.

परंतु असे की, या विनियमांतील कृतीची मानके साध्य करण्यात वितरण परवानाधारकास आलेल्या अपयशाचे कारण जर वितरण प्रणालीच्या प्रतिबंधक देखभालीत कमतरता किंवा निष्काळजीपणा किंवा त्रुटी असेल किंवा वितरण परवानाधारकाने वाजवी सावधगिरी दाखवून योग्य उपाययोजना न करणे हे असेल तर, वितरण परवानाधारकास या अपयशासाठी माफ करता येणार नाही.

- २६.२ आयोग सर्वसाधारण अथवा विशेष आदेशाद्वारे, त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीसाठी, वितरण परवानाधारकाला या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेली कोणतीही किंवा सर्व मानके साध्य करण्यातून सूट देऊ शकेल.

२७. कृतीच्या मानकांसंबंधीची माहिती

- २७.१ वितरण परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ५९ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (ए) आणि (बी) अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसंबंधीची माहिती आयोगास आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर तीस (३०) दिवसांच्या आत वार्षिक तत्वावर सादर करेल.

परंतु असे की, ही माहिती या विनियमांत विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या प्रत्येक मानकाची पूर्तता करण्यात अपयश आलेल्या प्रकरणांच्या एकूण संख्येच्या संबंधात असेल.

परंतु आणखी असे की, वितरण परवानाधारक, त्याने कोणत्याही वादाशिवाय भरपाई अदा केलेल्या एकूण प्रकरणांची संख्या तसेच मंच किंवा विद्युत लोकपाल यांच्या आदेश किंवा निर्देशानुसार भरपाई अदा केलेल्या एकूण प्रकरणांची संख्या, प्रत्येक वर्गावारीत देण्यात आलेल्या एकूण भरपाईच्या रकमेसह, वेगवेगळी नमूद करेल.

परंतु आणखी असेही की, वितरण परवानाधारक, अधिनियमाच्या कलम ५९ च्या उप-कलम (१) च्या खंड (ए) आणि (बी) अंतर्गत समाविष्ट असलेल्या बाबींसंबंधीची माहिती आयोगाला तिमाही तत्वावर, तिमाही संपल्यानंतर तीस (३०) दिवसांच्या कालावधीत, जोडपत्र-४ ते जोडपत्र-७ मध्ये दाखविण्यात आलेल्या नमुन्यात, सादर करेल आणि अशी माहिती तिमाही संपल्यानंतर तीस

(३०) दिवसांच्या कालावधीत वितरण परवानाधारकाच्या इंटरनेटवरील संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करेल.

२७.२ आयोग, वितरण परवानाधारकाने कृतीच्या मानकांच्या केलेल्या पूर्ततेचे संनियंत्रण करण्याकरिता, वार्षिक तपासणी करणे व आयोगास अहवाल सादर करणे यासाठी आयोगाच्या अधिका-यास (स्टाफ ऑफिसरला) किंवा कोणत्याही स्वतंत्र एजन्सी/एजन्सीज्ना प्राधिकृत करू शकेल.

२८. सर्वसाधारण तरतुदी

२८.१ छापील अर्ज प्रपत्र, ई-मेल, मोबाईल, वेबसाईट इ. सारख्या सेवा पुरविण्याच्या अन्य पध्दती चालू ठेवतानाच, परवानाधारक उत्तम संनियंत्रण आणि विश्लेषणासाठी बँकएण्डच्या ठिकाणी विनंती करण्यात आलेल्या सर्व सेवांचा, पुरविण्यात आलेल्या आणि प्रलंबित असलेल्या, एकीकृत दृष्टीकोन मिळविण्यासाठी ग्राहक संपर्क व्यवस्थापक (सीआरएम) प्रणालीद्वारे सर्व सेवा देण्याचा प्रयत्न करील.

२८.२ सीआरएम प्रणालीमध्ये एसएमएस/ईमेल अलर्ट, सूचनेद्वारे अर्ज प्राप्त होणे, सेवा पूर्ण होणे, अर्जाची स्थिती बदलणे इ.; पूर्वनिर्धारित कालमर्यादेमध्ये सेवा प्रदान न केल्यास ऑनलाईन स्थितीचे ट्रॅकिंग आणि ऑटो एस्कलेशन टू हायर लेव्हल/ वरच्या पातळीवर आपोआप वाढ होणे या बाबींची माहिती ग्राहक आणि अधिका-यांना देण्याची सुविधा असेल.

२८.३ वितरण परवानाधारक ज्येष्ठ नागरिकांना त्यांच्या घरी जाऊन अर्ज भरणे, देयकांचा भरणा करणे इ. सारख्या सर्व सेवा पुरविल.

परंतु असे की, अशी सेवा केवळ त्याच ज्येष्ठ नागरिकांना देण्यात येईल ज्यांच्या नावे जोडणी असेल आणि ज्या ग्राहकांनी त्यांच्या वयाचा पुरावा सादर केला आहे.

२८.४ वितरण परवानाधारक ग्राहक माहितीसंग्रह (डेटा), ऑपरेटिंग यंत्रणा आणि सॉफ्टवेअरच्या सुरक्षिततेसाठी त्यास आवश्यक वाटणा-या, परंतु औद्योगिक मानकांपेक्षा कमी नसणा-या, वाजवी सुरक्षा मानकांची अंमलबजावणी करील.

२८.५ वितरण परवानाधारक त्यांच्या मासिक देयकांमध्ये हमी दिलेल्या कामगिरीच्या मानकांसह नुकसानभरपाईची संरचना, तक्रार दाखल करण्याच्या पध्दतीची माहिती देयकातील जागेच्या उपलब्धतेनुसार वर्षभरादरम्यान आळीपाळीच्या तत्वावर/रोटेशनल बेसिसवर प्रसिध्द करील.

२८.६ वितरण परवानाधारक ग्राहकांचे हक्क, कृतीची मानके, भरपाईच्या तरतुदी, तक्रार निवारण, उर्जेच्या कार्यक्षम वापरासाठी उपाययोजना आणि वितरण परवानाधारकाच्या अन्य योजना ग्राहकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी समाज माध्यम, इलेक्ट्रॉनिक माध्यम, संकेत-स्थळाद्वारे प्रसिध्दी देऊन आणि ग्राहक सेवांशी संबंधित कार्यालयांमध्ये फलक लावून उचित प्रसिध्दी देण्याची व्यवस्था करील.

२८.७ वितरण परवानाधारक, विद्यमान मीटर्स नवीन तंत्रज्ञानयुक्त मीटर्सने बदलण्याच्या फायद्यासंबंधात सामान्य ग्राहकांमध्ये मुद्रीत/इलेक्ट्रॉनिक/समाज माध्यमांद्वारे जागरुकता निर्माण करण्याची पुरेशी उपाययोजना करील.

२८.८ वितरण परवानाधारक फिडर-निहाय आउटेजची माहिती, आउटेज कमी करण्यासाठी केलेले प्रयत्न, विजेच्या चोरीला आळा किंवा विजेचा अनधिकृत वापर किंवा फेरफार, विद्युत संयंत्र, विद्युत वाहिन्या किंवा मीटरला धोका किंवा नुकसान आणि वर्षभरादरम्यान प्राप्त झालेले परिणाम याबाबतची माहिती त्याच्या संकेत-स्थळावर प्रदर्शित करील.

२९. आदेश आणि कार्यप्रणाली निर्देश निर्गमित करणे

या विनियमांची अंमलबजावणी करण्यासाठी, आयोग, अधिनियमातील तरतुदींच्या अधीन राहून, वेळोवेळी आदेश आणि कार्यप्रणाली निर्देश करू शकेल.

३०. शिथिल करण्याचे अधिकार

आयोग, स्वतःहून किंवा आयोगासमोर हितसंबंधित व्यक्तीने केलेल्या अर्जाच्या संदर्भात, या विनियमांतील कोणतीही तरतूद सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे शिथिल किंवा माफ करू शकेल; मात्र त्यापूर्वी, यासंबंधीच्या कारणांची लेखी नोंद करण्यात येईल आणि तरतूद शिथिल केल्यामुळे बाधित होऊ शकणाऱ्या व्यक्तींना त्यांची बाजू मांडण्याची संधी देण्यात येईल.

३१. दुरुस्ती करण्याचा अधिकार

आयोग या विनियमांतील कोणत्याही तरतुदींमध्ये कोणत्याही वेळी बदल, फेरफार, फेरबदल किंवा सुधारणा करू शकेल.

३२. अडचणी दूर करण्याचा अधिकार

या विनियमांतील तरतुदी अंमलात आणताना जर कोणतीही अडचण उद्भवली तर, आयोग, सर्वसाधारण किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे, अधिनियमातील तरतुदींशी विसंगत नसतील व अडचण दूर करण्यासाठी त्यास आवश्यक वाटतील, अशा तरतुदी करू शकेल.

सही/-
(अभिजीत देशपांडे)

सचिव,
महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

ठिकाण: मुंबई

दिनांक: २४ फेब्रुवारी, २०२१

जोडपत्र १
अर्जाचा नमुना - (लघु-दाब सेवा)

(अर्ज खालीलपैकी ज्या कारणासाठी असेल त्या चौकोनात खूण करावी)

☐ नवीन जोडणीसाठी	☐ विद्युत भारामध्ये वाढ करण्यासाठी
☐ सेवेत रुपांतर करण्यासाठी	☐ ग्राहक वर्गवारीत बदल करण्यासाठी
☐ जागेत बदल करण्यासाठी	
☐ चेंजओव्हर आणि स्विचओव्हर करिता टीपीसी/एडएमएल चा पर्याय	

विद्यमान ग्राहक असल्यास, सेवा जोडणी क्रमांक -- -----
पुरवठादाराचे नाव : -----

१	अर्जदार/संस्थेचे नाव :	
२	वडील/पती/संचालक/भागिदार/विश्वस्त यांचे नाव :	
३	मालक आहे का ताबेदार आहे	
४	पत्ता	
(अ)	संपर्कासाठी:	घर/प्लॉट/जागा क्र. रस्ता क्षेत्र/कॉलनी/शहर जिल्हा दूरध्वनी क्र. : ई-मेल आयडी मोबाईल क्र. :
(ब)	ज्या जागेसाठी नवीन जोडणीकरिता अर्ज करण्यात आला आहे/विद्यमान जोडणी जेथे स्थलांतरित करावयाची असेल त्या जागेचा पत्ता	घर/प्लॉट/जागा क्र. रस्ता क्षेत्र/कॉलनी/शहर जिल्हा
	(ठिकाण सहज शोधण्यासाठी मार्गदर्शक खूण नमूद करावी)	
(सी)	प्लॉटचे आकारमान ..... चौ. फूट	व्यापलेले क्षेत्र ..... चौ. फूट
५	पुरवठ्याची वर्गवारी : (वर्गवारीची यादी जोडण्यात आली आहे)	
६	पुरवठ्याचे प्रयोजन:	
७	अर्जात मागण्यात आलेला एकूण विद्युत भार (KWमध्ये):	
८	ई-देयकाकरिता पर्याय (हो/नाही)	
९	पुरवठ्याचा प्रकार (कायमस्वरुपी/तात्पुरता):	
९(अ)	तात्पुरता पुरवठा असल्यास, हवा आसलेला कालावधी नमूद करावा :	पासून (दिनांक) पर्यंत (दिनांक)
१०	मागितलेल्या वीज पुरवठ्यासाठी सेवा वाहिन्या टाकण्याचे आणि/किंवा समर्पित वितरण सुविधा उभारण्याचे काम आपणाला करावयाचे असल्यास कृपया तसे नमूद करावे: (होय/नाही)	
११	आपणास वितरण परवानाधारकाऐवजी अन्य पुरवठादाराकडून स्वतःचे मीटर आणि संलग्न उपकरणे	

	खरेदी करावयाची आणि बसवायची असल्यास कृपया तसे नमूद करावे: (होय/नाही)
१२	वितरण परवानाधारकाच्या कार्यक्षेत्रात ग्राहकाच्या नावे विजेची देय असलेली कोणतीही थकबाकी : आहे/नाही
१३	जोडणीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या जागेकडून विजेची देय असलेली कोणतीही थकबाकी: आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे :

मी/आम्ही येथे जाहीर करीत आहे की,

- (अ) या अर्जात देण्यात आलेली माहिती माझ्या ज्ञानानुसार सत्य आहे.
- (ब) मी/आम्ही महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१ वाचले आहेत आणि त्यामध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या अटीचे पालन करण्याचे मला/आम्हाला मान्य आहे.
- (क) मी/आम्ही लागू असलेल्या वीज दर आणि अन्य आकारानुसार प्रत्येक महिन्यात विजेच्या देय रकमेचा भरण करू.
- (ड) मी/आम्ही मीटर, कट-आऊट आणि त्यानंतरची विद्युत मांडणी यांच्या सुरक्षिततेसाठी जबाबदार राहू.
- (इ) मी/आम्ही त्यावेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यांतर्गत सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा पूर्तता न करण्यामुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबीसाठी कायदेशीररित्या जबाबदार धरण्यात यावे. अशा पूर्तता न करण्यामुळे होणा-या कोणत्याही नुकसानीची वितरण परवानाधारकाला क्षतिपूर्ती करण्यात यावी.

अर्जाचा नमुना - (उच्च-दाब / अति उच्च-दाब सेवा)

(अर्ज खालीलपैकी ज्या कारणासाठी असेल त्या चौकोनात खूण करावी)

- नवीन जोडणीसाठी विद्युत भारामध्ये वाढ करण्यासाठी
- सेवेत रुपांतर करण्यासाठी ग्राहक वर्गवारीत बदल करण्यासाठी
- जागेत बदल करण्यासाठी
- चॅंजओव्हर आणि स्विचओव्हर करिता टीपीसी/एडएमएल चा पर्याय

विद्यमान ग्राहक असल्यास, सेवा जोडणी क्रमांक -- -----

पुरवठादाराचे नाव : -----

१	अर्जदार/संस्थेचे नाव :	
२	वडील/पती/संचालक/भागिदार/विश्वस्त यांचे नाव :	
३	संपर्कासाठी पत्ता :	
	दूरध्वनी क्रमांक	
	ई-मेल आयडी	
	मोबाईल क्र.	
४	ज्या जागेत नवीन जोडणीकरिता अर्ज करण्यात आला आहे/विद्यमान जोडणी जेथे स्थलांतरित करावयाची असेल त्या जागेचा पत्ता (टिकाण सहज शोधण्यासाठी मार्गदर्शक खूण नमूद करावी)	
५	हवा असलेला पुरवठ्याचा दाब (KVमध्ये) (कृपया लागू असलेल्या वर्गवारीला खूण करा)	११ (KV) २२ (KV) ३३ स(KV) ६६ ((KV) ११० ((KV) १३२ ((KV) २२० (KV)
६	पुरवठ्याचा प्रकार (कायमस्वरूपी/तात्पुरता) :	
६(अ)	तात्पुरता पुरवठा असेल तर, हवा असलेला कालावधी नमूद करावा	पासून (दिनांक): पर्यंत (दिनांक) :
७	अर्जात करण्यात आलेली एकूण करारांतर्गत मागणी (KW/KVA मध्ये)	
८	करारांतर्गत मागणीच्या अंदाजांसाठी आधार- गृहित धरण्यात आलेला डायव्हर्सिटी फॅक्टर	
९	करारांतर्गत मागणी टप्प्याटप्प्याने (फेजिंग) हवी आहे का (होय/नाही)	
	उत्तर होय असल्यास, खालील तपशील देण्यात आलेल्या नमुन्यामध्ये द्यावा:-	
	हवी असलेली करारांतर्गत मागणी शे-यासह, असल्यास, (KVA मध्ये)	ज्या दिनांकापासून पुरवठा हवा असेल तो अंदाजित दिनांक
	(अ)	
	(ब)	
	(क)	
१०	विद्युत मांडणीचे प्रयोजन:	
११	प्रयोजनानुसार वीज दर वर्गवारीचा पर्याय :	
१२	उद्योगाची वर्गवारी: (लागू असेल तेथे खूण करा)	लघु उद्योग मध्यम उद्योग मोठा उद्योग
	युनिटचा प्रकार:	

	(जसे की, मालकीचा/भागिदारीचा/खाजगी मर्यादित/सार्वजनिक मर्यादित/सोसायटी/शासकीय विभाग/शासकीय उपक्रम)	
१३	औद्योगिक जागा विकसित करणा-या संस्थेचे नाव	
१४	स्वतंत्र फिडरमधून पुरवठ्याची गरज आहे का	
१५	उपरोक्त युनिट केव्हाही अन्य ठिकाणी कार्यरत होते का किंवा जोडणीसाठी अर्ज केला होता का? (उत्तर होय असल्यास, कृपया तपशील द्यावा)	(अ) मंजूर भार : (ब) सेवा जोडणी क्र. : (क) देय थकबाकी (असल्यास) :
१६	जागेसाठी विद्युत जोडणीची मागणी यापूर्वी करण्यात आली होती का? (उत्तर होय असल्यास, कृपया तपशील द्यावा)	(अ) युनिटचे नाव : (ब) सेवा जोडणी क्र.: (क) देय थकबाकी (असल्यास) :
१७	वितरण परवानाधारकाच्या कार्यक्षेत्रात ग्राहकाच्या नावे विजेची देय असलेली कोणतीही थकबाकी - आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे:	
१८	जोडणीसाठी अर्ज करण्यात आलेल्या जागेकडून विजेची देय असलेली कोणतीही थकबाकी - आहे/नाही उत्तर होय असल्यास, तपशील देणे:	

मी/आम्ही येथे जाहीर करित आहे की,

- (अ) या अर्जात देण्यात आलेली माहिती माझ्या ज्ञानानुसार सत्य आहे.
- (ब) मी/आम्ही महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (विद्युत पुरवठा संहिता, वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके आणि पॉवर क्वालिटी) विनियम, २०२१ वाचले आहेत आणि त्यामध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या अटींचे पालन करण्याचे मला/आम्हाला मान्य आहे.
- (क) मी/आम्ही लागू असलेल्या वीज दर आणि अन्य आकारांनुसार प्रत्येक महिन्यात विजेच्या देय रकमेचा भरण करू.
- (ड) मी/आम्ही मीटर, कट-आऊट आणि त्यानंतरची विद्युत मांडणी यांच्या सुरक्षिततेसाठी जबाबदार राहू.
- (इ) मी/आम्ही त्यावेळी अंमलात असलेल्या सर्व कायद्यांतर्गत सर्व आवश्यकतांची पूर्तता केली आहे आणि अशा पूर्तता न करण्यामुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही बाबीसाठी कायदेशीररित्या जबाबदार धरण्यात यावे. अशा पूर्तता न करण्यामुळे होणा-या कोणत्याही नुकसानीची वितरण परवानाधारकाला क्षतिपूर्ती करण्यात यावी.

जोडपत्र - २

कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे ग्राहकांना द्यावयाची भरपाई

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual	
१. विद्युत पुरवठा (तात्पुरत्या जोडणीसह) सुरु करणे				
(एक)	अर्जदाराने ग्राहकाधिष्ठित वितरण सुविधा मागितल्यास, अर्ज सादर केल्याच्या तारखेपासून अर्जदाराने करावयाच्या खर्चासंबंधी त्याला कळविण्याचा कालावधी	कामाचे सात (७) दिवस (नागरी क्षेत्रे) कामाचे दहा (१०) दिवस (ग्रामीण क्षेत्रे) कामाचे पंधरा (१५) दिवस (कृषी जोडणी)	रु.२५/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकाराच्या जास्तीत जास्त दुप्पटीच्या अधीन राहून,	Automatic
(दोन)	परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून आणि आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पुरवठा करावयाचा कालावधी		रु.५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, ग्राहक वर्गवारीसाठी लागू असलेल्या सेवा जोडणी आकारांच्या जास्तीत जास्त दुप्पटीच्या अधीन राहून	Automatic
	- अस्तित्वात असलेल्या विद्युत जाळ्यातून कोणत्याही क्षमता वाढीशिवाय जोडणी द्यावयाची असल्यास	(१) महानगर क्षेत्रातील महापालिका क्षेत्रात - सात (७) दिवस (२) महानगर क्षेत्रातील महापालिका वगळून नागरी क्षेत्रात- पंधरा (१५) दिवस (३) ग्रामीण क्षेत्रात- तीस (३०) दिवस		Automatic
				Automatic

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual
-वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा वाढ करावयाची असल्यास	तीन (३) महिने		Automatic
- वितरण यंत्रणेचा भाग असलेले नवीन उप-केंद्र सुरु करावयाची गरज असल्यास	एक (१) वर्ष		Automatic
२. विद्युत पुरवठा पूर्ववत करणे			
(एक)	फ्यूज गेल्याची तक्रार	तीन (३) तास (नागरी क्षेत्रात) अठरा (१८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)	लघु दाब ग्राहकासाठी रु ५०/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास कमाल रु. ५००/- च्या अधीन राहून आणि उच्च दाब ग्राहकासाठी रु १००/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास कमाल रु. १०००/- च्या अधीन राहून
(दोन)	३३केव्ही/२२ केव्ही /११ केव्ही /४००V ओव्हरहेड वाहिन्यात बिघाड झाला असल्यास	चार (४) तास (नागरी क्षेत्रात) चोवीस (२४) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)	परंतु असे की, नागरी क्षेत्रात महिन्यादरम्यान एकत्रित व्यत्यय ३६ तासांपेक्षा जास्त असेल आणि ग्रामीण क्षेत्रात ९६ तासांपेक्षा जास्त असेल तर त्यानंतर नुकसानभरपाईची कॅप त्या महिन्यासाठी लागू राहणार नाही आणि परवानाधारक लघु दाब ग्राहकासाठी रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास आणि उच्च दाब ग्राहकांसाठी रु. १००/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास अदा करील.
(तीन)	जमिनी खालील केबल दोष	आठ (८) तास (नागरी क्षेत्रात) अठ्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)	Manual
(चार)	वितरण रोहित्र आणि संलग्न स्विचगियरमध्ये बिघाड	अठरा (१८) तास (नागरी क्षेत्रात) अठ्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)	Manual
(पाच)	जळालेले मीटर	अठरा (१८) तास (नागरी क्षेत्रात) अठ्ठेचाळीस (४८) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)	Manual
<p>१. जेथे दूर अंतरावरून मीटरमधील नोंदी घेण्याची किमान सुविधा असलेला स्मार्ट मीटर किंवा मीटर बसविण्यात आला आहे तेथे पुरवठा पूर्ववत होण्यासाठी आपोआप भरपाई देय राहिल.</p> <p>२. पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठीची एकूण भरपाई लघु दाब निवासी ग्राहकांसाठी स्थिर आकारांच्या दुप्पटीपेक्षा जास्त आणि सर्व अन्य ग्राहकांसाठी, अशी रक्कम महिन्यासाठी देय असलेल्या स्थिर आकारापेक्षा जास्त असणार नाही.</p> <p>परंतु असे की, रु./एचपी/महिना वर आधारित वीज दर असलेल्या ग्राहकांसाठी भरपाईची रक्कम त्या महिन्यासाठीच्या एकूण स्थिर</p>			

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual	
खर्चाच्या २५ टक्क्यांपेक्षा जास्त असणार नाही.				
३. मीटर्स				
(एक)	ग्राहकाकडून मीटरबाबत तक्रार आल्यास मीटरची तपासणी करणे	चार (४) दिवस (नागरी क्षेत्रात) बारा (१२) दिवस (ग्रामीण क्षेत्रात)	रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	Automatic
(दोन)	मीटर सदोष आढळल्यास बदली करणे	पुढील देयक चक्राच्या आत	रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	Automatic
४. पुनर्जोडणी				
	ज्या ग्राहकाचा वीज पुरवठा सहा (६) महिन्यांपेक्षा कमी कालावधीसाठी तोडण्यात आला आहे त्याच्या बाबतीत-वितरण परवानाधारकाचे समाधान होईल इतकी सर्व रक्कम भरल्याच्या वेळेपासून किंवा वाद असल्यास, अधिनियमाच्या कलम ५६ च्या उप-कलम (१) च्या परंतुकानुसार निषेध नोंदवून अशी रक्कम भरल्याच्या वेळेपासून-पुनर्जोडणी देण्याचा कालावधी	आठ (८) तास (नागरी क्षेत्रात)	रु. ५०/- विलंबाच्या प्रति तासास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	Automatic
		चोवीस (२४) तास (ग्रामीण क्षेत्रात)		Automatic
५. ग्राहकांच्या देयकांबाबतच्या तक्रारी				
(एक)	ग्राहकाच्या तक्रारीची पोचपावती देणे	व्यक्तीशः किंवा दूरध्वनीवर तक्रार केली असल्यास, ताबडतोब	रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	Automatic
	पोस्टाने पाठविल्यास, सात (७) दिवसात			Automatic

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual
(दोन) देयकाच्या तक्रारीचे निराकरण एक) विद्युत देयकाबाबत- देयक न मिळाल्याची किंवा देयक भरणा करण्यास अपुरा अवधी मिळाल्याबाबत तक्रार असल्यास दोन) अन्य तक्रारीच्या बाबतीत	तक्रार प्राप्त झाल्यापासून चौवीस (२४) तासांच्या आत पुढील देयक चक्राच्या कालावधीत	रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून रु. १००/- विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. २५०/- च्या अधीन राहून	Automatic
६. ग्राहक सनद/सेवा			
(एक) वितरण परवानाधारकाच्या प्राधिकृत प्रतिनिधीने दिसू शकेल अशी नाम-पट्टी लावणे आणि ग्राहकाने मागितल्यास ओळखपत्र आणि प्राधिकारपत्र दाखवणे	ग्राहकांशी होणा-या सर्व भेटीच्या प्रसंगी	रु. ५०/- कसूर झाल्याच्या प्रत्येक प्रकरणी	Manual
७. अन्य सेवा			
(एक) ग्राहकाच्या मीटरच्या नोंदी घेणे	प्रत्येक तीन महिन्यांतून एकदा (कृषी ग्राहक) प्रत्येक महिन्यांतून एकदा (अन्य सर्व ग्राहक) विनियम १६.१.१ आणि १६.३.६ नुसार असलेल्या सूटच्या अधीन राहून	रु. १००/- विलंबाच्या पहिल्या महिन्यांत किंवा त्याच्या भागास ; रु. १५०/- पहिल्या महिन्याच्या विलंबा नंतरच्या प्रति महिन्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. ५००/- च्या अधीन राहून	Automatic
(दोन) इतर सेवा देण्यासाठी अर्जाच्या तारखेपासूनचा कालावधी		रु. १००/- विलंबाच्या प्रत्येक आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास, जास्तीत जास्त रु. ५००/- च्या अधीन राहून	Automatic
- नावांत बदल	दुसरे देयक चक्र		Automatic
- वीज दराच्या वर्गवारीत बदल	दुसरे देयक चक्र		Automatic
-करारांतर्गत मागणीत/ मंजूर भारांत कपात	दुसरे देयक चक्र		Automatic
खाते बंद करणे - खाते बंद झाल्याच्या तारखेपासून ग्राहकाला अंतिम देय रक्कम अदा करण्यासाठीचा कालावधी	सात (७) दिवस		Automatic

पुरवठ्याचे कार्य/घटना	मानक	देय भरपाई	Automatic/Manual	
८. विद्युत पुरवठ्याची गुणवत्ता				
(एक)	व्होल्टेजमधील तफावत	तक्ता १ आणि तक्ता २ (विनियम २२.५)	रु.२५/- प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेजमध्ये बदल होईल;	Manual
(दोन)	व्होल्टेजमधील असंतुलन	तक्ता ४ (विनियम २२.७)	रु.१००/-प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेजमध्ये असंतुलन होईल;	Manual
(तीन)	व्होल्टेज डीप्स/स्वेलस	तक्ता ५ (विनियम २२.८)	रु.५०/- प्रत्येक घटनेत ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेज डीप्स किंवा स्वेल निर्माण होईल;	Manual
(चार)	शॉर्ट व्होल्टेज व्यत्यय	तक्ता ६ (विनियम २२.१०)	रु.५०/-प्रत्येक घटनेत विहित मर्यादेच्या पलिकडे	Manual
(पाच)	व्होल्टेज हार्मोनिक्स	आयएस १७०३६ नुसार	रु.१००/-प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे व्होल्टेज हार्मोनिक्स राहिल;	Manual
(सहा)	करंट हार्मोनिक्स	आयईईई स्टॅंडर्ड ५१९-२०१४ प्रमाणे	५० पैसे प्रति युनिट कालावधीसाठी ज्यात विहित मर्यादेच्या पलिकडे करंट हार्मोनिक्स राहिल (वितरण परवानाधारकाला निर्देशित ग्राहकाकडून देय)	Manual
आयोग पुरवठ्याच्या गुणवत्तेच्या संबंधात भरपाईच्या प्रयोज्यतेचा दिनांक स्वतंत्रपणे अधिसूचित करील.				

जोडपत्र--४ भरपाई अदा करण्यात आलेल्या वैयक्तिक तक्रारींचा अहवाल								
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना								
अ.क्र.	तक्रार क्रमांक	तक्रार दाखल केल्याचा दिनांक/ऑटोमॅटिक भरपाई	ग्राहक क्रमांक	ग्राहकाचे नाव व पत्ता	तक्रारीचे स्वरूप	कृतीच्या मानकाचा संदर्भ	भरपाईची रक्कम (रुपयांत)	भरपाई प्रदान केल्याचा दिनांक (DD/MM/YYYY)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								
टीप- कृतीच्या मानकांचे पालन न केल्यामुळे ज्या बाबीकरिता भरपाई प्रदान करण्यात आली असेल त्या बाबीच्या वर्गवारीनुसार अहवाल तयार करण्यात येईल.								

जोडपत्र - ५ - (१ फेज/ ३ फेज) सदोष मीटर्सवर केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल							
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना							
अ.क्र.	वितरण परवानाधारकाचे नाव	कृतीच्या मानकांचा संदर्भ	तिमाहीच्या सुरुवातीला असलेली सदोष मीटर्सची संख्या	तिमाहीत भर पडलेल्या सदोष मीटर्सची संख्या	एकूण सदोष मीटर्सची संख्या	दुरुस्त/बदली केलेल्या मीटर्सची संख्या	तिमाहीच्या अखेरीस प्रलंबित सदोष मीटर्सची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१							
२							
३							
४							
५							

जोडपत्र - ७ - विश्वासाहता निर्देशांकांच्या संबंधातील कामगिरीचा अहवाल						
वितरण परवानाधारकाने आयोगाला सादर करावयाच्या तिमाही अहवालाचा नमुना						
(१) प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (SAIDI)						
अ.क्र.	महिना	Ni = "आय" फीडर/डीटी वरील मोठ्या व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या ग्राहकांची संख्या	Ri = "i" फीडर/डीटी वरील प्रत्येक व्यत्ययानंतर विजेचा पुरवठा पूर्ववत करण्यासाठी लागलेला वेळ	Nt = वितरण परवानाधारकांच्या क्षेत्रातील एकूण ग्राहकांची संख्या	(कृषि फीडर्स वगळून) सर्व फीडर्स/डीटी साठी बेरीज (Ri*Ni)	SAIDI = (६)/(५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
	एकूण					

(२) प्रणालीच्या सरासरी व्यत्ययाच्या वारंवारतेचा निर्देशांक (SAIFI)					
अ.क्र.	महिना	Ni = "i" फीडर/डीटी वरील मोठ्या व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या ग्राहकांची संख्या	व्यत्ययाचा अनुभव घेतलेल्या "i" फीडर्स/डीटी च्या ग्राहकांची संख्या = बेरीज Ni	Nt = वितरण परवानाधारकांच्या क्षेत्रातील एकूण ग्राहकांची संख्या	(SAIFI) = (४)/(५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
	एकूण				

(३) ग्राहकांच्या सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI)				
अ.क्र.	महिना	SAIDI	SAIFI	SAIDI / SAIFI
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
	एकूण			

(४) उच्च दाब ग्राहकांसाठी सरासरी व्यत्ययाच्या कालावधीचा निर्देशांक (CAIDI)					
अनु. क्र.	महिना	Ni = मोठा व्यत्यय अनुभवा-या उच्च दाब ग्राहकांची संख्या	Ri = उच्च दाब ग्राहकाची प्रत्येक व्यत्ययाची घटना पूर्ववत होण्यासाठीचा कालावधी	बेरीज (Ri*Ni) सर्व उच्च दाब ग्राहकांसाठी	CAIDI=(५)/(३)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
	एकूण				

MAHARASHTRA ELECTRICITY REGULATORY COMMISSION**Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Electricity Supply Code and Standards of Performance of Distribution Licensees including Power Quality) Regulations, 2021****ELECTRICITY ACT, 2003**

No. MERC/Legal/2021/66 - In exercise of the powers conferred by the proviso to sub-section (1) of Section 43 read with clause (t) of sub-section (2) of Section 181 and clause (a) of sub-section (2) of Section 45 read with clause (u) of sub-section (2) of Section 181, sub-section (5) of Section 45, Section 46, sub-section (1) and sub-section (4) of Section 47 read with clause (v) and clause (w) of sub-section (2) of Section 181 and Section 50 read with clause (x) of sub-section (2) of Section 181 and sub-section (1) and sub-section (2) of Section 57 read with clause (za) of sub-section (2) of Section 181, Section 59 and clause (zp) of sub-section (2) of Section 181 of the Electricity Act, 2003, the Maharashtra Electricity Regulatory Commission hereby makes the following Regulations, namely:

1. Short Title, Scope Extent and Commencement

- 1.1. These Regulations may be called the “Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Electricity Supply Code and Standards of Performance of Distribution Licensees including Power Quality) Regulations, 2021. (hereinafter referred to as ‘the Code’)
- 1.2. Save as otherwise provided in this Code, Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Electricity Supply Code and Other Conditions of Supply) Regulations, 2005 and Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Standards of Performance of Distribution Licensees, Period for Giving Supply and Determination of Compensation) Regulations, 2014 are hereby repealed.
- 1.3. Notwithstanding such repeal anything done or action taken or purported to have been taken, or proceedings initiated under such repealed Regulations, shall be deemed to have been taken under this Code to the extent that same were not inconsistent with the Act; and
- 1.4. All the forms and formats annexed to the Code set out the minimum requirements to be maintained by the Distribution Licensees in their forms and formats. The Distribution Licensee may make suitable amendments in the forms/formats maintaining the minimum information and may include such provisions which are not inconsistent with the Act and the Regulations after seeking prior approval of the Commission. Such amended forms/ formats would be posted on the website of the respective Distribution Licensees for use by Consumers only after prior approval of the Commission.

- 1.5. This Code shall be applicable to:
- all Distribution Licensees including Deemed Distribution Licensees and all Consumers in the State of Maharashtra;
  - all other persons who are exempted under Section 13 of the Act; and
  - unauthorised supply, unauthorised use, diversion and other means of unauthorised use/ abstraction of electricity.
- 1.6. These Regulations shall come into force from the date of their notification in the Official Gazette.

2. Definitions

- 2.1. Words, terms and expressions defined in the Electricity Act, 2003, as amended from time to time and used in this Regulations shall have and carry the same meaning as defined and assigned in the said Act.
- 2.2. In these Regulations unless the context otherwise requires:
- “**Act**” means the Electricity Act, 2003 (36 of 2003) as amended from time to time;
  - “**Applicant**” means a person who makes an application for supply of electricity, increase or reduction in Contract Demand / Sanctioned Load, change of name, disconnection or restoration of supply or termination of agreement, or other services as the case may be, in accordance with the provisions of the Act and the rules and regulations made thereunder;
  - “**Area of Supply**” means the area within which a Distribution Licensee is authorised by its Licence to supply electricity;
  - “**Authorised Representative**” refers to all officers, staff or representatives of the Distribution Licensee, discharging functions under the general or specific authority of the Distribution Licensee;
  - “**Automated Meter Reading System (AMR)**” means the scheme to automate the task of data collection from each meter / location to Meter Data Acquisition System (MDAS) at the central location or intermediate location or any other Data Storage Device;
  - “**Average Power Factor**” means-
    - the ratio of kilowatt hours consumed during billing period to root of sum of squares of kilowatt hours consumed during billing period & reactive (lag+ lead) kilo-volt ampere hours consumed during billing

period; or

- (ii) the ratio of kilowatt hours consumed during billing period to kilo-volt ampere hours consumed during billing period;

as may be recorded by the Consumer's meter and shall be rounded off to two (2) decimal places;

- g. **“Call Centre”** means the office set up (may be at back end or customer interfacing front end including a physical customer care centre) with adequate technology and systems for registering Consumer complaints related issues round the clock;
- h. **“Clearance(s)”** means necessary approval(s) / No Objection Certificate(s) (NOC) sought from all relevant persons or authorities including but not limited to the Municipal Authorities, Electrical Inspectorate, Pollution Control Board etc which is required for the execution of work(s) by the Distribution Licensee(s);
- i. **“Continuous Phenomenon”** means deviations from the nominal value that occur continuously over time;
- j. **“Customer Average Interruption Duration Index (CAIDI)”** means the average interruption duration of the sustained interruptions for those who experienced interruptions during the reporting period determined by dividing the sum of all sustained Consumer interruption duration in minutes by the total number of interrupted Consumers for the reporting period;
- k. **“Commission”** means the Maharashtra Electricity Regulatory Commission;
- l. **“Consumer”** refers to any person as defined in Section 2 (15) of the Act. Further, a Consumer may be classified as:
- i. ‘Low Tension Consumer (LT Consumer)’ if it is connected or taking supply from network of Licensee at Low Voltage;
- ii. ‘High Tension Consumer (HT Consumer)’ if it is connected or taking supply from network of Licensee at High Voltage; or
- iii. ‘Extra High Tension Consumer (EHT Consumer)’ if it is connected or taking supply from network of Licensee at Extra High Voltage;
- m. **“Contract Demand”** means demand in kilowatt (kW) / kilovolt ampere (kVA)/ Horse Power (HP), mutually agreed between Distribution Licensee and the Consumer as entered into in an agreement in which the Distribution

Licensee makes a commitment to supply in accordance with the terms and conditions contained therein; or equal to the Sanctioned Load, where the Contract Demand has not been provided in such agreement;

- n. **“Days”** means clear working days
- o. **“Declared Supply Voltage (Uc)”** means the voltage at the Consumers supply terminals declared by the supplier of electrical energy. Declared supply voltage is usually equal to the nominal voltage;
- p. **“Dedicated Distribution Facilities (DDF)”** means such facilities, not including a service- line, forming part of the distribution system of the Distribution Licensee which are clearly and solely dedicated to the supply of electricity to a single Consumer or a group of Consumers on the same premises or contiguous premises :

Provided that tapping of HT lines is allowed for single or group of Agriculture Consumers situated in same or contiguous or distinct premises, seeking Dedicated Distribution Facility through High Voltage Distribution System;

- q. **“Designated Consumers”** means the Consumers using or engaged in any of the following process i.e. Arc Furnace, Induction Furnace, Iron & Steel, Aluminium, Textile, Paper & Pulp, Chlor-Alkali, Petro-Chemical, Cement, Pharmaceuticals IT/ITES, Airports, Malls, Hotels, Banking, Railways/Metros or as may be specified by the Commission from time to time and connected at a supply voltage of 11 kV & above;
- r. **“Express Feeder”** is a feeder emanating from the Licensees substation to connect to a single point of supply, which also includes dedicated distribution facility (DDF);
- s. **“Extra High Voltage (EHV)”** or **“Extra High Tension (EHT)”** means all voltages above 33,000 Volts;
- t. **“Flicker”** means the impression of unsteadiness of visual sensation induced by a light stimulus whose luminance or spectral distribution fluctuates with time;
- u. **Flicker Severity’** means intensity of flicker annoyance evaluated by the following quantities:
- i. Short term severity (P_{st}) measured over a period of 10 min;
  - ii. Long term severity (P_{lt}) calculated from a sequence of twelve P_{st} -values over a 2-hour time interval;

- v. **“Forum”** shall have the same meaning ascribed to it under Regulation 2.1(f) of the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Consumer Grievance Redressal Forum & Electricity Ombudsman) Regulations, 2020 including any amendment thereto in force from time to time;
- w. **“Fuse-off call”** refers to a complaint handling procedure with regard to an individual Consumer and involving restoration of supply by replacement of a fuse at such Consumer’s premises, not simultaneous with any other failure;
- x. **“Grievance”** shall have the same meaning ascribed to it under Regulation 2.1(e) of the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Consumer Grievance Redressal Forum & Electricity Ombudsman) Regulations, 2020 including any amendment thereto in force from time to time;
- y. **“Grievance Redressal Regulations” means** Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Consumer Grievance Redressal Forum & Electricity Ombudsman) Regulations, 2020 as amended from time to time;
- z. **“Harmonics”** means the sinusoidal component of a periodic wave, either Voltage or Current waveform, having a frequency that is an integer multiple of the fundamental frequency of 50 Hz;
- aa. **“High Voltage (HV)” or “High Tension (HT)”** means all voltages above and including 650 Volt and up to and including 33,000 Volts;
- bb. **“Indian Standards (IS)”** means standards specified by Bureau of Indian Standards;
- cc. **“IEC Standard”** means a standard approved by the International Electrotechnical Commission;
- dd. **“Licensed Electrical Contractor”** means an electrical contractor licensed by the State Government for the purpose of carrying out the designated or permitted electrical works;
- ee. **“Load Factor”** means the ratio of the total number of units consumed during a given period to the total number of units which may have been consumed had the Contract Demand or Sanctioned Load been maintained throughout the same period and shall usually be expressed as a percentage;
- ff. **“Low Voltage (LV)” or “Low Tension (LT)”** means all voltages below 650 Volt;
- gg. **“Maximum Demand”** in kilowatts or kilo-volt-amperes, in relation to any period shall, unless otherwise provided in any general or special order of the

Commission, mean four times the largest number of kilowatt-hours or kilovolt-ampere-hours supplied and taken during any consecutive Fifteen (15) minutes blocks in that period:

Provided that Licensee shall continue to compute Maximum Demand in Thirty (30) minute blocks till the meters are replaced/re-programmed for Fifteen (15) minute blocks, as per the plan approved by the Commission;

hh. **“Maximum demand load current”** means the current value at the Point of Supply calculated as the sum of the currents corresponding to the maximum 15/30-minute demand during each of the twelve previous months divided by 12;

ii. **“Meter”** means a set of integrating instruments used to measure and/or record and store the information regarding amount of electrical energy supplied or the quantity of electrical energy contained in the supply, in a given time, which includes whole current meter and metering equipment, such as current transformer, capacitor voltage transformer or potential or voltage transformer with necessary wiring and accessories including for communication and also includes pre-payment meters, Special Energy Meters, Net Meters, etc.:

Provided that in case of energy being correctly measured and /or recorded in Meter but communication accessories have failed, then such Meter shall not be treated as faulty for the purpose of billing under this Regulations;

jj. **“Metropolitan Area”** means an area having a population of 10 Lakh or 1 Million or more, comprised in one or more districts and consisting of two or more Municipalities or Panchayats or other contiguous areas, specified by the Governor by public notification to be a Metropolitan area;

kk. **“Month”**, in relation to billing of charges, means the English Calendar month or any period of Thirty (30) days;

ll. **“Occupier”** means the person in occupation of the premises where energy is used or is proposed to be used;

mm. **“Point of Supply”** means the point at the outgoing terminals of the Distribution Licensee’s cutouts/switchgear fixed in the premises of the Consumer:

Provided that, in case of HT and EHT Consumers, the Point of Supply means the point at the outgoing terminals of the Distribution Licensee’s metering cubicle placed before such HT and EHT Consumer’s apparatus:

Provided further that, in the absence of any metering cubicle or, where the

metering is on the LT side of the HT or EHT installation, the Point of Supply shall be the incoming terminals of such HT and EHT Consumer's main switchgear;

- nn. **“Power Quality Meter (PQ Meter)”** means a device suitable for monitoring and recording of power quality. It shall be capable of accurate measurement, monitoring and recording of harmonics, sags, swells, flickers and other power quality parameters;
- oo. **“Residual Voltage (Ures)”** Minimum value of Urms ($\frac{1}{2}$) recorded during a voltage dip or interruption.
- pp. **“Rural Area”** means area not covered under ‘Urban Area’;
- qq. **“r.m.s. (root-mean-square) value”** means square root of the arithmetic mean of the squares of the instantaneous values of a quantity taken over a specified time interval and a specified bandwidth;
- rr. **“Sanctioned Load”** means load in kilowatt (kW) / kilovolt ampere (kVA) / Horse Power (HP) which the Distribution Licensee has agreed to supply from time to time subject to governing terms and conditions;
- ss. **“Smart Meter”** shall have the same meaning as ascribed to it under Regulation 2 (1) (ta) of the Central Electricity Authority (Installation and Operation of Meters) Regulations, 2006 including any amendment thereto in force from time to time;
- tt. **“Supply Voltage Interruption”** is a condition in which the voltage at the supply terminals is completely lost or lower than 5% of the nominal voltage condition. It can be classified as:
  - i. **Sustained or long interruption** means supply interruption is longer than 3 min;
  - ii. **Short interruption** means supply interruption is from 10 ms to 3 min;

For poly-phase systems, a supply interruption occurs when the voltage falls below 5% of the nominal voltage on all phases (otherwise, it is considered to be a dip)

- uu. **“Supply voltage dip”** means a temporary reduction of the r.m.s. supply voltage at a given point in the electrical supply system of 10 to 90% of the declared voltage for a duration from 10 ms up to and including 1 min;
- vv. **“Supply voltage dip duration”** means time between the instant at which the r.m.s. voltage falls below the start threshold and the instant at which it

rises to the end threshold;

- ww. **“Supply voltage dip end threshold”** means r.m.s. value of the supply voltage specified for the purpose of defining the end of a supply voltage dip;
- xx. **“Supply voltage dip start threshold”** means r.m.s. value of the supply voltage specified for the purpose of defining the start of a supply voltage dip;
- yy. **“Supply voltage dip Residual Voltage”** means minimum value of r.m.s. voltage recorded during a voltage dip;
- zz. **“Supply voltage swells (temporary Power Frequency Overvoltage)”** means temporary increase in the r.m.s. supply voltage at a given point in the electrical supply system above 110% of the declared voltage for a duration from 10 ms up to and including 1 min;
- aaa. **“Supply voltage swell duration”** means time between the instant at which the r.m.s. voltage exceed the start threshold and the instant at which it falls below the end threshold;
- bbb. **“Supply voltage swell end threshold”** means r.m.s. value of the supply voltage specified for the purpose of defining the end of a supply voltage swell;
- ccc. **“Supply voltage swell start threshold”** means r.m.s. value of the supply voltage specified for the purpose of defining the start of a supply voltage swell;
- ddd. **“System Average Interruption Duration Index” (SAIDI)** means the average duration of sustained interruptions per Consumer occurring during the reporting period, determined by dividing the sum of all sustained Consumer interruptions durations, in minutes, by the total number of Consumers;
- eee. **“System Average Interruption Frequency Index” (SAIFI)** means the average frequency of sustained interruptions per Consumer occurring during the reporting period, determined by dividing the total number of all sustained Consumer interruption durations by the total number of Consumers;
- fff. **“Temporary Supply”** means supply of electricity for a temporary period, not exceeding one (1) year, as may be agreed between the Distribution Licensee and the Applicant.
- ggg. **“Total Demand Distortion (TDD)”** means the ratio of the root mean square of the harmonic content, considering harmonic components up to the 50th order, expressed as a percent of the maximum demand current;

- hhh. **“Total Harmonic Distortion’ or ‘THD”** means the ratio of the root mean square of the current harmonic content, considering harmonic components up to the 50th order, expressed as a percent of the fundamental;
- iii. **“Urban Area”** means the areas covered by all Municipal Corporations and other Municipalities including the areas falling under the various Urban Development Authorities, Cantonment Authorities and Industrial Estate, SEZ’s and Townships including those specified by the Government of Maharashtra;
- jjj. **“Voltage”** means the difference of electric potential measured in volts between any two conductors or between any part of either conductor and the earth;
- kkk. **“Voltage Events”** means sudden and significant deviations from normal or desired wave shape. Voltage events typically occur due to unpredictable events (e.g. faults) or due to external causes (e.g. weather conditions);
- lll. **“Voltage Fluctuation’ or ‘Voltage Variations”** means series of voltage changes or a cyclic variation of the voltage envelope, the magnitude of which does not normally exceed the specified voltage ranges;
- mmm. **“Voltage unbalance”** means a condition in a poly-phase system in which the r.m.s. values of the line-to-line voltages (fundamental component), or the phase angles between consecutive line voltages, are not all equal;

2.3. Words or expressions used herein and not defined shall have the meanings assigned to them in the Act or the Rules or Regulations made there under.

3. System of Supply and Classification of Consumers

3.1. Except where otherwise previously approved by the Authority, the Distribution Licensee shall give supply of energy on the following systems, namely—

- a. Low voltage – Alternating current single phase or Alternating current three phase-Four Wire, 50 cycles.
- b. High voltage – Alternating current three phases, 50 cycles.
- c. Extra High voltage – Alternating current three phases, 50 cycles.

3.2. Except where otherwise previously approved by the Authority, the classification of installations shall be as follows: -

- a. Two wires, single phase, 230 / 240 volts- General supply not exceeding 40 amperes.
- b. Four / Three wires, three phase, 230 / 240 volts between phase wire and neutral or 400 / 415 volts between the phases / lines and Sanctioned Load/Contract Demand not exceeding-160 kW/ 200 kVA:

Provided that in case of multiple Consumers in the same building / premises with cumulative Sanctioned Load/Contract Demand exceeding 160 kW / 200 kVA, such limit would be 480 kW / 600 kVA.

- c. Three phase, 50 cycles, 11 kV – all installations with Contract Demand above the limit specified in the clause (b) and up to 3000 kVA:

Provided that in Metropolitan Area or in case of supply to an installation through an express feeder in other area, the Contract Demand limit would be 5000 kVA.

- d. Three phase, 50 cycles, 22 kV – all installations with contract demand above the limit specified in the clause (b) or clause (c) and up to 7500 kVA:

Provided that in Metropolitan Area or in case of supply to an installation through an express feeder in other area, the Contract Demand limit would be 10,000 kVA.

- e. Three phase, 50 cycles, 33 kV – all installations with Contract Demand above the limit specified in the clause (b) or clause (c) or (d) above and up to 10,000 kVA:

Provided that in Metropolitan Area or in case of supply to an installation through an express feeder in other area, the Contract Demand limit would be 20,000 kVA.

- f. Three phase, 50 cycles, Extra High Voltage – all installations with Contract Demand above the limit specified in the clause (d) or clause (e).

Provided that in case the Consumer who is eligible for single phase connection wants to avail supply at three phase, or any Consumer who seeks supply at the voltage level higher than its eligible voltage, such Consumer can avail such supply, if it is technically feasible and by incurring required expense:

Provided further, the licensee may release electricity supply at the voltage higher or lower than specified above only under exceptional circumstances based on the technical feasibility and considering the system constraints:

Provided further that if the supply is released at lower voltage than specified above, voltage surcharge as determined by the Commission from time to time shall be charged to the Consumer:

Provided further the Distribution Licensee, having regard to the nature of supply and purpose for which supply is required, may adopt special system of supply including multiple source of supply for specific Consumers, if it is demanded by the Consumer and if the same is technically feasible. However, additional cost towards such special system of supply over and above the cost towards applicable system of supply shall be borne by the concerned Consumers:

Provided further that in case of technical constraints or Right of Way restrictions, the Distribution Licensee may release new supply connections using the existing feeder designated as standby source on following conditions:

- a. Quality of Supply of the original Consumer is not affected:
- b. An adequate technical infrastructure and protection system to be installed to avoid the interruption of the original Consumer for any fault occurring for the new Consumer:
- c. Distribution Licensee shall intimate the original Consumer regarding technical constraint and the proposal of using the existing feeder:
- d. The proportionate depreciated cost of common portion of feeder line payable by 2nd and or subsequent Consumer shall also be intimated and refunded to the concerned Consumer through adjustment in energy bill:

Illustration: Original Consumer paid for Rs 100 Lakh towards infrastructure cost of 10 MVA and the depreciated cost during the 3rd year is Rs 85 Lakh as per depreciation rate specified in Tariff Regulations. If the subsequent Consumer applies for 1 MVA load in the 3rd year, subsequent Consumer shall be liable to pay proportionate cost of 1 MVA load i.e. Rs 8.5 Lakh which is 10% of the depreciated value of cost incurred by the original Consumer.

Provided further that Consumer having multiple sources of supply may be subjected to additional fixed charges as determined by the Commission from time to time based on Distribution Licensee's proposal in Tariff Petition.

- 3.3. Tapping of HT Line is allowed for Agriculture Connections through High Voltage Distribution System (HVDS) or by conversion of Low Voltage Distribution System (LVDS) to HVDS under DDF:

Provided that infrastructure created from point of tapping on HT line to Consumer end under HVDS DDF shall be for exclusive use of such Agricultural Consumer/group of Agricultural Consumers and shall not be shared with the other category of Consumers:

Provided further that aforesaid provisions are applicable only to the agriculture Consumer seeking DDF on HVDS and not applicable to other Consumers on LVDS.

4. Recovery of Charges

4.1. The Distribution Licensee is authorized to recover charges for the supply of electricity from any person requiring such supply in accordance with the provisions of the Act and these Regulations.

4.2. The charges that a Distribution Licensee is authorized to recover under these Regulations include-

- (a) recovery of such expenses as may be reasonably incurred by the Distribution Licensee in providing electric line or electrical plant used for the purpose of giving supply, in accordance with Regulation 4.3 below:

Provided that the cost of network for providing connection to a EHT Consumer shall be borne by the Transmission Licensee and the Consumer may be charged according to the Schedule of Charges as specified in Regulation 19:

Provided further that the Distribution Licensee shall collect the charges from the EHT Consumer and remit the same to the concerned Transmission Licensee within Seven (7) days of realisation of payment by the Consumer:

Provided further that in the event cost of network is incurred by the Consumer, the same shall be reimbursed by the Transmission Licensee to the Distribution Licensee within Seven (7) days of assets being handed over to Transmission Licensee after deducting applicable charges as per approved Schedule of Charges:

Provided further that Distribution Licensee shall reimburse the amount so received from Transmission Licensee to the Consumer by adjustment in the monthly energy bill:

Provided further that the cost incurred by the Consumer to be reimbursed proportionately in the ratio of actual billing demand recorded for the month and Sanctioned Load:

Explanation: If Sanctioned Load is 20 MW and billing demand recorded for a month is 5 MVA, then Consumer to be reimbursed 25% of the total reimbursable amount.

Provided further that the entire cost which is reimbursable to the Consumer shall be paid once billing demand reaches 70% of the Sanctioned Load:

Provided further that cost incurred by the Consumer will not be reimbursed if DDF is opted by the Consumer:

Provided further that it shall be responsibility of the Distribution Licensee to coordinate with State Transmission Utility/Transmission Licensee(s), wherever required, to ensure that the required supply at Extra High Tension is made available within the time frame specified under this Regulation.

- (b) charges for electricity supplied by the Distribution Licensee in accordance with Regulation 4.4 below.

4.3. **Recovery of expenses for giving supply**

- 4.3.1 The Distribution Licensee shall recover the expenses referred to in Regulation 4.2 (a) above, in accordance with the principles contained in this Regulation 4.3 and based on the rates contained in the Schedule of Charges approved by the Commission under Regulation 19:

Provided that the Distribution Licensee may, with the approval of the Commission, in case of any category of Consumers, recover such expenses on the basis of an average or normative rate for providing the electric line or electrical plant for the purpose of giving supply.

- 4.3.2 The Distribution Licensee shall be authorised to recover expenses reasonably incurred on providing supply to the Applicant based on the Schedule of Charges approved by the Commission under Regulation 19:

Provided further that the Distribution Licensee shall be entitled to use service-line setup for the Applicant to provide supply to any other Applicant, notwithstanding that all expenses reasonably incurred have been recovered in accordance with this Regulation 4.3, except if such supply is detrimental to the supply to the existing Consumer already connected therewith.

- 4.3.3 Where an Applicant opts for DDF for his premises, the Distribution Licensee shall be authorized to recover all expenses reasonably incurred on such works from the Applicant.

- 4.3.4 Where the Distribution Licensee has recovered the expenses referred to in Regulation 4.3.3 above, the Consumer shall be entitled to the depreciated value of such DDF, upon termination of the agreement or permanent discontinuance of supply in accordance with these Regulations if Distribution Licensee opts for taking over of such assets:

Provided that, on permanent discontinuance of supply in case of such Consumers who had opted for a DDF, the Distribution Licensee may choose to take over the assets created under DDF on payment of depreciated value:

Provided further that, where the Distribution Licensee does not intend to take over such assets created under DDF, such facilities shall be retained by the Consumer upon termination of the agreement or permanent discontinuance of supply in accordance with these Regulations:

Provided further that, where the discontinuance of supply is on account of the Consumer's failure to pay any sum under Section 56 of the Act, the Distribution Licensee, in addition to the rights available under that Section, shall be entitled to adjust such sums due from the depreciated value of facilities to which the Consumer is entitled under this Regulation 4.3.4 or to retain facilities of such depreciated value as to cover such sums due from such Consumer to the Distribution Licensee.

- 4.3.5 Where an Applicant requires temporary supply, the Distribution Licensee shall be authorized to recover expenses reasonably incurred for the purpose of giving such temporary supply and for the purpose of discontinuance of such temporary supply based on the Schedule of Charges approved by the Commission under Regulation 19:

Provided that in case of temporary power supply, Applicant shall adhere to Central Electricity Authority (Measures relating to Safety and Electric Supply) Regulations, 2010 as amended from time to time:

Provided such temporary power supply shall not be released prior to the clearance of the outstanding energy bills against the temporary/permanent power supply. Also, the incumbent shall submit an undertaking to Distribution Licensee or Supplier to clear such outstanding energy charges prior to release of such temporary power supply:

Provided further that such temporary power supply shall be released with pre-paid meter wherever technically feasible.

- 4.3.6 The Distribution Licensee shall maintain the works for the purpose of giving supply to the Consumer over the period of such supply.

- 4.3.7 Where the Distribution Licensee permits an Applicant to carry out works under the Regulation 4.3 through a Licensed Electrical Contractor, the Distribution Licensee shall not be entitled to recover expenses relating to such portion of works so carried out by the Applicant:

Provided however the Distribution Licensee shall be entitled to recover, from the

Applicant, charges for supervision undertaken by the Distribution Licensee, at such rate, as may be approved in the Schedule of Charges under Regulation 19 not exceeding Fifteen (15) per cent of the cost of labour that would have been employed by the Distribution Licensee in carrying out such works:

Provided further that such work shall be carried out as per the specifications prescribed by the Distribution Licensee.

4.4. **Charges for Electricity Supplied**

4.4.1 The Distribution Licensee is authorized to recover charges for electricity supplied in accordance with such tariffs as may be fixed from time to time by the Commission:

Provided that in case of distribution of electricity in the same area by two or more Distribution Licensees, the Commission may fix only the maximum ceiling of tariff for retail sale of electricity.

4.4.2 The Distribution Licensee is also authorized to recover such surcharge and charges for wheeling as may be specified under the provisions of sub-section (2) and sub-section (3) of Section 42 of the Act and such additional surcharge as may be specified under the provisions of sub-section (4) of Section 42 of the Act.

4.4.3 Unless otherwise specified, all EHT, HT and LT charges refer to one Point of Supply and each separate establishment shall be given separate Point of Supply.

4.4.4 The charges for electricity supplied under this Regulation 4.4 may include a fixed charge in addition to a charge for actual electricity supplied, in accordance with terms and conditions of tariff as may be specified.

4.4.5 In addition to the charges fixed by the Commission, Consumers shall be required to pay all taxes, duties and other statutory charges as may be required under any law for the time being in force.

5. **Application for Supply/additional load/shifting of services / extension of services / restoration of supply**

5.1 The Distribution Licensee shall provide facility to the Applicant to submit its application for supply / additional load / shifting of services/ extension of services / restoration of supply and all other purposes through hard copy or online web portal or mobile application:

Provided that all applications for new supply shall be submitted through online portal only for Urban Areas within Six (6) months of notification of this Regulations:

Provided further that the applications for new supply in Rural Areas can also be submitted through the online portal:

Provided further that such online module shall provide facility of online payment of application fees and other fees, deposit etc, if any and uploading the requisite documents along with application:

Provided further that such online facility shall be available in Marathi and English in addition to any other language which Distribution Licensee may choose to provide:

Provided also that the application form should be as per Annexure "I" for all the Distribution Licensees:

Provided that Distribution Licensee shall take prior approval of the Commission for any deviation in application form as per Annexure "I":

Provided further that the Distribution Licensee shall prominently display on its website and on the notice board in all its offices, the following:

- a. detailed procedure for grant of new connection, temporary connection, shifting of meter or, service line, change of Consumer category, enhancement of load, reduction of load' or change in name, transfer of ownership and shifting of premises etc:
- b. address and telephone numbers of offices where filled-up application forms can be submitted:
- c. address of website for online submission of application form:
- d. complete list of copies of the documents required to be attached with the application:
- e. all applicable charges to be deposited by the Applicant.

5.2 Post successful submission on online application, unique reference number shall be allotted through web-based application/mobile app/SMS/e-mail or any other digital mode. Applicant shall able to monitor progress of its application through online portal or through offline enquiry using unique reference number.

Provided that in case hard copy of the application form is submitted, the same shall be digitized by the Distribution Licensee as soon as it is received but not later than Twenty Four (24) hours and acknowledgement with the unique reference number

for that Applicant shall be generated and intimated to the Applicant.

- 5.3 If there is delay in providing the service, then Distribution Licensee shall automatically compute the compensation for the same as per Annexure 'II' and display such compensation to the Applicant through online module:

Provided such compensation shall reflect in the Consumers data base maintained by the Distribution Licensee and shall be credited in electricity bill of the Applicant within Ninety (90) days of the occurrence of event or immediately after generation of first energy bill resulting in payment of Compensation.

Provided further that the Commission may notify any change in the Annexures of this Regulations through Order or Practice Directions, as may be necessary from time to time.

- 5.4 The Applicant shall provide the following information / particulars / documents to the Distribution Licensee while making an application through hard copy (only for Rural Area) or on Web Portal or Mobile App for supply or for revision in load, shifting of service, extension of service or restoration of supply:

- i. Applicant's name and, whether or not the Applicant is the owner of the premises for which supply of electricity is being applied for;
- ii. address of premises with Pin Code for which supply of electricity is being applied for and billing address, if different from such premises for supply;
- iii. where Applicant is not the owner of the premises, name of owner of premises;
- iv. purpose of usage of electricity and load applied for each such usage;
- v. whether the application is for a new connection, shifting of service, additional load, extension of service, change of name or restoration (where the disconnection was for a period of less than Six (6) months);
- vi. name, address, licence number, contact telephone number, mobile number and e-mail ID (if available) of Licensed Electrical Contractor who will certify the wiring works pertaining to the premises;
- vii. additional details that may be provided by the Applicant, at his option, to facilitate the supply of electricity or Consumer service by the Distribution Licensee or for availing e-KYC;
- viii. all applicable charges, based on the Schedule of Charges approved by the

Commission under Regulation 19:

Provided that the Distribution Licensee may, at its discretion, give supply by scrutinizing alternative documents provided by the Applicant:

Provided further that for revision in load / shifting of services/ extension of services/name change/ restoration of supply:

- a. Consumer shall clear all its pending dues as on the date of Application unless payment of the same is not stayed by any Forum/Court:
- b. If there is any ongoing litigation against the Applicant under Section 126 of the Act, he should have preferred appeal and paid at least 50% of the disputed amount as mandated under Section 127 of the Act.

5.5 An application for single point supply of electricity for residential purposes can be made by:

- a. a registered Co-operative Group Housing Society (hereinafter referred to as "Housing Society"), for making electricity available to the members of such society residing in the same premises:

Provided that it shall not in any way affect the right of an owner or occupier of a housing unit in such a Housing Society, to demand electricity supply directly from the Distribution Licensee of the area; or

- b. a person for making electricity available to his employees residing in the same premises.

5.6 For application for new supply, Distribution Licensee shall seek only following documents and details along with application form:

- a. Proof of identity of the Applicant/ authorisation document (in case of Firm or Company)
- b. Proof of ownership / occupancy (in case of owned or leased premises)
- c. Mobile Number of the Applicant (owner as well as occupier, if both are different)
- d. E-mail of the Applicant, if available (owner as well as occupier, if both are different)

Provided that the Distribution Licensee may also provide the option of e-KYC to

the Applicant:

For all other statutory requirements, the Applicant shall provide declaration/undertaking for confirmation that the information provided in the application is true, the Applicant has complied with all requirements under all statute for the time being in force, the Applicant himself/herself shall be held legally responsible for any issue arising out of any such non-compliance and it indemnify the Distribution Licensee from any loss that may occur on account of such non-compliance.

5.7 It shall be the duty of the Distribution Licensee to ensure:

- a. that a system generated acknowledgement shall be issued forthwith and in case of any deficiency same shall be intimated to the Applicant within Two (2) days of the receipt of the application. The deficiency shall be communicated on registered mobile number through SMS/registered e-mail address, as the case may be:

Provided that if Applicant does not remove the defects within Fifteen (15) days, the Distribution Licensee shall reject such application as incomplete with intimation to the Applicant on registered mobile number through SMS or registered e-mail address, as the case may be and remit the fees paid (excluding application processing fees), if any, to the Applicant.

- b. The Licensee shall indicate all the deficiencies in the application form to the Applicant in one go only and shall not raise any new deficiency subsequently:

Provided that in case the Licensee fails to intimate the Applicant about any deficiencies in his application within the stipulated Two (2) days, the application shall be deemed to have been accepted by the Licensee on the date of online submission of the application.

- c. maintain a record containing the following:
  - i. Application particulars; and
  - ii. Current status of applications.
- d. display on the website for each category of applications, the date upto which the applications have been cleared;
- e. inform an Applicant, upon request, of the reasons, if any, for non-disposal

5.8 Unless the Act or the Rules and Regulations framed thereunder or any other law

for the time being in force requires otherwise, the Distribution Licensee shall release connections in each tariff category, as far as practicable, on a “first come, first served” basis:

Provided that the Distribution Licensee may follow any other basis for release of connections under any special scheme of the Distribution Licensee, subject to the Distribution Licensee’s duty to give supply within the time period under Section 43 of the Act and the Regulations specified thereunder:

Provided further that subject to the statutory provisions and permissions, the Distribution Licensee shall release new connections post submission of completed application in all respects within timelines as given below:

- a. Connection from existing network without any augmentation:
  - (1) Municipal Corporation within Metropolitan Area – Seven (7) Days
  - (2) Urban Area except Municipal Corporation in Metropolitan Area – Fifteen (15) Days
  - (3) Rural Area – Thirty (30) Days
- b. Connection requiring augmentation or extension of Distribution Mains – Three (3) Months:
- c. Connection requiring commissioning of new sub-station forming a part of the distribution system - One (1) Year.

6. Processing of Applications

6.1 After a Distribution Licensee receives a duly completed application containing all necessary information / documents in accordance with Regulation 5.4 above, the Distribution Licensee shall send its Authorised Representative to-

- a. inspect the premises to which supply is to be given, with prior intimation to the Applicant; and
- b. study the technical requirements of giving supply.

6.2 In order to give supply to the premises concerned, the Authorised Representative shall, in consultation with the Applicant, fix the position of mains, cut-outs or circuit breakers and meters at the ground floor and sanction the load for the premises:

Provided that the service position shall normally be at an accessible location and the meter shall be fixed at a height so as to enable convenient reading of meter and to protect the meter from adverse weather conditions:

Provided further that in multi-storied/ high rise buildings, metering point shall be at ground floor as agreed by Distribution Licensee considering safety and accessibility of meters. In case that the Consumer requires metering points to be located at levels other than ground, he can do so with installation of Bus Riser arrangement at its own cost as per specifications approved by Distribution Licensee or pay actual expenses for undertaking such work by Distribution Licensee. Further, such Bus Rise shall be handed over to Distribution Licensee for operation and maintenance purpose:

Provided further that if there are any outstanding dues against the premises for which the requisition of supply has been made, new connection shall not be given until the time such dues are paid in accordance with the Regulation 12.5 of this Code.

- 6.3 No such inspection referred to in Regulation 6.1 above shall be carried out of any domestic premises to which supply is to be given between sunset and sunrise, except in the presence of an adult male member occupying such premises, or an adult male representative.
- 6.4 After an inspection referred to in Regulation 6.1 above is carried out, the Distribution Licensee shall intimate the Applicant of the details of any works that are required to be undertaken.
- 6.5 Where, in the opinion of the Distribution Licensee, the provision of supply requires installation of transformers, switch gear, meter and all other apparatus up to the Point of Supply within the Applicant's premises, the Applicant shall make a suitable piece of land or a suitable room within such premises available to the Distribution Licensee, by way of lease:

Provided that a suitable piece of land or a room shall be made available to the Distribution Licensee, by way of lease agreement at Rupee One (₹1) per annum:

Provided further that expenses, if any, towards registration of lease agreement shall be borne by concerned Applicant:

Provided further that any existing agreement, as on the date of notification of these Regulations, for use of such land or room may, upon expiry, be renewed on such terms and conditions as may be mutually agreed between the parties, to be consistent with this Regulation 6.5:

Provided also that where, at the date of notification of these Regulations, the Distribution Licensee is using any such land or room without an agreement for such use or under an agreement having no fixed expiry date, then such arrangement

or agreement, as the case may be, for use of such land or room is deemed to have expired at the end of Two (2) years from the date of notification of these Regulations, subsequent to which a fresh agreement may be entered into on such terms and conditions as may be mutually agreed between the parties, to be consistent with this Regulation 6.5.

- 6.6 Notwithstanding anything contained in Regulation 6.5, where the provision of land or room is required under the Development Control Rules of the local authority or by any appropriate authority of the State Government, the terms and conditions for use of such land or room by the Distribution Licensee shall be as determined under the said Rules or by the said authority.
- 6.7 Upon submission of duly completed application accompanied with the required charges and availability of suitable piece of land or room as required by the Distribution Licensee, the Distribution Licensee shall sanction and carry out or permit to be carried out the works to give supply to the Applicant.
- 6.8 Notwithstanding anything contained in these Regulations, an application shall be deemed to be received on the date of receipt of the duly completed application containing all the necessary information/ documents and payment of all approved charges of the Distribution Licensee in accordance with Regulation 5.4 above, availability of suitable piece of land or room in accordance with Regulation 6.5 and Regulation 6.6 above and all consents/ permissions as may be required by the Applicant and the Distribution Licensee under any law for the time being in force.
- 6.9 All connections released from the date of notification of these Regulations shall be metered. No agricultural/ motive power connections shall be released unless the Consumer installs capacitors of suitable rating having regard to the capacity of the pump sets:

Provided that Distribution Licensee having un-metered Consumers shall submit quarterly report in the format stipulated in Annexure VI providing details of metering status of newly released connections and progress of installation of meters to existing un-metered Consumers.

7. Agreement

- 7.1 The application form submitted by the Applicant shall constitute an agreement between the Consumer and the Distribution Licensee:

Provided that Distribution Licensee may incorporate terms and conditions in the application form itself and such clause(s) shall not contravene the provisions of the Act and other Rules and Regulations in force.

- 7.2 A copy of the agreement shall be given to the Consumer on release of connection.
- 7.3 The agreement shall be deemed to be terminated upon permanent disconnection of the Consumer or where the Consumer remains disconnected for a period of more than Six (6) months:

Provided that the termination of agreement is without prejudice to the rights of the Distribution Licensee or of the Consumer under the Act for recovery of any amounts due under the agreement:

Provided further that Distribution Licensee shall continue to bill applicable fixed cost to the Consumer up to the date of permanent disconnection.

- 7.4 A Consumer may terminate the agreement after giving a notice of Thirty (30) days to the Distribution Licensee:

Provided that whenever an agreement is terminated by notice given by the Consumer, the Distribution Licensee shall give a written intimation to the Consumer within Fourteen (14) days after termination failing which it shall be construed that such intimation has been given to the Consumer:

Provided further that the Licensee on receipt of the termination notice shall arrange for a special meter reading and prepare a final bill:

Provided further that disconnection shall be done immediately after payment of the final bill. The balance amount due to any consumption between the final reading and the permanent disconnection, if any, may be adjusted against the security amount with the Distribution Licensee. The remaining security deposit shall be refunded within Seven (7) days to the Consumer.

- 7.5 In case of vacation of premises, the Distribution Licensee shall arrange to take a special reading of the meter on receiving the Consumer's written request and issue a final bill including all arrears till the date of billing and issue a No-Dues Certificate on receiving final payment, within a time period, not exceeding Seven (7) days from receipt of the payment.

- 7.6 The Distribution Licensee shall revise (increase or decrease) the Contract Demand / Sanctioned Load of the Consumer upon receipt of an application for the same from the Consumer:

Provided that in case Consumer exceeds its Contract Demand on Three (3) occasions in any Financial Year, then Distribution Licensee shall intimate such Consumer to apply for regularising its Contract Demand. In case Consumer refuses or fails to do so, Distribution Licensee shall revise its Contract Demand to the highest recorded Maximum Demand in that Financial Year in the immediate next ensuing bill:

Provided further that where such revision (increase or decrease) in Contract Demand/Sanctioned Load entails any works, the Distribution Licensee may recover expenses relating thereto in accordance with the principles specified in Regulation 4, based on the rates contained in the Schedule of Charges approved by the Commission under Regulation 19:

Provided further that any dispute with regard to the need for and extent of any such works pursuant to an application for revision (increase or decrease) in Contract Demand / Sanctioned Load shall be determined in accordance with the procedure set out in the Grievance Redressal Regulations.

8. Maintaining the Property of the Distribution Licensee

No person other than an Authorised Representative or any other person authorised under the Act and the rules and regulations made there under shall be authorised to operate, handle or remove any electrical plant, electric lines or meter or break, remove, erase or otherwise interfere with the seals, name plates and distinguishing numbers or marks affixed on such property of the Distribution Licensee placed in the Consumer's premises:

Provided that such Authorised Representative shall not perform any of the acts under this Regulation 8 except in the presence of the Consumer or his representative, if available at pre-intimated time of inspection:

Provided further that the Distribution Licensee shall provide prior intimation to the Consumer of the visit of the Authorised Representative to the Consumer's premises, except where the Distribution Licensee has reason to believe that any person is indulging in unauthorized use of electricity and / or is committing an offence of the nature provided for in Part XIV of the Act on such premises.

9. Access to Consumer Premises

- 9.1 Subject to the provisions contained in Part XII, Part XIV and Section 163 of the Act, the Distribution Licensee shall not seek entry to the Consumer's premises beyond the Point of Supply.
- 9.2 No inspection of any domestic premises shall be carried out between sunset and sunrise except in the presence of an adult male member occupying such premises, or an adult male representative.
- 9.3 While seeking entry into the Consumers' premises, the Authorised Representative shall visibly display his name-tag and produce for scrutiny, proof of identity or authorization of the Distribution Licensee and shall inform the Consumer of his reason for entry into the premises. The Authorised Representative shall also carry

the job sheet or work order setting out the work required to be done at the premises and show the same to the Consumer before entering the premises.

- 9.4 Where there is a reason to suspect that an offence of the nature provided for in Part XII or Part XIV of the Act is being committed on a Consumer's premises, the visit of the officer designated by the State Government under Section 126 of the Act or of the officer authorised by the State Government under Section 135 of the Act, as the case may be, shall be recorded in a logbook to be maintained with the Distribution Licensee along with the name of such officer and details of the visit to the Consumer's premises:

Provided further that, where possible, two independent witnesses shall be taken for the visit and an inspection report prepared by such officer, of the findings of the visit to the Consumer's premises, which shall be signed along with his remarks, if any, by the Consumer and / or his representative and by such witnesses:

Provided also that the refusal of the Consumer or his representative to sign on the inspection report shall also be recorded in the Consumer report:

Provided also that a copy of the inspection report shall be provided to the Consumer within Three (3) days of inspection of the premises:

Provided further that if a Consumer refuses to allow the Distribution Licensee or any person authorised as aforesaid to enter his premises or land, or refuses to allow such person to perform any act which he is authorised to do, the Distribution Licensee may, after the expiry of Twenty Four (24) hours from the service of a notice in writing or through digital mode (SMS, e-mail, Whatsapp etc) on the Consumer, cut off the supply to the Consumer for so long as such refusal or failure continues.

10. Theft and Unauthorised Use of Electricity

10.1 Theft of Electricity

- 10.1.1 The computation of fine to be paid by the Consumer on conviction shall be as specified in Section 135 of the Act. This shall be computed for the entire period for which the dishonest abstraction, consumption or use of electricity under that Section can be clearly established by the officer authorised by the State Government in this regard:

Provided that the Distribution Licensee shall specify and upload the methodology for computation of the fine on its website which shall not be inconsistent with the provisions of the Act/Regulations.

- 10.1.2 Without prejudice to the provisions of the Act, the Distribution Licensee or

supplier, as the case may be, may, upon detection of such an instance of theft of electricity, immediately disconnect the supply of electricity to the premises in contention. This disconnection may involve removal of meter, electric line, electric plant and other apparatus in case of theft:

Provided that only such officer of the licensee or supplier, as authorized for the purpose by the Commission or any other officer of the licensee or supplier, as the case may be, of the rank higher than the rank so authorized shall disconnect the supply line of electricity:

Provided further that pending adjudication by the appropriate court, the Distribution Licensee or supplier shall restore the supply line of electricity within Forty Eight (48) hours of payment of assessed amount without prejudice to the obligation to lodge the complaint. The assessment shall be made at a rate equal to twice the tariff applicable to the category of services and for the actual period of theft. Where the period for theft cannot be ascertained, it shall be presumed to be Twelve (12) months prior to the date of detection of such dishonest abstraction, consumption or use of electricity.

- 10.1.3 Where a case of theft of electricity is detected for metered connection, the units billed by the Distribution Licensee to the Consumer during the assessment period, shall be duly credited to the Consumer.

10.2 Unauthorised Use of Electricity

- 10.2.1 Investigation and Enforcement regarding unauthorised use of Electricity shall be in accordance with Section 126 of the Act as amended from time to time.

- 10.2.2 On an inspection of any place or premises or after inspection of the equipment, gadgets, machines, devices found connected or used or after inspection of records maintained by any person, the assessing officer comes to the conclusion that such person is indulging in unauthorized use of electricity, he shall provisionally assess to the best of his judgement the electricity charges payable by such person or by any other person benefited by such use.

- 10.2.3 The Assessing Officer shall generate a report specifying following details:

- a. basis for identifying the use of electricity as unauthorised;
- b. the methodology used for carrying out assessment for unauthorised use of electricity;
- c. detailed computation of the assessed amount clearly noting the assumptions made; and

d. any other details deemed necessary in identification of unauthorised use and computation of assessment.

10.2.4 This report shall be handed over to the Consumer or his/ her representative on completion of provisional assessment under proper receipt.

10.2.5 The Consumer may file objections within Fifteen (15) days of receipt of provisional Assessment Order against the provisional assessment before the Assessing Officer.

10.2.6 The Licensee shall arrange the hearing within Five (5) days of receipt of objections from the Consumer.

10.2.7 The Assessing Officer shall pass a final order of assessment within Ten (10) days thereafter, but not later than Thirty (30) days from the date of service of order of provisional assessment, of the electricity charges payable by such person.

10.2.8 If the Consumer is found indulging in more than one act of unauthorised use of electricity, the charges payable by the Consumer in respect of each such unauthorised use shall be separately assessed and billed accordingly.

10.2.9 The assessment shall be done for the entire period during which such unauthorized use has taken place and if, however, the period during which such unauthorized use has taken place cannot be ascertained, such period shall be limited to a period of Twelve (12) months immediately preceding the date of inspection.

10.3 Appeal to Appellate Authority

10.3.1 Any person aggrieved by the final order served by the Assessing Officer may make an appeal to the Appellate Authority as per the provision of Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Procedure for filing appeal before the Appellate Authority) Regulations, 2004 as amended from time to time:

Provided that no appeal against an order of assessment shall be entertained unless an amount equal to half of the assessed amount is deposited in cash or by any other means permitted for payment of bills with the licensee and documentary evidence of such deposit has been enclosed along with the appeal.

10.4 Measures to Prevent Diversion of Electricity, Theft or Unauthorised Use of Electricity or Tampering, Distress or Damage to Electrical Plant, Electric Lines or Meter

10.4.1 The Distribution Licensee shall periodically inspect and also test meters as specified in the Central Electricity Authority (Installation and Operations of Meters) Regulations, 2006 and amendments, if any governing installation and

operation of meters in order to reduce and prevent the theft or unauthorised use of electricity or tampering, distress or damage to electrical plant, electric lines or meter, and to initiate preventive measures.

- 10.4.2 The Distribution Licensee shall maintain a record of Consumers convicted for theft of electricity in their Consumer database accessed by the billing software in order to ensure that the Consumer can be identified as a repeat offender in case that such Consumer is found to have indulged in theft of electricity again and the terms applicable for repeat offenders may be applied on the Consumer.
- 10.4.3 It shall be a constant endeavor of the Distribution Licensee to take steps to increase the awareness among the Consumers regarding the diversion of electricity, theft or unauthorised use of electricity, tampering of equipment, distress or damage to electrical plant, etc. and its implications.
- 10.4.4 It shall also be a constant endeavor of the Distribution Licensee to adopt technological innovations to track and control diversion of electricity, theft and unauthorised use of electricity.

11. Wiring of Consumer's Premises

The work of wiring at the premises of the Consumer beyond the Point of Supply shall be carried out by the Consumer and shall conform to the standards specified in the Central Electricity Authority (Measures relating to Safety and Electricity Supply) Regulations, 2010 as amended from time to time:

Provided that if at any time Distribution Licensee finds any leakage of electricity in internal wiring of the Consumer which would be harmful to the Consumer or to the other Consumers or distribution system, Distribution Licensee may disconnect supply of such Consumer by providing reasons for the same.

12. Change of Name

- 12.1 A connection may be transferred in the name of another person upon death of the Consumer or, in case of transfer of ownership or occupancy of the premises, upon application for change of name by the new owner or occupier:

Provided that such change of name shall not entitle the Applicant to require shifting of the connection to a new premises.

- 12.2 The application for change of name shall only be submitted online for Urban Area accompanied by such charges as are required under the approved Schedule of Charges of the Distribution Licensee:

Provided that application for change of name in Rural Area may be submitted

online or in hard copy form.

- 12.3 The application under Regulation 12.2 shall be accompanied by:
- a. consent letter of the transferor for transfer of connection in the name of transferee;
  - b. in the absence of a consent letter, any one of the following documents in respect of the premises: (i) proof of ownership of premises/occupancy of premises; (ii) in case of partition, the partition deed; (iii) registered deed; or (iv) succession certificate;
  - c. photocopy of licence / permission with respect to the purpose for which electricity is being supplied to the premises, if required by statute.

- 12.4 The Distribution Licensee shall communicate the decision on change of name to the Consumer within the second billing cycle from the date of application for change of name:

Provided where the Distribution Licensee disallows or refuses to the change of name, it shall do so after affording the Consumer concerned a reasonable opportunity of being heard in the matter:

Provided further that the Distribution Licensee shall communicate the reasons of refusal in writing to the Consumer.

- 12.5 Any charge for electricity or any sum other than a charge for electricity due to the Distribution Licensee which remains unpaid by a deceased Consumer or the erstwhile owner / occupier of any premises, as a case may be, shall be a charge on the premises transmitted to the legal representatives / successors-in-law or transferred to the new owner / occupier of the premises, as the case may be, and the same shall be recoverable by the Distribution Licensee as due from such legal representatives or successors-in-law or new owner / occupier of the premises, as the case may be.

13. Security Deposit

- 13.1 Subject to the provisions of sub-section (5) of Section 47 of the Act, the Distribution Licensee may require any person to whom supply of electricity has been sanctioned to deposit a security in accordance with the provisions of clause of sub-section (1) of Section 47 of the Act.
- 13.2 The amount of the security referred to in Regulation 13.1 above shall be twice the average billing of the billing cycle period. For the purpose of determining the

average billing under this Regulation 13.2, the average of the billing to the Consumer for the last Twelve (12) months, or in cases where supply has been provided for a shorter period, the average of the billing of such shorter period, shall be considered:

Provided that for Consumers having quarterly billing cycle, amount of the security shall be 1.5 times the average billing of the billing cycle period:

Provided further that in the case of seasonal Consumers, the billing for the season for which supply is provided shall be used to calculate the average billing for the purpose of this Regulation 13.2:

Provided further that in case of installation of pre-paid meters, the security deposit shall not be collected by the Distribution Licensee and that the Consumer shall be eligible for a rebate/incentive as approved by the Commission for making the pre-payment.

Explanation – *for the purpose of this Regulation 13.2, the term “seasonal Consumers” means Consumers who normally operate for a part, not exceeding nine (9) months, of the year, including cotton ginning factories, cotton seed oil mills, cotton pressing factories, salt manufacturers, khandsari / jaggery manufacturing units and such other Consumers who may opt for seasonal pattern of consumption in accordance with the applicable tariff Order of the Commission.*

- 13.3 Where the Distribution Licensee requires security from a Consumer at the time of commencement of service, the amount of such security shall be estimated by the Distribution Licensee based on the tariff category and Contract Demand / Sanctioned Load, load factor, diversity factor and number of working shifts of the Consumer:

Provided that the Distribution Licensee shall formulate the methodology for calculation of the Security Deposit for different categories and the same shall be available on the Website.

- 13.4 The Distribution Licensee shall re-calculate the amount of security based on the actual billing of the Consumer once in each financial year, which shall be refundable to the Consumer in accordance with Regulation 13.5 and payable by the Consumer in accordance with Regulation 13.6:

Provided that for a Consumer whose electricity connection is less than Three (3) months old, the security deposit shall not be revised at the beginning of the Financial Year:

Provided further that subsequent to the notification of these Regulations, the

Distribution Licensee shall recalculate the amount of security for its existing Consumers and raise the demand for additional security on its existing Consumers, to be recovered in Six (6) equal monthly instalments:

Provided further that the Distribution Licensee shall also mention the total amount of the additional security deposit and the Consumer has an option to pay the total additional security amount in less than Six (6) equal monthly instalments.

13.5 Where the amount of security deposit maintained by the Consumer is higher than the security required to be maintained under this Regulation 13, the Distribution Licensee shall refund the excess amount of such security deposit by way of adjustment in the next bill.

13.6 Where the amount of security re-calculated pursuant to Regulation 13.4 above, is higher than the security deposit of the Consumer, the Distribution Licensee shall be entitled to raise a demand for additional security on the Consumer:

Provided that the Consumer shall be given a time period of not less than Thirty (30) days to deposit the additional security pursuant to such demand.

13.7 Where a Consumer who has deposited security subsequently opts to receive supply through a pre-payment meter, the amount of such security deposit shall, after deduction of all monies owing from such Consumer, be either refunded to such Consumer or treated as a part of the value of the prepayment credit to the account of such Consumer, from which the value of his future consumption is to be deducted.

13.8 The Distribution Licensee may adjust any security so deposited, towards satisfaction of any amount which is due or owing from the Consumer.

13.9 Upon termination of supply, the Distribution Licensee shall, after recovery of all amounts due, refund the remainder amount held by the Distribution Licensee to the person who deposited the security, with an intimation to the Consumer, if different from such person within Seven (7) days:

Provided that original receipt of payment of Security Deposit need not to be submitted while claiming such refund if the KYC/e-KYC bank details are available with the Distribution Licensee.

13.10 A Consumer -

a. with a consumption of electricity of not less than one lac (1,00,000) kilo-watt hours per month; and

- b. with no undisputed sums payable to the Distribution Licensee under Section 56 of the Act

may, at the option of such Consumer, deposit security under this Regulation 13, by way of cash, irrevocable letter of credit or unconditional bank guarantee issued by a scheduled commercial bank.

- 13.11 The Distribution Licensee shall pay interest on the amount of security deposited in cash (including payments made through NEFT/RTGS, cheque and demand draft) by the Consumer at a rate equivalent to the Bank Rate of the Reserve Bank of India:

Provided that such interest shall be paid where the amount of security deposited in cash under this Regulation 13 is equal to or more than Rupees Fifty.

- 13.12 Interest on cash security deposit shall be payable from the date of deposit by the Consumer till the date of dispatch of the refund by the Distribution Licensee.

14. Classification and Reclassification of Consumers into Tariff Categories

The Distribution Licensee may classify or reclassify a Consumer into various Commission's approved tariff categories based on the purpose of usage of supply by such Consumer:

Provided that the Distribution Licensee shall not create any tariff category other than those approved by the Commission.

15. Meters

15.1 Requirement of Meters

- 15.1.1. All connections shall be released with an appropriate meter. All meters shall conform to requirements as laid down by various Regulations issued by Central Electricity Authority (Installation & Operation of Meters) Regulations, 2006 and as amended from time to time. The Distribution Licensee shall also comply with these Regulations for energizing a new connection or for replacement of meter or for other purposes such as energy audit and interface meter:

Provided that all the new connections shall be released with the Smart Meter or Meter having at least the facility of remote reading:

Provided further that all the existing meters whenever replaced shall be replaced only by Smart Meter or Meter having at least the facility of remote reading.

- 15.1.2. Wherever required, suitable switchgear of the appropriate rating and specification shall be installed in addition to the meter by the Distribution Licensee:

At the time of releasing a new connection, the Distribution Licensee shall not recover any cost towards meter and allied equipment. The Consumer may also opt to purchase the meter and allied equipment himself, provided the same are of a specification approved by the Distribution Licensee from time to time:

Provided that where the Consumer elects to purchase the meter and allied equipment from a supplier other than the Distribution Licensee, the same shall be purchased from the approved list of suppliers which shall be uploaded by the Distribution Licensee on its Website:

Provided further that that in case the consumer elects to purchase the meter from the approved sources, the Distribution Licensee shall be entitled to test the correctness of the meter prior to the installation:

Provided further that Distribution Licensee shall complete the process of testing and installation of meter purchased by Consumer within Seven (7) days of meter being handed over to the Licensee by the Consumer.

15.2. **Supply and Installation of Meters and suitable Switchgear**

- 15.2.1. Installation or replacement of the meter shall be done by the Distribution Licensee's engineer or its authorized representative in the presence of the Consumer or his authorised representative, after giving a notice by hand delivery or post or courier or any digital means of communication at least Two (2) days prior to the installation of meter. If Consumer or his authorised representative are not present then the Distribution Licensee shall proceed with Installation or replacement of the meter.
- 15.2.2. The Distribution Licensee shall record the details of the existing meter and replaced meter including the initial reading of the new meter being connected and the final reading of the old meter being removed. The Distribution Licensee shall convey these details to the Consumer through written communication by hand delivery or post or courier or any digital means of communication.
- 15.2.3. The seal, name plates and distinguishing numbers or marks affixed on the meter and allied equipment or apparatus shall not in any way be broken, erased or altered by the Consumer. Treatment of meter seals shall be in accordance with the Central Electricity Authority (Installation and Operation of Meters) Regulations, 2006 as amended from time to time.
- 15.2.4. The Consumer shall be responsible for safe custody of meter(s) and accessories if the same are installed within the Consumer's premises. The Consumer shall

promptly notify the Distribution Licensee about any fault, accident or problem noticed with the meter.

- 15.2.5. Distribution Licensee or a Consumer may install a check meter conforming to the technical specifications as laid down in the Central Electricity Authority (Installation & Operation of Meters) Regulations, 2006 as amended from time to time. This check meter shall be installed at the cost of the entity proposing such an installation. This check meter may be calibrated by the Distribution Licensee upon payment of prescribed fee as per the relevant Schedule of Charges as determined by the Commission from time to time. In both the cases, the Distribution Licensee shall be responsible for application of seals to the meters and monitoring the same:

Provided that check meter readings shall not be used for billing purpose by the Distribution Licensee except when the main meter is found and proven to be erroneous.

- 15.2.6. In case of previous unmetered agricultural Consumers, group metering may be adopted till the time individual metering is not completed. Consumers can be charged on a pro-rata basis based on their pump sets ratings.

15.3. **Lost / Burnt Meters**

- 15.3.1. Any complaint to the Distribution Licensee regarding a lost meter shall be accompanied by a copy of the First Information Report (FIR) lodged with the appropriate police station.

- 15.3.2. Supply in these cases, if cut-off, shall be restored after installation of a new meter and payment by the Consumer of the price of the meter, the cost of other apparatus, and any other applicable deposits and charges based on the approved Schedule of Charges under Regulation 19:

Provided that the Distribution Licensee may recover the price of the new meter from the Consumer in case of lost meter where the Consumer is responsible for its safe custody.

- 15.3.3. Provided further that the estimated electricity charges for the period for which meter was not available due to loss of meter may be billed to the Consumer in the ensuing bill after supply is restored. Where, upon a complaint by the Consumer or inspection by the Authorised Representative, the meter is found to be burnt, it shall be replaced and supply restored to the Consumer.

Provided that the Distribution Licensee may recover the price of the new meter from the Consumer wherever the cause of burnt meter is attributable to Consumer:

Provided further that the estimated electricity charges for the period for which

meter was not available due to burning of meter may be billed to the Consumer in the ensuing bill after supply is restored.

- 15.3.4. Except in the case of a burnt meter or a lost meter, the Distribution Licensee shall not be authorized to recover the price of the meter from the Consumer.

15.4. **Reading of Meter**

- 15.4.1. The meter shall be read once in every three months in case of agricultural Consumers, and every month in the case of all other Consumers. Consumer shall extend all facilities to the licensee or his authorised representatives to read the meter:

Provided that the meters should be placed in easily accessible common area of the premise or any other place easily accessible.

- 15.4.2. The meter shall be read by an authorised representative of the Distribution Licensee manually or by using appropriate meter reading instrument, if required or through AMR. The Distribution Licensee shall issue proper photo identity cards to all meter readers and meter readers shall visibly display the photo identity card during the course of meter reading.

- 15.4.3. In case the Distribution Licensee does not take the meter reading of Low Voltage installations during any month/s, the Consumer shall have the option to provide the Meter reading to the Distribution Licensee through Mobile App (registered mobile number) or through e-mail for such month/s and the Distribution Licensee shall consider such reading and provide Electricity bill to the Consumer accordingly. In case of such self-reading of meters by the Consumer, the Distribution Licensee shall reconcile the difference, if any, and adjust the bill accordingly based on the actual reading:

Provided that when the progressive meter reading is sent by the Consumer, the Distribution Licensee shall not send any notice/provisional bill to the Consumer.

Explanation:

- a. If the previous meter reading was 24580 and current meter reading sent by Consumer is 24685 (which is progressive i.e. higher than previous reading), the Distribution licensee will raise the bill for 105 units.
- b. If the previous meter reading was 24580 and current meter reading sent by Consumer is 24525 (which is not progressive i.e. lower than previous reading), the Distribution licensee will raise the provisional bill as per applicable Regulation of the Code.

15.5. **Periodic Testing of Meters**

- 15.5.1. The Distribution Licensee shall be responsible for the periodic testing and maintenance of all Consumer meters. It shall be the Distribution Licensee's

responsibility to satisfy itself regarding the accuracy of the meter before it is installed and the Distribution Licensee may test meters for this purpose. The Distribution Licensee shall be responsible for the periodic testing and maintenance of all Consumer meters in accordance with the Central Electricity Authority (Installation & Operation of Meters) Regulations, 2006 as amended from time to time.

15.5.2. The Distribution Licensee shall maintain the test results corresponding to the periodic testing of meters.

15.6. **Testing of Defective Meter**

15.6.1. The Distribution Licensee shall have the right to test any meter and related apparatus at any time if there is a reasonable doubt about accuracy of the meter.

15.6.2. The Consumer may, upon payment of such testing charges as may be approved by the Commission under Schedule of Charges can request the Distribution Licensee to test the accuracy of the meter by applying to the Distribution Licensee:

Provided that the Distribution Licensee may get the meter tested at its own laboratory or any other facility as may be approved by the Commission:

Provided further that if a Consumer disputes the results of testing carried out by the Distribution Licensee, the meter shall be tested at a National Accreditation Board for Testing and Calibration Laboratory (NABL) accredited laboratory chosen by the Consumer at the cost of the Consumer:

Provided further that in case of testing on the Consumer's request, if the meter is found to be beyond the limits of accuracy prescribed in the Central Electricity Authority (Installation & Operation of Meters) Regulations, 2006 as amended from time to time, the Distribution Licensee shall refund the test fee along with interest for the period the fees has been held by the Distribution Licensee, at a rate equivalent to the Bank Rate of the Reserve Bank of India to the Consumer by adjustment in the subsequent bill:

Provided further that the bills of the consumers shall be reconciled based on the meter testing results for a maximum period of Six (6) months or from the date of last testing, whichever is shorter, on the basis of the test report.

15.6.3. In case of testing on the Consumer's request, the Distribution Licensee shall provide a complaint number to the Consumer and acknowledge the date on which the complaint is received.

15.6.4. Before testing a Consumer's meter, the Distribution Licensee shall give advance notice through written communication by hand delivery or post or courier or any

digital means of communication of atleast Two (2) working days, intimating the date, time and place of testing so that the Consumer or his authorised representative may be present at the testing:

Provided that the Consumer's supply shall be continued through a temporary meter which shall be used for billing the Consumer during the period in which the meter is being tested in the laboratory:

Provided that if the Consumer or his authorised representative are not present on appointed date, time and place, the Distribution Licensee may complete the testing of the Consumer meter.

- 15.6.5. The Distribution Licensee shall dispatch the test report to the Consumer, to be received under acknowledgment, within a period of Fifteen (15) days of conducting the test.
- 15.6.6. Any grievance of the Consumer regarding the results of the testing may be addressed in accordance with the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Consumer Grievance Redressal Forum & Electricity Ombudsman) Regulations, 2020 as amended from time to time.

16. Billing

16.1 Intervals for Billing and Presentation of Bill

- 16.1.1. Except where the Consumer receives supply through a pre-payment meter, the Distribution Licensee shall issue bills to the Consumer at intervals of at least once in every Three (3) months (± 7 days) in case of agricultural Consumers and once every month (± 3 days) for all other Consumers, unless otherwise specifically approved by the Commission for any Consumer or class of Consumers:

Provided that the period of billing shall be factored in on monthly basis so as to arrive at the proper consumption slab.

- 16.1.2. The Distribution Licensee shall prepare the bill for every billing cycle based on actual meter reading and the bill shall be delivered to the Consumer by hand or post or courier within Five (5) days of date of Bill unless the Consumer has opted for digital mode of communication only:

Provided that the bill shall be sent through email or any other digital mode of communication on the same day of bill generation:

Provided further that if any bill is served with a delay of a period of Sixty (60) days or more, the Consumers shall be given a rebate of Two (2) percent or as may be decided by the Commission from time to time.

16.1.3. In case of pre-payment metering, the Distribution Licensee shall issue bill, to the Consumer, on his or her request.

16.1.4. The Distribution Licensee shall intimate the Consumer about despatch of bill through SMS and/or email immediately and the intimation shall consist of the details of bill amount, the due date for payment and the date for availing prompt payment discount, if any.

16.1.5. The Distribution Licensee shall also upload the bill on its website on the day of bill generation:

Provided that the billing details of last one year for all Consumers shall also be made available on the Distribution Licensee's website.

16.1.6. The Distribution Licensee shall issue the first bill within Two (2) billing cycles of energising a new connection:

Provided that in case the Consumer does not receive the first bill within two billing cycles from the date of energisation of the connection, he may complain, in writing, to the Distribution Licensee and the Distribution Licensee shall issue the bill within the next Seven (7) days.

16.2. **Bill Details**

16.2.1. The bill to the Consumer shall include all charges, deposits, taxes and duties due and payable by the Consumer to the Distribution Licensee for the period billed, in accordance with the provisions of the Act, these Regulations and the Schedule of Charges as approved by the Commission under Regulation 19.

16.2.2. The Distribution Licensee shall, upon request by the Consumer, explain the detailed basis of computation of the Consumer's bill.

16.2.3. Unless otherwise agreed between the Distribution Licensee and the Consumer, the bill shall be in Marathi or in English.

16.2.4. The bill shall include, inter alia, the information in legible form as under:

- a. Consumer No., name and address, mobile number, email id and date of connection;
- b. Name, address, email id and telephone number of office of Distribution Licensee having jurisdiction over the supply;
- c. (i) Type of supply (i.e. single phase, three-phase LT or HT or EHT);

- (ii) Contract demand / Sanctioned Load;
- d. Category of Consumer (i.e. domestic, commercial etc.);
- e. Meter No. and identification details of meter (in case the meter was replaced during the billing period, the bill must indicate the meter numbers of new as well as old meter, date of replacement, final reading of old meter and initial reading of new meter at the time of replacement of meter);
- f. Pole Number and Distribution Transformer Number from which connection is served/ Name of sub-division or centre, wherever possible;
- g. Status of meter (OK/ defective/ not available);
- h. Billing Status (Regular/ Assessed/ Provisional Bill with reason);
- i. Previous meter reading of the billing period / cycle with date;
- j. Present meter reading of the billing period / cycle with date;
- k. Multiplying Factor of the meter;
- l. Number of units (e.g. kWh, RkVAh / kVArh, kVAh, etc.) consumed during the billing period and, where relevant for determination of charges, during different time slots in the billing period;
- m. Maximum demands during the billing period;
- n. Average power factor during the billing period, if applicable;
- o. Last Twelve (12) months energy consumption;
- p. Date of the bill and due Date of Payment and date for availing Prompt Payment Discount;
- q. Billing details - The details for the current month demand and arrears shall be furnished in the bills;
- r. Security deposit details;
- s. Details of subsidy, if any, under Section 65 of the Act;
- t. Table showing the various components of applicable tariff;
- u. In case of cheques and bank drafts, the receiving authority in whose favour

the amount should be drawn;

- v. Mode of payment and collection facilities;

Provided that wherever the bill contains Consumer's mobile number and email id, the digits / letters shall be partly masked to protect privacy of Consumers.

16.2.5. The following information shall be provided on the bill or stamped on the bill or be sent in an annexure accompanying the bill:

- a. address(es) of collection centre(s) and working hours for collection of bill payments, including the date and time of presence of the mobile van, if any, at different venues for collection of bill payments;
- b. designation and address of the authority with whom grievance/ complaints pertaining to bills can be lodged;
- c. complete address(es) with telephone number(s) of the complaint centres, if any;
- d. addresses and telephone numbers of the Consumer Grievance Redressal Forum as well as the Ombudsman constituted under sub-section 6 of Section 42 of the Act; and
- e. Tariff Schedule applicable to the Consumer.

16.2.6. The bill may contain additional information or advertisements, as desired by the Distribution Licensee.

16.3. **Billing in the Absence of Meter Reading**

16.3.1. In case for any reason the meter is not accessible, and hence is not read during any billing period, the Distribution Licensee shall send an estimated bill to the Consumer:

Provided that if the Consumer has provided progressive meter reading as per Regulation 15.4.3, the Distribution Licensee shall consider such meter reading for sending the bill:

Provided further that the amount so paid will be adjusted after the readings are taken during the subsequent billing period(s).

16.3.2. If the meter remains inaccessible after two consecutive efforts to effect a meter reading, then in addition to any remedy available to the Distribution Licensee under Section 163 of the Act, the Consumer shall be served not less than Seven (7) clear

working days' notice to keep open the premises for taking the meter reading on the days stated in the notice:

Provided that the notice shall also indicate the times at which the Authorised Representative shall remain present to read the meter.

16.3.3. Where the Consumer fails to keep the meter accessible on the days and at the times stated in the notice in Regulation 16.3.2 above, the same shall be deemed to be a refusal of entry under the provisions of sub-section (3) of Section 163 of the Act and the consequences thereunder shall apply.

16.3.4. Without prejudice to the provisions of the Act, nothing in Regulation 16.3.3 shall apply where the Consumer has provided prior intimation to the Distribution Licensee, with cogent reasons, of any temporary inaccessibility to the meter and has sought a facility for advance payment in accordance with Regulation 16.6.

16.3.5. For the purpose of this Regulation 16.3, the estimated bill shall be computed based on the consumption during the corresponding period in the previous year when readings were taken or the average consumption of the previous Three (3) billing cycles for which the meter has been read by the Distribution Licensee, whichever is higher.

16.3.6. However, the Distribution Licensee shall ensure that such estimated billing does not extend to more than Two (2) billing cycles at a stretch, and there are not more than Two (2) estimated bills generated for a Consumer during One (1) financial year:

Provided that if the provisional billing continues for more than Two (2) billing cycles except under extraordinary situation due to force majeure, the Consumer may pay the last bill issued by the Distribution Licensee based on actual meter reading:

Provided further that the amount so paid will be adjusted during the subsequent billing period(s) based on actual meter reading.

16.4. **Billing in the Event of Defective/ stuck/stopped/burnt Meters**

16.4.1. Subject to the provisions of Part XII and Part XIV of the Act, in case of a defective meter, the amount of the Consumer's bill shall be adjusted, for a maximum period of three months prior to the month in which the dispute has arisen, in accordance with the results of the test taken subject to furnishing the test report of the meter along with the assessed bill:

Provided that, in case of broken or damaged meter seal, the meter shall be tested for defectiveness or tampering. In case of defective meter, the assessment shall be

carried out as per clause 16.4.1 above and, in case of tampering as per Section 126 or Section 135 of the Act, depending on the circumstances of each case:

Provided further that, in case the meter is stuck, burnt, lost or has stopped recording, the Consumer will be billed for the period for which the meter is stuck or has stopped recording or for the period for which meter was not available due to burning or loss of meter, up to a maximum period of Three (3) months, based on the consumption during the corresponding period in the previous year when readings were taken or the average consumption of the previous Three (3) billing cycles for which the meter has been read by the Distribution Licensee, whichever is higher:

Provided further that if it is established in the licensee's enquiry that the loss of meter was due to act of the Consumer and/or with his connivance, the Consumer shall be billed as per Regulation 10.

- 16.4.2. In case, the Maximum Demand Indicator (MDI) of the meter at the Consumer's installation is found to be faulty or not recording at all (unless tampered), the Maximum Demand for the month shall be considered as Maximum Demand recorded during the corresponding month/billing cycle of previous year, when the meter was functional and recording correctly. In case, the recorded Maximum Demand of corresponding month/billing cycle of past year is also not available, the maximum demand corresponding to the preceding/succeeding month/billing cycle of previous year, whichever is higher shall be considered:

Provided further that Maximum Demand shall be billed as per methodology prescribed in the Tariff Order from time to time.

16.5. **Payment of Bills**

- 16.5.1. The due date for the payment of a bill shall be mentioned on the bill and such due date shall be not less than Twenty-one (21) days from the bill date in the case of Low Tension Consumers, and not less than Fifteen (15) days in the case of other Consumers.
- 16.5.2. Where the due date indicated for payment on the bill falls on a Sunday or a public holiday, the payment shall be due on the next day and no delayed payment charges shall be levied on payment made against the bill till that day.
- 16.5.3. In case the Consumer does not receive the bill or, having received the bill, has lost the bill, he shall, before the receipt of the next bill, report the same to the officer designated by the Distribution Licensee to address such cases.
- 16.5.4. Where the Consumer or his representative visits the office of the designated officer in person to report the non-receipt or loss of bill, the designated officer shall, after

verifying the identity of the Consumer, communicate to the Consumer, on the spot, the amount of the bill and due date for payment, and arrange to issue a duplicate bill on the same day without levying any charge for issue of new bill:

Provided that where the Consumer reports the non-receipt or loss of bill over the telephone, the designated officer may also communicate the amount of the bill over the telephone, after completion of suitable identity verification procedure:

Provided further that the non-receipt of bill or loss of bill does not entitle the Consumer from discharging his obligation to make payment within the due date for payment of electricity charges:

Provided further that in case of non-receipt of original bill, the Consumer shall be entitled to get a duplicate copy of the bill and shall also have the option to deposit self-assessed bill as per the previous bill issued by the licensee and any excess or deficit payment, as the case may be in case of self-assessment, shall be adjusted in the next bill or bills, as the case may be.

16.5.5. The payment may be made:

- a. in person at the designated collection offices of the Distribution Licensee during specified times;
- b. by post or courier;
- c. by deposit in the drop-boxes maintained by the Distribution Licensee at designated locations;
- d. by bank transfer through the internet/ any other mode of digital payment; or
- e. by any other scheme notified by the Distribution Licensee for acceptance of bill payment.

16.5.6. Consumer may pay the bill by Cash, Cheque, Demand Draft, Money Order or through electronic modes. The date of realisation of cheque or Three (3) days from the submission of cheque shall be deemed to be the date of receipt of the payment provided that the cheque is not dishonoured:

Provided that if cheque of a Consumer dishonoured for Two (2) occasions in any Financial Year, then such Consumer shall not have facility of paying electricity bill through cheque for balance period of Financial Year:

Provided further that cash payment limit for each monthly bill shall not exceed Rs 5,000/- or as may be decided by the Commission from time to time in the tariff order.

- 16.5.7. The Distribution Licensee shall endeavour to provide various other modes of payment of bills / dues to its Consumers including but not limited to various electronic modes which may be available at the call centre or on a digital platform from time to time for the convenience of payment.
- 16.5.8. In addition to the mode of payments specified in Regulation 16.5.6 of this Code, the Distribution Licensee may notify schemes for acceptance of bill payment in a specified area and/or for a specified category of Consumers, after due notice is given to the Consumers.
- 16.5.9. The Distribution Licensee shall establish sufficient number of collection centres at suitable locations with necessary facilities where Consumer can deposit the bill amount with ease and without undue congestion.
- 16.5.10. The Consumer who neglects to pay his bill is liable for levy of delayed payment charges and interest on arrears in accordance with relevant orders of the Commission and/or appropriation of security deposit. A notice of disconnection to a Consumer under Section 56 of the Act shall be served in the manner provided for in Section 171 of the Act:

Provided that Distribution Licensee can serve notice under Section 56 of the Act through Digital Mode such as Whatsapp message, e-mail, SMS etc:

Provided further that it shall be responsibility of Distribution Licensee to ensure the delivery of notice through Digital Mode and that communication is complete:

Provided that such notice may be served only where the Consumer neglects to pay any sum or any charge under Section 56 of the Act:

Provided further that such notice shall be served separately and shall not form part of the bill but the said separate notice can be attached/sent with the bill.

- 16.5.11. The Distribution Licensee may offer incentives to Consumers for making prompt or early payment of their bills, in accordance with the relevant orders of the Commission.
- 16.5.12. In case of pre-paid metering, the Licensee shall pay a rebate/incentive to the Consumer in accordance with the relevant orders of the Commission.

16.6. **Advance Payment**

- 16.6.1. The Distribution Licensee shall provide Consumers the facility to make advance payment of charges for electricity supplied.

- 16.6.2. On payment of the advance amount in accordance with Regulation 16.6.1 above, the Distribution Licensee shall issue a receipt to the Consumer for the amount held as advance.
- 16.6.3. Bills of the Consumers opting for this arrangement shall show the amount deposited by the Consumer, amount adjusted against the electricity dues after each billing cycle and the balance left.
- 16.6.4. When a domestic Consumer gives prior information in writing about his continued absence from residence, the Distribution Licensee shall not send any notice/provisional bill to the Consumer provided that the Consumer pays the fixed charges for such period in advance and his supply line shall remain connected.
- 16.6.5. The Distribution Licensee shall pay interest on the amount deposited by a Consumer at a rate equivalent to the bank rate of the Reserve Bank of India.

16.7. Utilization of the Amount Received

- 16.7.1. All payments made by the Consumer will be adjusted in the following order of priority:
- a. electricity duty / other taxes and arrears of electricity duty/ tax;
  - b. delayed payment charges;
  - c. arrears of electricity charges;
  - d. current electricity charges; and
  - e. miscellaneous charges, if any.

16.8. Delayed Payment Charges

- 16.8.1. Charges for delayed payment shall be levied in accordance with the relevant orders of the Commission.

16.9. Settlement of Arrears in Bill Payments

- 16.9.1. The Distribution Licensee may, at its discretion, allow Consumers the facility of payment of arrears by way of instalments:

Provided that the facility of payment of arrears by way of instalments shall not affect the liability of the Consumers to pay interest and additional charges for delayed payment as per the relevant orders of the Commission from time to time, until all arrears have been cleared.

- 16.9.2. No sum due from any Consumer shall be recoverable after the period of Two (2) years from the date when such sum became first due unless such sum has been shown continuously as recoverable as arrear of charges for electricity supplied as per Section 56 (2) of the Act except for permanently disconnected Consumer.
- 16.9.3. In case of premises which are permanently disconnected or demolished for reconstruction, the liability of the arrears, if any, shall be passed on to the owners / occupiers.

17. Restoration of Supply of Electricity

- 17.1. Except where the supply of electricity is disconnected on account of failure of the Consumer to comply with his obligations under the Act or these Regulations, the Distribution Licensee shall bear the costs for restoration of supply to the Consumer.
- 17.2. Where, upon settlement of any grievance or dispute in this regard, the Consumer is required to bear the costs of restoration, the Distribution Licensee shall restore supply to the Consumer upon payment by the Consumer of such charges, as approved by the Commission under Regulation 19:
- Provided that the Distribution Licensee may require such charges to be paid by the Consumer by way of cash or demand draft or any other digital mode of payment.
- 17.3. Pre-payment meters will be designed to automatically cut off supply when the amount credited is exhausted. This shall however not be treated as a disconnection and the supply shall be resumed whenever the meter is recharged.

18. Failure of Supply

- 18.1. The Distribution Licensee shall take all reasonable measures to ensure continuity, quality and reliability of supply of power to the Consumer, except where he is prevented from doing so by cyclone, floods, storms or other occurrences beyond his control.
- 18.2. The Distribution Licensee shall be entitled, for reasons of testing or maintenance or any other sufficient cause for its efficient working, to temporarily discontinue the supply for such periods, as may be necessary, subject to providing advance public notice in this behalf.
- 18.3. The details of scheduled power outages shall be informed to the Consumers One (1) week in advance. In case of unplanned outage/fault, immediate intimation shall be given to the Consumers through SMS/ any other electronic media along with estimated time for restoration. This information shall also be available in the call centre of the Distribution Licensee:

Provided that the Consumer whose mobile number or email has been registered shall be informed electronically about tentative time within which the supply will be restored.

- 18.4. The Distribution Licensee shall not be liable for any claims against it attributable to direct, indirect, consequential, incidental, punitive, or exemplary damages, loss of profits or opportunity, whether arising in contract, tort, warranty, strict liability or any legal principle which may become available, as a result of any curtailment of supply under the circumstances or conditions mentioned in this Regulation 18.

19. Schedule of Charges

- 19.1 Every Distribution Licensee shall file the Schedule of Charges for matters contained in these Regulations and for such other matters required by Distribution Licensee to fulfil its obligation to supply electricity to Consumers, along with every application for determination of tariff under Section 64 of the Act together with such particulars as the Commission may require:

Provided that the Distribution Licensee can file a Petition for Schedule of Charges under exceptional circumstances independently. However in such case, the reasons for the urgency needs to be specified.

- 19.2. The Commission shall after examining the Schedule of Charges filed before it by a Distribution Licensee under Regulation 19.1:
- a. issue an order granting its approval thereon, with such modifications or such conditions as may be specified in that order; or
  - b. reject the Schedule of Charges filed before it for reasons to be recorded in writing if it is not in accordance with the provisions of the Act and / or these Regulations:

Provided that the Commission shall to the extent possible reasonably consider the views of all interested parties before the Schedule of Charges of a Distribution Licensee is approved, modified or rejected by the Commission under this Regulation 19.2:

Provided further that the Commission may approve the Schedule of Charges for each Distribution Licensee or may fix a Schedule of Charges applicable to a class of Distribution Licensees or to all Distribution Licensees in the State:

Provided also that the Schedule of Charges approved by the Commission shall, unless otherwise amended or revoked, continue to be in force for such period as may be specified in the order of the Commission granting such approval.

- 19.3. Any deviation from the approved Schedule of Charges shall be only with the prior approval of the Commission.

- 19.4. The existing Schedule of Charges of the Distribution Licensee shall continue to be in force until such time as the Schedule of Charges submitted by the Distribution Licensee under Regulation 19.1 is approved by the Commission.

20. Terms and Conditions of Supply

- 20.1. Any terms or conditions of the Distribution Licensee, whether contained in the terms and conditions of supply and / or in any circular, order, notification or any other document or communication, which are inconsistent with the provisions of the Act or these Regulations shall be deemed to be invalid from the date on which these Regulations come into force.

- 20.2. Every Distribution Licensee shall, within a period of Three (3) months from the date of notification of these Regulations, modify and update the terms and conditions of supply and all circulars, internal orders and any other document or communication relating to the supply of electricity to Consumers to make them consistent with these Regulations:

Provided further that any existing circulars, orders and any other document or communication relating to the supply of electricity to Consumers not modified or updated in accordance with this Regulation 20.2 shall be deemed to be invalid at the end of Three (3) months from the date of notification of these Regulations.

- 20.3. The Commission may, upon a review of the terms and conditions of supply of the Distribution Licensee, direct the Distribution Licensee to amend or modify any clause contained therein which is, in the opinion of the Commission, inconsistent with the provisions of the Act or these Regulations.

21. Provision of Supply Code and Schedule of Charges

It shall be the duty of a Distribution Licensee to provide a copy of these Regulations, the terms and conditions of supply of the Distribution Licensee and the approved Schedule of Charges, for the time being in force:

- a. to each Applicant for new connection upon acceptance of his application;
- b. to Consumers of the Distribution Licensee, upon request.
- c. by making it available in downloadable format through its internet website

22. Quality of Supply

- 22.1. The Distribution licensee shall be responsible to their Consumers for supplying electricity with adequate power quality levels as defined in this Regulation.

- 22.2. The characteristics of power quality of electrical supply considered in this Regulations to be controlled by Distribution Licensee are:

- i. Supply voltage variations
  - ii. Supply voltage flicker
  - iii. Supply voltage unbalance
  - iv. Supply voltage dips and swells
  - v. Supply voltage individual harmonics and voltage THD
  - vi. Supply Interruptions
- 22.3. The Designated Consumer(s) shall be responsible to control the harmonic injection into the distribution system within the limits specified in this Regulation
- 22.4. The characteristic of power quality of electrical supply considered in these Regulations to be controlled by Designated Consumer(s) is:
- i. Current individual harmonics and current TDD
- 22.5. The Distribution Licensee shall not permit the voltage at the Point of Supply to vary from the declared voltage as under:

Table 1: Supply Voltage Variation Limits for Low Voltage and High Voltage

Supply Voltage Characteristic	Reference Time Frame	Limits
Mean r.m.s. value of the supply voltage over 10 min	100% of time	$U_n +10 \% / -15 \%$

Table 2: Supply Voltage Variation Limits for Extra-high Voltage

Supply Voltage Characteristic	Reference Time Frame	Limits
Mean r.m.s. value of the supply voltage over 10 Min	100% of time	As specified by Central Electricity Authority/CERC

For statistical evaluation, voltage variations shall be assessed for the period not less than 7 continuous days.

- 22.6. The Supply voltage flicker severity shall comply with Table 3 and is specified with reference to long term flicker severity P_{ft}

Table 3: Supply Voltage Flicker Severity Limits

Supply Voltage Characteristic	Reference Time Frame	Limits
Long Term flicker severity P_{lt} caused by voltage fluctuation	95% of each period of one week	≤ 1

- 22.7. The supply voltage unbalance in respect of three phase supply shall be assessed from the ratio of r.m.s value of negative phase sequence component (fundamental) to the r.m.s value of positive phase sequence component (fundamental) of the supply voltage

Table 4: Supply Voltage Unbalance Limits

Supply Voltage Characteristic	Reference Time Frame	Limits
Ratio of r.m.s value of negative phase sequence component (fundamental) to the r.m.s value of positive phase sequence component (fundamental) of the supply voltage	95% of each period of one week	≤ 2 percent

- 22.8. The Supply voltage dips shall comply with Table 5 given below and are specified with reference to:
- Number of events per year
  - Event duration (t)
  - Residual Voltage (u)
  - Declared voltage (U_c)

Table 5: Supply Voltage Dip Limits for LV and HV Networks in Terms of Number of Events per Year

Residual Voltage (%)	Duration t (ms)				
	$10 < t \leq 200$	$200 < t \leq 500$	$500 < t \leq 1000$	$1000 < t \leq 5000$	$5000 < t \leq 60000$
$90 > u \geq 80$	30	40	10	5	5
$80 > u \geq 70$	30	40	5	5	5
$70 > u \geq 40$	10	40	5	5	5
$40 > u \geq 5$	5	20	5	5	5

- 22.9. The Supply voltage swell limits shall be specified by the Commission separately as and when the same are specified by IS 17036.
- 22.10. The Short voltage interruptions shall comply with Table given below and are specified with reference to:
- Number of events per year
  - Event duration (t)
  - Declared voltage (Uc)

Table 6: Short Voltage Interruptions Limits (number of events per year) for LV and HV Networks

Residual Voltage (%)	Duration t (ms)				
	$10 \leq t \leq 200$	$200 < t \leq 500$	$500 < t \leq 1000$	$1000 < t \leq 5000$	$5000 < t \leq 180000$
$5 > u$	5	20	30	10	10

- 22.11. The limits of each individual Supply voltage harmonics and voltage THD by the Distribution Licensee shall be in accordance with IS 17036, as modified from time to time.

22.12. Reliability Indices

- 22.12.1. The Distribution Licensee shall calculate the reliability of its distribution system on the basis of number and duration of sustained interruptions in a reporting period, using the following Indices:-

- System Average Interruption Frequency Index (SAIFI);
- System Average Interruption Duration Index (SAIDI); and
- Customer Average Interruption Duration Index (CAIDI).

Provided that while calculating the above indices, the following types of interruptions shall not be taken into account:-

- Scheduled outages;
- Momentary outages of a duration not more than Five (5) minutes;
- Outages due to the failure of the grid;
- Outages due to the reasons described in Regulation 26.1 below.

- 22.12.2. The Distribution Licensee shall maintain data on the reliability indices specified in Regulation 22.12.1 above for each zone/circle/division/sub-division on a monthly basis as well as for Urban and Rural area separately.

22.12.3. The Distribution Licensee shall put up, at the end of each month, such monthly information on reliability indices, on internet website of the Distribution Licensee and shall submit such report quarterly to the Commission as per Annexure VII.

22.12.4. The Distribution Licensee shall make concentrated efforts to achieve the standards of reliability fixed by the Commission from time to time.

22.12.5. Method of computing Reliability Indices—

a. SAIDI = It is average duration of sustained interruptions per Consumer.

$$SAIDI = \sum r_i \times N_i / N_t$$

b. SAIFI = It is average frequency of sustained interruptions per Consumer.

$$SAIFI = \sum N_i / N_t$$

Where,

i = an interruption event;

r_i = restoration time for each interruption event;

N_i = number of Consumers who have experienced a sustained interruption during the reporting period; and

N_t = total number of Consumers of Distribution Licensee

c. CAIDI = It is average interruption duration of sustained interruptions for those Consumers who had experienced interruptions.

$$CAIDI = SAIDI/SAIFI.$$

Provided that CAIDI should also be computed separately only for HT Consumers based on the metering data of such Consumers.

22.12.6. The Distribution Licensee shall capture data directly from the feeder monitoring system and there should not be any manual intervention:

Provided that such automation system shall be put in place within One (1) year of notification of this Regulations.

22.12.7. The Distribution Licensee shall validate the feeder interruption data considered for computation of Reliability Indices with meters installed at each Distribution Transformer (DT) and Consumers:

Provided that Distribution Licensee shall submit the plan for installation of meters for each DT including provision of AMR for all the DT meters and Consumer

meters for approval of the Commission within Three (3) months from the date of notification of these Regulations.

- 22.13. The limits of current harmonics injected by the Designated Consumer(s) shall be in accordance with IEEE 519-2014, as modified from time to time.
- 22.14. The Distribution Licensee shall install Power Quality Meter on the secondary (LV) side of the Power Transformer in a phased manner within three years covering at least 33% of the 33kV substations in the first year and 33% each in subsequent two years.
- 22.15. The Designated Consumer(s) shall install Power Quality Meter at Point of Supply and share the recorded data thereof with the Distribution Licensee as per communication architecture specified by the Distribution Licensee:

Provided that the Consumer shall share the recorded data thereof with the Distribution Licensee every month till the time online communication is established:

Provided further that the existing Designated Consumers shall comply with this provision within Twelve (12) months from the date of notification of this Regulations:

Provided further that Distribution Licensee shall specify the Power Quality Meter specifications and communication architecture for sending the data online to the central data base of the Distribution Licensee and publish the same on the website within Three (3) months of notification of this Regulations.

- 22.16. The measurements undertaken to determine compliance shall be carried out in accordance with the requirements as specified in IEC 61000-4-7 and IEC 61000-4-30. There shall be continuous metering of harmonics with permanent Power Quality meters complying with the IEC 61000-4-30 Class-A meters:

Provided that where existing CTs/PTs are of lower accuracy class than mandated by IEC 61000-4-30 Class-A meters, the Class B meters complying with the IEC 61000-4-30 Class-B may be installed.

- 22.17. The Distribution Licensee shall develop communication architecture in a manner that all the data from the Power Quality Meters is available in central data base to be maintained by the Distribution Licensee.
- 22.18. The Distribution Licensee shall design web-based single graphical user interface (irrespective of meter make) and provide online access from the central data base by taking adequate security precautions of specific data relevant to the Consumer:

Provided that Distribution Licensee shall also share the data of Power Quality Meters installed by it on the Website:

Provided also that Distribution Licensee shall provide online access of data as specified by the Commission from time to time.

22.19. The distribution companies shall ensure the data security and the data should only be used for identified purpose and should not be transferred to any other person without the consent of the specific Consumer.

22.20. It shall be obligatory for the Consumer to maintain the average power factor of its load at levels in accordance with the relevant orders of the Commission:

Provided that the Distribution Licensee may charge penalty or provide incentives for low / high power factor, in accordance with relevant Orders of the Commission.

23. Complaint Registration and Complaint Handling

23.1. The Distribution Licensee shall establish Call centre facility(s) for redressal of complaints of its Consumers. Access to such Call centre facility(s) shall be established to its Consumers round the clock during all days of the week

23.2. Every Distribution Licensee shall employ or engage sufficient number of persons at its Call centre(s) and also earmark or allot or establish a basic telephone or cellular mobile telephone number having sufficient communication lines or connections to be called as the "toll free number" or "Consumer care number" or "help line number" as the case may be, at Call centre(s).

23.3. The call charges or short message service charges shall not be levied upon, or made payable by the Consumers, for calls made, or, short messages sent, to the "toll free number" or "Consumer care number" or "help line number", as the case may be.

23.4. Every Distribution Licensee shall, immediately upon establishment of Call centre(s), inform through a public notice in newspapers in circulation in the Area of Supply, by uploading on internet website of the Distribution Licensee and should also ensure proper circulation of information to the Consumers in case of any changes in the contact numbers.

23.5. The Distribution Licensee should ensure the availability of electronic data base to record the complaints.

23.6. The Distribution Licensee shall provide online module for enabling Consumers to submit their complaint online. Additionally, Distribution Licensee shall convey information of the name of office (s), address (es) and telephone numbers wherein the Consumer can lodge complaints, in the form of additional information along with or printed on the electricity bills and shall also display it at the sub-division

offices or equivalent distribution unit and on the internet website of that Distribution Licensee.

- 23.7. The Distribution Licensee shall register each and every complaint made by a Consumer (either verbally or in writing) or in electronic format to be maintained for this purpose. The complaint register may be maintained category wise which will help in finalization of compensation and reporting of the performance to the Commission. The Distribution Licensee shall allot a unique number to each complaint (all complaints received digitally) which shall be duly communicated to the Consumer except in the case of complaints received through post. However, in case of postal complaints, the number shall be communicated to the complainant in case subsequent to the delivery of postal complaint, the complainant makes an enquiry with regard to the complaint number / status thereof telephonically or in person.
- 23.8. The Distribution Licensee shall devise its own processes at complaint handling centers / call centre(s) / customer care centre(s) / service centre(s) or any other customer interface channels to handle Consumer complaints.
- Provided that all the complaints shall be dealt electronically (through software) in a structured matrix format (push down for resolution of complaint and push up for closure). The software shall also have a built-in time dependent escalation matrix.
- 23.9. Every Authorized Representative of the Distribution Licensee shall visibly display his name-tag and, if so required by such Consumer produce for scrutiny, proof of identity and authorization of the Distribution Licensee for the purpose of any interaction with a Consumer.
- 23.10. The Distribution Licensee shall ensure that Consumer Rights Statement as specified under the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (General Conditions of Distribution License) Regulations, 2006 as amended from time to time, is available, in hardcopy to any Consumer on demand, and shall also be uploaded in downloadable format through its internet website.

24. Standards of Performance of Distribution Licensees

- 24.1. The Standards specified in Annexure 'II' in these Regulations shall be the minimum standards of service that a Distribution Licensee shall achieve and maintain. The standard of performance may be different across the area of a Distribution licensee and across the Distribution Licensees based on the concentration of population, local environment and conditions. The categorization shall be applicable to Urban and Rural Areas:

Provided that any time limits set out in these Regulations shall refer to the maximum time permitted for performing the activities to which they relate to:

Provided further that the Commission may separately set service standards based on

geographical conditions such as remote, hilly, forest and desert areas:

Provided further that the Distribution Licensee shall not be held responsible for the delay, if any, in giving supply on account of problems relating to statutory clearances, right of way, acquisition of land or the delay in Consumer's obligation which is beyond the reasonable control of the Distribution Licensee or due to force majeure events.

- 24.2. Any failure by the Distribution Licensee to achieve and maintain the standards of performance specified in these Regulations shall render the Distribution Licensee liable to payment of compensation under the Act, as specified in Annexure 'II', to an affected person.

25. Determination of Compensation

- 25.1. The compensation to be paid by the Distribution Licensee to the affected person is specified in Annexure 'II' of these Regulations.
- 25.2. The Distribution Licensee shall be liable to pay to the affected person, such compensation as provided in Annexure 'II' to these Regulations:

Provided that in the event of failure of Distribution Licensee to meet the standards of performance, the compensation shall be payable automatically by the Distribution Licensee for the parameters as per Annexure 'II' to all the affected person/Consumers, without requiring a claim to be filed by the affected person/Consumer:

Provided further that the automatic compensation mechanism shall be implemented within Six (6) months of the date of notification of this Regulations:

Provided further that any person who is affected by the failure of the Distribution Licensee to meet the Standards of Performance specified under these Regulations for the parameters not entitled for automatic compensation as per Annexure 'II' and who seeks to claim compensation shall file his claim with such a Distribution Licensee within a maximum period of Sixty (60) days from the time such a person is affected by such failure of the Distribution Licensee to meet the Standards of Performance :

Provided further that the compensation shall be payable as per Annexure 'II' to only those affected person/Consumers who have paid all their bills to the Distribution Licensee within the due dates of each bill without any delay in last One (1) year or in cases where supply has been provided for a shorter period, such shorter period shall be considered and there is no outstanding amount to be paid to the licensee except for current bill which is not due:

Provided further that the affected person/Consumer who have paid the bills, though

not within due date but with delayed payment charges, in last One (1) year or in cases where supply has been provided for a shorter period, such shorter period shall be considered and there is no outstanding amount to be paid to the licensee except for current bill which is not due, such affected person/Consumer who seeks to claim compensation shall file his claim with such a Distribution Licensee within a maximum period of Sixty (60) days from the time such a person is affected by such failure of the Distribution Licensee to meet the Standards of Performance and such affected person/Consumer shall only be entitled for Compensation of half the amount specified in Annexure 'II'.

Provided further that the Distribution Licensee shall compensate the affected person(s) within a maximum period of Ninety (90) days from the date of filing his claim from the previous months billing cycle and the payment of such compensation shall be paid or adjusted in the Consumer's future bills:

Provided further that a confirmation message shall also be sent to the Consumer informing about the Compensation paid by the Distribution Licensee.

- 25.3. If the affected person is aggrieved by non-payment of automatic compensation by the Distribution Licensee for failure to meet standards of performance as specified under these Regulations or wants to file the claim for compensation, such a person can register its complaint electronically/digitally through SMS, online registration, web-chat facility and mobile application (in person or through toll free telephone numbers) before the concerned Distribution Licensee within a maximum period of Sixty (60) days from the time automatic compensation was payable by the Distribution Licensee. :

Explanation: If Distribution Licensee fails to meet the standard of performance in April, automatic compensation is payable within Ninety (90) days i.e. up to July. If automatic compensation is not paid until July, affected person shall file the claim for manual compensation within Sixty (60) days thereafter i.e. up to September.

Provided that the Distribution Licensee shall resolve the grievance of the affected person and compensate the affected person(s) within a maximum period of Thirty (30) days from the date of filing his claim:

Provided further that in the event of compensation is liable to be paid by the Distribution Licensee on/after representation by the Consumer, the compensation amount shall be 1.5 times the amount specified in Annexure 'II' and subject to conditions specified in Regulation 25.2.

Explanation: If the compensation payable as per Annexure 'II' is Rs. 400, then 1.5 times the amount payable is Rs. 600 to affected Consumer even if such amount exceeds the maximum cap specified in Annexure 'II'.

- 25.4. In case the Distribution Licensee fails to pay the compensation or if the affected person is aggrieved by non-redressal of his grievances, he/she may make a representation for the redressal of his grievance to the concerned Consumer Grievance Redressal Forum in accordance with the provisions of Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Consumer Grievance Redressal Forum and Electricity Ombudsman) Regulation, 2020 including any amendment thereto as in force from time to time:

Provided that in case the claim for compensation is upheld by the Consumer Grievances Redressal Forum, the compensation determined by the Commission in Annexure 'II' to these Regulations will be implemented by the Forum or by the Ombudsman, in case of an appeal filed against order of the Forum before him and is to be paid by the concerned Distribution Licensee:

Provided further that in case the claim for compensation is upheld by the Consumer Grievances Redressal Forum or Ombudsman, the compensation amount shall be Two (2) times the amount specified in Annexure 'II' and subject to conditions specified in Regulation 25.2:

Explanation: If the compensation payable as per Annexure 'II' is Rs. 400, then Two (2) times the amount payable is Rs. 800 to affected Consumer even if such amount exceeds the maximum cap specified in Annexure 'II'.

Provided further that such compensation shall be based on the classification of such failure as determined by the Commission under the provisions of Section 57 of the Act and the payment of such compensation shall be paid or adjusted in the Consumer's future bills (issued subsequent to the award of compensation) within Ninety (90) days of a direction issued by the Forum or by the Ombudsman, as the case may be.

- 25.5. The compensation paid by the Licensee shall not be allowed to be recovered in the Annual Revenue Requirement (ARR) of the Licensee.

26. Exemptions

- 26.1. Nothing contained in these Regulations shall apply where, in the opinion of the Commission, the Distribution Licensee is prevented from meeting his obligations under these Regulations by—
- force majeure events such as cyclone, floods, storms, war, mutiny, civil commotion, riots, lightning, earthquake, lockout, precautionary disconnection of supply, fire affecting licensee's installations and activities;
  - outages due to generation failure or transmission network failure;

- c. outages that are initiated by the National Load Despatch Centre/ Regional Load Despatch Centre/ State Load Despatch Centre during the occurrence of failure of their facilities;
- d. or other occurrences beyond the control of the Distribution Licensee: Provided that the Distribution Licensee shall not be excused from failure to maintain the standards of performance under these Regulations, where such failure can be attributed to negligence or deficiency or lack of preventive maintenance of the distribution system or failure to take reasonable precaution on the part of the Distribution Licensee.

26.2. The Commission may, by general or special order, exempt the Distribution Licensee from any or all of the standards specified in these Regulations for such period as may be specified in the said Order.

27. Information regarding Level of Performance

27.1. The Distribution Licensees shall submit information on the matters covered under clause (a) and (b) of sub-section (1) of Section 59 of the Act to the Commission on an annual basis, within a period of Thirty (30) days from the end of the financial year:

Provided that the information shall be with respect to the total number of cases of failure to meet each of the standards specified in these Regulations:

Provided further that the Distribution Licensee shall separately state the total number of cases where compensation has been paid by it without dispute and the total number of cases where compensation has been paid in compliance with an order or direction of the Forum or Ombudsman, along with the total amount of compensation in each category:

Provided further that the Distribution Licensee shall submit the information to the Commission on the matters covered under clauses (a) and (b) of sub-section (1) of Section 59 of the Act on quarterly basis, within a period of Thirty (30) days from the end of the quarter in the forms shown in Annexure III to Annexure VII and put up such information on the internet website of the Distribution Licensee, within a period of Thirty (30) days from the end of the quarter.

27.2. The Commission may authorize its Staff Officers or any independent agency(s) to conduct annual checks, in order to monitor the compliance of the standards of performance by the Distribution Licensee(s) and submit a report to the Commission.

28. General Provisions

- 28.1. While other modes like paper application, email, mobile, website, etc to provide services may continue, the licensees shall endeavour to provide all services through a common Customer Relation Manager (CRM) System to get a unified view of all the services requested, attended and pending, at the backend for better monitoring and analytics.
- 28.2. The CRM shall have facilities for sms/email alerts, notifications to Consumers and officers for events like receipt of application, completion of service, change in status of application, etc; online status tracking and auto escalation to higher level if services are not provided within predefined time periods.
- 28.3. The Distribution Licensee shall provide all services such as application submission, payment of bills etc. to senior citizens at their door-steps:
- Provided that such service will be provided only to those senior citizens having connection in their own name and such Consumers who have submitted the proof of their age to the Distribution Licensee.
- 28.4. The Distribution Licensee shall implement reasonable security standards that it determines are necessary, but no less than industry standards to protect the Consumer database, operating systems and software applications.
- 28.5. The Distribution Licensee shall publish the guaranteed standards of performance along with compensation structure, information on procedure for filing of complaints, in the monthly bills on rotational basis during the year as per the availability of space in the bill
- 28.6. The Distribution Licensee shall arrange to give due publicity through social media, electronic media, website and by displaying boards at Consumer service-related offices to bring awareness of Consumer rights, Standards of Performance, compensation provisions, grievance redressal, measures for energy efficiency and any other schemes of the Distribution Licensee.
- 28.7. The Distribution Licensee shall take adequate measures to create general Consumer awareness through print/electronic/social media regarding the advantages of replacing the existing meters by any new technology meters.
- 28.8. The Distribution Licensee shall arrange to display feeder wise outage data, efforts made for minimizing outages, prevention of theft or unauthorized use of electricity or tampering, distress or damage to electrical plant, electric lines or meter and results obtained during the year, on its website.

29. Issue of Orders and Practice Directions

Subject to the provisions of the Act, the Commission may from time to time issue

orders and practice directions in regard to the implementation of these Regulations.

30. Power to Relax

The Commission may, by general or special order, for reasons to be recorded in writing and after giving an opportunity of hearing to the parties likely to be affected, relax or waive any of the provisions of these Regulations on its own motion or on an application made to it by any interested person.

31. Power to Amend

The Commission may, at any time, vary, alter, modify or amend any provisions of these Regulations.

32. Power to Remove Difficulties

If any difficulty arises in giving effect to the provisions of these Regulations, the Commission may, by general or specific order, make such provisions not inconsistent with the provisions of the Act, as may appear to be necessary for removing the difficulty.

Sd/-
(Abhijit Deshpande)
Secretary,
Maharashtra Electricity Regulatory Commission.

Place: Mumbai

Date: 24 February 2021

Annexure – I**Application form (Low Tension Service)**

Application for (Please tick the appropriate field)

- New Connection,**
 Load Enhancement,
 Conversion of Services,
 Change of Consumer Category,
 Shifting of Premises
 (TPC/AEML/BEST - Option for Changeover & Switchover, as applicable to be added)

If Existing Consumer, provide **Connection Number** : _____
 Name of Supplier: _____

1	Name of the Applicant/Organization:	
2	Name of father/husband/Director/Partner/Trustee:	
3	Whether Applicant is Owner or Occupier	
4	Address:	
(a)	For communication	House/Plot/Premise no.
		Street
		Area/Colony/City
		District
		Telephone No.:
		Email ID:
		Mobile No:
(b)	For the premises where the new connection is	House/Plot/Premise no.

	applied / existing connection is required to be shifted	
		Street
		Area/Colony/City
		District
	<i>(Indicate landmarks to identify the location)</i>	
(c)	Plot size: .....sq. feet	Covered area: .....sq. feet
5	Category of Supply: (list of categories attached)	
6	Purpose of Supply:	
7	Total Load applied for (in kW):	
8	Option for e-bill (Yes/No)	
9	Type of Supply (Permanent / Temporary):	
9(a)	If Temporary supply, specify period of requirement:	From (date): To (date):
10	Please indicate whether you want to carry out the works of laying service line and/or dedicated distribution facility for the electricity supply requisitioned (Yes/No)	
11	Please indicate whether you want to purchase and install own meter and allied equipments from a supplier other than the Distribution Licensee (Yes/No)	
12	Any electricity dues outstanding in Distribution Licensee's area of operation in consumer's name: Yes/ No If Yes: Provide Details	
13	Any electricity dues outstanding on the premises for which connection applied for: Yes/ No If Yes: Provide Details	

I/ We hereby declare that

- (a) The information provided in this application is true to my knowledge.
- (b) I/ We have read the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Electricity Supply Code and Standard of Performance of Distribution Licensees including Power Quality) Regulations, 2021 and agree to abide by the conditions mentioned therein.
- (c) I/ We will deposit electricity dues, every month, as per the applicable electricity tariff and other charges.
- (d) I/ We will own the responsibility of security and safety of the meter, cut-out and the installation thereafter.
- (e) I/We have complied with all requirements under all statute for the time being in force and shall be held legally responsible for any issue arising out of any such non-compliance. The Distribution Licensee is indemnified from any loss that may occur on account of such non-compliance

Application form (High Tension / Extra High Tension Service)**Application for** (Please tick the appropriate field)

- New Connection,**
 Load Enhancement,
 Conversion of Services,
 Change of Consumer Category,
 Shifting of Premises
 TPC/AEML/BEST - Option for Changeover & Switchover, as applicable to be added

If Existing Consumer, provide **Connection Number:** _____

Name of Supplier: _____

1	Name of the Applicant/Organization:							
2	Name of father/husband/Director/Partner/Trustee:							
3	Address for communication							
	Contact Number:							
	E-mail ID:							
	Mobile No:							
4	Address of the premises for which the new connection is applied / existing connection is required to be shifted <i>(Indicate landmarks to identify the location)</i>							
5	Voltage at which supply is required (kV) <i>(Please tick the category applicable)</i>	11 kV	22kV	33 kV	66 kV	110 kV	132 kV	220 kV
6	Type of Supply (Permanent / Temporary):							
6(a)	If Temporary supply, specify period of requirement:	From (date):						
		To (date):						
7	Total Contract Demand applied for (in kW / kVA):							
8	Basis for projection of Contract Demand - Diversity Factor assumed:							
9	Phasing of Contract Demand required (Yes/No):							
	If Yes, then provide the following details in the given format:							
	<i>CD required (kVA) along with remarks, if any</i>	<i>Tentative Date from which required</i>						
	<i>(a)</i>							
	<i>(b)</i>							
	<i>(c);</i>							
10	Purpose of Installation:							
11	Category of Tariff as per purpose:							
12	Category of Industry: <i>(Tick the applicable one)</i>	Small Scale Industry	Medium Scale Industry	Large Scale Industry				
	Type of unit: <i>(viz. Ownership/Partnership/Private Ltd./Public Ltd./Society/ Govt. Dept./Govt. undertaking)</i>							
13	Name of Institution developing Industrial Premises:							
14	Whether supply is needed through an independent feeder							
15	Whether the above unit ever operated at some other place or applied for connection? <i>(If Yes, please provide details)</i>	(a) Sanctioned Load:						
		(b) Service Connection No.:						
		(c) Arrears of payment (if any):						
16	If electricity connection for the premises was requested in the past? <i>(If Yes, please provide details)</i>	(a) Name of unit:						
		(b) Service Connection No.:						

	(c) Arrears of payment (if any):
17	Any electricity dues outstanding in Distribution Licensee's area of operation in consumer's name: Yes/ No If Yes: Provide Details
18	Any electricity dues outstanding on the premises for which connection applied for: Yes/ No If Yes: Provide Details

I/ We hereby declare that:

- (a) The information provided in this application is true to my knowledge.
- (b) I/ We have read the Maharashtra Electricity Regulatory Commission (Electricity Supply Code and Standard of Performance including Power Quality) Regulations, 2021 and agree to abide by the conditions mentioned therein.
- (c) I/ We will deposit electricity dues, every month, as per the applicable electricity tariff and other charges.
- (d) I/ We will own the responsibility of security and safety of the meter, cut-out and the installation thereafter.
- (e) I/We have complied with all requirements under all statute for the time being in force and shall be held legally responsible for any issue arising out of any such non-compliance. The Distribution Licensee is indemnified from any loss that may occur on account of such non-compliance

Annexure - II: Level of Compensation Payable to Consumer for failure to meet Standards Of Performance

Supply Activity/Event	Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual	
1. Provision of Supply (Including Temporary connection)				
(i)	Time period for intimation of charges to be borne by Applicant in case Applicant seeks dedicated distribution facility from the date of submission of application	Seven (7) working days (Urban Areas) Ten (10) working days (Rural Areas) Fifteen (15) working days – Agriculture Connection	Rs 25 per week or part thereof of delay subject to maximum of twice the service connection charges applicable for the Consumer category	Automatic
(ii)	Time period for provision of supply from the date of receipt of completed application and payment of charges:		Rs 50 per week or part thereof of delay subject to maximum of twice the service connection charges applicable for the Consumer category	Automatic
	-in case connection is to be from existing network without any augmentation	(1) Municipal Corporation within Metropolitan Area – Seven (7) Days (2) Urban Areas except Municipal Corporation in Metropolitan Area – Fifteen (15) Days (3) Rural Areas – Thirty (30) Days		

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
	-where extension or augmentation of distributing main is required	Three (3) months		Automatic
	- where commissioning of new sub-station forming a part of the distribution system is required	One (1) year		Automatic
2. Restoration of Supply				
(i)	Fuse off call	Three (3) hours (Urban Areas)	Rs 50 per hour or part thereof of delay subject of maximum of Rs 500 for LT Consumer and Rs 100 per hour or part thereof of delay subject of maximum of Rs 1000 for HT Consumer.	Manual
		Eighteen (18) hours (Rural Areas)		Manual
(ii)	33kV/ 22kV/ 11kV/400 V Overhead line breakdown	Four (4) hours (Urban Areas)	Provided that if cumulative interruption during the month exceeds 36 hours for Urban Areas and 96 hours for Rural Areas, the compensation cap will not be applicable thereafter for that month and the licensee will pay Rs 50 per hour or part thereof of delay for LT Consumer and Rs 100 per hour or part thereof of delay for HT Consumer.	Manual
		Twenty-four (24) hours (Rural Areas)		Manual
(iii)	Underground cable fault / Bus Riser fault	Eight (8) hours (Urban Areas)		Manual
		Forty-eight (48) hours (Rural Areas)		Manual
(iv)	Distribution transformer and associated Switchgear failure	Eighteen (18) hours (Urban Areas)		Manual
		Forty-eight (48) hours (Rural Areas)		Manual
(v)	Burnt Meter	Eighteen (18) hours (Urban Areas)		Manual

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
		Forty-eight (48) hours (Rural Areas)		Manual
<p>1. Automatic Compensation is payable for Restoration of Supply wherever Smart Meter or Meter having at least the facility of remote meter reading are installed.</p> <p>2. Total Compensation payable in the month for Restoration of Supply shall not exceed twice the Fixed Charges for LT Residential Consumer and for all other Consumers, such amount shall not exceed Fixed Charges payable for the month:</p> <p>Provided that for Consumers having tariff based on Rs/HP/Month, Compensation amount shall not exceed 25% of the total Fixed Charges payable for the month.</p>				
3. Meters (excluding accessories related to Communication)				
(i)	Meter inspection in case of customer complaint regarding meters	Four (4) days (Urban Areas)	Rs. 50 per week or part thereof of delay subject to maximum of Rs 250.	Automatic
		Twelve (12) days (Rural Areas)		
(ii)	Replacement of meter if found faulty	Within subsequent billing cycle	Rs. 50 per week or part thereof of delay subject to maximum of Rs 250.	Automatic
4. Reconnection				

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
	Reconnection of a Consumer who has been disconnected for less than six (6) months, from the time of payment of either all amounts to the satisfaction of the Distribution Licensee or, in case of a dispute, such amount under protest in accordance with the proviso to sub-section (1) of Section 56 of the Act	Eight (8) hours (Urban Areas)	Rs 50 per hour or part thereof of delay subject to maximum of Rs 250.	Automatic
		Twenty Four (24) hours (Rural Areas)		Automatic
5. Complaints on Consumer's Bills				
(i)	Acknowledgment of receipt of Consumer complaint	Immediately if complaint is filed/lodged in person or telephonically.	Rs 100 per week or part thereof subject to maximum of Rs 250.	Automatic
		Seven (7) days if made by post		Automatic
(ii)	Resolution of billing complaints i)About electricity bills regarding non receipt of bill or inadequate time for payment	Within 24 hours of receipt	Rs 100 per week or part thereof subject to maximum of Rs 250.	Automatic
	ii)In case of other complaints	During subsequent billing cycle	Rs 100 per week or part thereof subject to maximum of Rs 250.	
6. Consumer charter / service				

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
(i)	Visible display of name tag by authorized representative of Distribution Licensee and he should produce / show proof of identity and authorization if Consumer asks.	All interaction with Consumer.	Rs. 50 in each case of default.	Manual
7. Other Services				
(i)	Reading of Consumer's meter	Once in every three months (agricultural) Once every month (all other Consumers) subject to concession as per Regulation 16.1.1 and 16.3.6	Rs 100 for first month or part thereof of delay; Rs 150 per month or part thereof beyond the first month of delay subject to maximum of Rs 500.	Automatic

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
(ii)	Time period for other services from the date of application:		Rs 100 per week or part thereof of delay subject to maximum of Rs 500	Automatic
	- change of name	Second billing cycle		Automatic
	- change of tariff Category	Second billing cycle		Automatic
	- reduction in Contract Demand / Sanctioned Load	Second billing cycle		Automatic
	-Closure of account-Time period for payment of final dues to Consumer from the date of permanent disconnection.	Seven (7) days		Automatic
8. Quality of Supply				
(i)	Voltage Variation	Table 1 and Table 2 (Regulation 22.5)	Rs 25 per week or part thereof for which voltage variation was beyond the specified limits	Manual
(ii)	Voltage Unbalance	Table 4 (Regulation 22.7)	Rs 100 per week or part thereof for which voltage unbalance was beyond the specified limits	Manual
(iii)	Voltage Dips/Swells	Table 5 (Regulation 22.8)	Rs 50 per event for which voltage dips or swell was beyond the specified limit	Manual
(iv)	Short Voltage Interruptions	Table 6 (Regulation 22.10)	Rs 50 per event beyond the specified limit	Manual

Supply Activity/Event		Standard	Compensation Payable	Automatic/Manual
(v)	Voltage Harmonics	As per IS 17036	Rs 100 per week or part thereof for which voltage harmonics was beyond the specified limits	Manual
(vi)	Current Harmonics	As per IEEE 519:2014	50 paise per unit for the duration for which current harmonics was beyond the specified limits (Payable by Designated Consumer to Distribution Licensee)	Manual
The Commission shall separately notify the date of applicability of the Compensation payable in respect of Quality of Supply				

Annexure III- Standards of Performance Level by the Distribution Licensee									
Format for Quarterly Return to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee									
Sr. No.	Parameters	Area	Pending complaint nos. (previous Quarter)	Complaints in current Qtr.	Total complaints	No. of complaints addressed			Pending complaints at end of Qtr.
						Within Standards of performance	More than stipulated time	Total complaints redressed	
	A	b	c	d	e=c+d	f	g	h=f+g	i= e-h
1	Intimation of charges where supply to dedicated or after extension / augmentation	Urban							
		Rural							
2	New connection / add. load where supply from existing line.								
3	New connection / add. Load where supply after extension / augmentation.								
4	New connection / add. Load where supply after commissioning of sub-station.								
5	Shifting of Meter / service Line	Urban							
		Rural							

Annexure III- Standards of Performance Level by the Distribution Licensee									
Format for Quarterly Return to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee									
Sr. No.	Parameters	Area	Pending complaint nos. (previous Quarter)	Complaints in current Qtr.	Total complaints	No. of complaints addressed			Pending complaints at end of Qtr.
						Within Standards of performance	More than stipulated time	Total complaints redressed	
	A	b	c	d	e=c+d	f	g	h=f+g	i= e-h
6	Reconnection of supply after payment of dues.	Urban							
		Rural							
7	Change of Name								
8	Change of category								
9	Fuse off call	Urban							
		Rural							
10	Break down of Over head Line	Urban							
		Rural							
11	Underground Cable fault /Bus Riser Fault	Urban							
		Rural							
12	Transformer and Associated Switchgear Failure	Urban							
		Rural							
13	Meter Reading								
14	Replacement of Faulty Meter	Urban							
		Rural							

Annexure III- Standards of Performance Level by the Distribution Licensee									
Format for Quarterly Return to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee									
Sr. No.	Parameters	Area	Pending complaint nos. (previous Quarter)	Complaints in current Qtr.	Total complaints	No. of complaints addressed			Pending complaints at end of Qtr.
						Within Standards of performance	More than stipulated time	Total complaints redressed	
	A	b	c	d	e=c+d	f	g	h=f+g	i= e-h
15	Replacement of Burnt Meter	Urban Rural							
16	Billing Complaint								
17	Quality of Supply (Specify the Parameter)								

Annexure-IV-Report of individual Complaints where Compensation has been paid								
Format for quarterly return to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee								
Sr. No.	Complaint No	Date of Filing Complaint/Automatic Compensation	Consumer No	Name and address of Consumer	Nature of Complaint	Reference Standard of Performance	Amount of Compensation (Rs)	Date of payment of Compensation (DD/MM/YYYY)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
NOTE - The report shall be prepared as per category of item for which the compensation is paid for non- observance of Standards of Performance.								

Annexure-V- Report of action on Faulty Meters (1 Phase/ 3 Phase).							
Format for quarterly return to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee							
Sr. No.	Name of Distribution Licensee	Reference to Overall Standards	Faulty Meters at start of the Quarter. (Nos.)	Faulty Meters added during Quarter. (Nos.)	Total Faulty Meters (Nos.)	Meters rectified / replaced (Nos.)	Faulty Meters pending at end of Quarter. (Nos.)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1							
2							
3							
4							
5							

Annexure-VII- Performance Report regarding Reliability Indices.						
Formats for Quarterly returns to be submitted to the Commission by the Distribution Licensee						
1) System Average Interruption Duration Index (SAIDI)						
Sr. No.	Month	Ni = Number of Consumers who experienced a sustained interruption on i th feeder.	Ri= Restoration time for each interruption event on i th feeder	Nt=Total number of Consumers of the distribution Licensees area.	Sum. (Ri*Ni) for all feeders excluding agri. Feeders)	SAIDI=(6)/(5)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	Total					
2) System Average Interruption Frequency Index (SAIFI)						
Sr. No.	Month	Ni = Number of Consumers who experienced a sustained interruption on i th feeder.	Sum of Consumers of i feeders which had experienced interruptions =Sum Ni	Nt=Total number of Consumers of the distribution Licensees area.	SAIFI=(4)/(5)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
	Total					
3) Customer Average Interruption Duration Index (CAIDI)						
Sr. No.	Month	SAIDI	SAIFI	SAIDI / SAIFI		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
	Total					

4) Customer Average Interruption Duration Index (CAIDI) for HT Consumers					
Sr. No.	Month	Ni = Number of HT Consumers who experienced a sustained interruption	Ri= Restoration time for each interruption event of HT Consumers	Sum. (Ri*Ni) for all HT Consumers	CAIDI=(5)/(3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
	Total				